

A landscape photograph of rolling hills at sunset. The sun is low on the horizon, creating a warm, golden glow. Two trees stand on the hillsides. The sky is filled with soft, orange and yellow light.

EN SOM ER
GOD

SINDRE VÆRNES

EN SOM ER
GOD

SINDRE VÆRNES

engage now

En som er god (ebok)

Copyright © 2023 Sindre Værnes

Alle rettigheter forbeholdes.

Omslag: Sindre Værnes

Omslagsfoto: Dawid Zawila, Unsplash

Illustrasjoner: Sindre Værnes

2. utgave 2023

Engage Now

info@engage-now.net

<https://www.engage-now.net>

Innhold

Forord	5
1. En som er god	10
2. Gud	18
3. Guds vesen	23
4. Guds natur	28
5. Guds karakter	37
6. Godhet	42
7. Mer godhet	46
8. En sky av godhet	51
9. Pust av liv	58
10. Risiko	68
11. Identitet	76
12. Gud og du	80
13. Riket	88
14. Guds frykt	98
15. Forberedelse	102
16. Jesus	109
17. Frelse	122
18. Ånden	127
19. Guds folk	135
20. Tro	149
21. Håp	155
22. Skriften	159
23. Herren velsigne deg	168
Etterord	171

Forord

Hjemme. Det skal være et godt sted å være. Der skal vi kunne erfare den slags fred som gir styrke til å leve. Der skal vi kunne være oss selv i ordets rette mening. Hjemme skal vi være trygge. Hjemme vet vi hvem vi er, også i en større sammenheng. Der vet vi hva livet handler om. Der oppdager vi hva vi er flinke til. Hjemme kan vi gjøre feil og reise oss igjen. Der er vi ønsket, og der er vi elsket. Hjemme er det alltid noen som løfter oss opp når vi trenger det. Hjemme lærer vi å vandre på den gode vei. Det er godt å være hjemme!

Det var nettopp dette den evige gode Gud skapte - et hjem. Alt var godt der og fred hersket den første tiden. Ja, den hersket, for den må voktes og beskyttes. Det er nemlig sann at når Guds rike ikke er der så faller ting fra hverandre. Det var kaos og mørke før han satte i gang, og det blir slik når han ikke får være kilden lenger. Fordi er vi skapt i hans bilde, kan vi også åpne og stenge dører. Vi kan velge han, eller vi kan velge noe annet, akkurat slik Eva og Adam gjorde. Det er det som gjør deg så

verdifull. Du ligner på Gud, skjønner du. Han er god, men han ble det ikke automatisk. Han hadde også valg å ta, der bak i evigheten. Guds kjærlighet er ikke robotaktivitet. Han er jo ikke en maskin! Han *måtte* ikke gjøre det slik, nei han valgte det. Fra evighet av har han valgt det aller beste, og slik er han i dag. Han har bevist det for oss alle, slik at vi kan tro. Er det farlig å tenke at Gud har *valgt* å elske, ikke at han bare måtte det? Det er jo ikke kjærlighet hvis du må. Det heter tvang. Heller ikke er det kjærlighet hvis du er en maskin. Da er det bare mekanikk. Ikke noe spesielt ved det. Og hvordan skulle denne mekanikken da gjøre noe i sitt eget bilde som kunne ta høyere valg enn seg selv? Det gir vel ikke helt mening. For du og jeg kan jo velge, akkurat slik som den virkelige Gud.

Det er jo nesten ufattelig å tenke på at han faktisk skapte et hjem for oss mennesker. Et hjem hvor han ønsket å være evig Far, kilden til alt det gode. Der skulle det være fred, men også med et oppdrag. Det var ikke så mange mennesker i begynnelsen, og jorden var stor. Familien skulle vokse og dra ut og la denne freden herske over hele jorden. På hebraisk kalles denne freden *shalom*. Det vitner om det riket der Gud er konge. Han er nemlig god.

Fra gammel tid var det mange mennesker som både fortalte videre og skrev ned historien om Gud og menneskene. I Skriften finner vi både historie, profetier, visdom og undervisning. Det er rart, men i begynnelsen fungerte nok hjernen og hukommelsen mye bedre enn den gjør i dag, så folk kunne huske detaljer og samtaler nesten som om vi gjør et opptak i dag. Derfor ble menneskene som

dagens historiebøker slik at man ikke trengte å skrive ned så mye. Da ble det jo viktig å vite hvem man lyttet til, slik at tillit var avgjørende for om man ville tro på det eller ikke.

I dag er det bra det ble skrevet ned, ellers hadde vi ikke hatt så mye å vise til. Det som er spesielt er at disse skriftene, selv om de er veldig gamle, også er avskrevet mange ganger og dermed godt bevart. Ja, faktisk det som er best bevart av alle slike gamle skrifter.

Men, er det sant da? For hvis vi kan stole på det så er det jo kjempegreier, men hva om? Det blir litt som med en moderne lås på en ytterdør. Det er bare en nøkkel som kan låse den opp. Sannhet kan nemlig prøves på virkeligheten. Når vi finner sannhet så stemmer det. Da finner vi også den freden som vi snakket om. Det blir som en harmoni, hvor alt passer sammen. Så det går an å prøve om skriftene er sanne.

Den største sannheten vi finner i disse gamle skriftene er åpenbaringen om den gode Gud. Han er ikke bare historie. Han sier jo at han *er*, både da og nå, ja til og med i fremtiden. «Jeg *er*», sier han. Da er det også lov for oss å spørre: «Hvem *er* du da??»

Det var nemlig meningen at alt rundt oss skulle fortelle oss om den virkelige Gud, men slik er det ikke i dag. For mange blir født og vokser opp med andre fortellinger eller forvridde versjoner av den virkelige. Selv om vi ble skapt for å tro på Gud blir det ofte vanskelig når vi opplever vonde ting. Da blir det å tro også vanskelig. For vi må jo ha tillit for virkelig å tro på noe. Det kan vi få gjennom

vitnesbyrdene og bevisene. Om du tror det eller ei så er det overveldende mange av dem.

For litt mer enn 2000 år siden ble en liten gutt født. Han var spesiell. Det hadde blitt fortalt om ham flere tusen år tidligere. Han var både fullt menneske og fullt Gud, men mens han var på jorden la han på en måte fra seg det å være Gud. Det var noe med Guds kjærlighet han skulle vise, at den aldri søker sitt eget, men alltid søker det høyeste. Hadde ikke menneskene syndet, ville det ikke vært nødvendig, men slik gikk det ikke. Guds Sønn kom altså fra himmelen for å vise oss hvem Gud er. Han ga egentlig opp alt sammen for å vise deg og meg ekte kjærlighet. Det var ikke noe juks der. Han ga fra seg absolutt alt. Ville du stole på en som ga sitt eget liv for at du skal få leve? Snakk om overgivelse! Ganske spesielt for å si det mildt.

Det er lov å stille spørsmål. Alle slags spørsmål. Det er lov å ha tvil. Alt dette er greit. Det som ikke er greit er når vi unngår å ta oppgjør med livets viktigste spørsmål bare fordi vi er redde for sannheten og det som kalles lys. Når det åpenbare ligger der rett foran oss, men vi likevel nekter å ta standpunkt, da er vi ikke det minste tøffe.

Israels folk måtte også velge hvem de ville følge. For noe følger vi samme hva vi velger, om det så er våre egne tanker eller følelser. Gud har gitt et løfte om at når vi gjør ham til kongen vår og følger ham, så skal våre liv være under hans velsignelse. Velger vi noe annet vil forbannelser følge. Hvorfor det? Jo, Gud er selve livets kilde. Da han skapte jorden, laget han også en hage i et område som het Eden.

Dette ordet betyr *glede*, og gir oss et glimt av det Gud egentlig ville med skaperverket.

I dag virker det alt så fjernt at vi knapt kan tro at det er sant. Kanskje er det slik i forhold til Gud også. Tror vi egentlig at han er den han sier han er? Det er jo så mye ødeleggelse, ondskap og sykdom rundt oss.

Dette var spørsmålet Adam og Eva måtte svare på da de var i Edens hage. Det er nesten ufattelig at de skulle velge å ikke tro på Gud, men heller på den slangen som lurte dem. Likevel var de ulydige mot Gud og spiste av det ene treet han sa de ikke skulle røre.

Har du noen gang tenkt på hva du egentlig tror om alt dette? Det er ganske mange spørsmål å finne svar på, men hvis du får svar på det viktigste så vil alt annet falle på plass. Det er en reise, men du er også lovet en medvandrer som vil hjelpe deg.

Livet med Gud vil be om det beste av deg, men det er også livet som er verdt å leve. Da er du hjemme.

Sindre Værnes
Stange

Kapittel 1

En som er god

Kanskje *var* det nærmest som en eksplosjon da Gud skapte. Det var ikke småtteri som skulle på plass. Det måtte fungere også! Han skapte det, og alt hadde en hensikt. Ingen tilfeldigheter der. Visdom og kjærlighet, omtanke og omsorg var vevd inn over alt. Der var også det store og overveldende som vitnet om Guds kraft og hans majestet. Det krevde presisjon for å fungere. Gud er nøyaktig. Han har også vist at han har mye humor og liker mangfold. Guds trofasthet skinner gjennom over alt, for skaperverket fortsetter å fungere og naturens lover er fremdeles de samme. Da Gud skapte, sprudlet det av liv og nærmest sang sammen, som i et symfoniorkester. Gjennom skaperverket kan vi lære om Gud, at han er både ydmyk og sterk, han har gjemt mysterier og samtidig gjort mye veldig klart. Ja, vi kommer til kort om vi prøver å gi en fullstendig beskrivelse av alt som fikk uttrykk da Gud skapte universet. Det var ikke småtteri som ble satt i gang. Komplette sammensatte løsninger ble spredt ut på alle områder, vevd sammen på en måte som bare en

med umålelig kjærlighet, visdom og kraft kan få til. Det sprudlet over av liv! I dag er det vanskelig for oss å forstå hvor fantastisk dette skaperverket var – for noe skjedde. At Gud valgte kjærlighetens vei, betyr også at han var villig til å ta stor risiko. Det var han villig til, nettopp fordi kjærligheten er så verdifull.

Kan du forestille deg all gleden og energien som lå i det å uttrykke det ypperste av Guds godhet? Åpenbaringen blir overveldende. Det blir som om sola fyker forbi. Alt brennes bort. Prøv å drikke havet i en slurk, eller å trekke inn all luft som finnes, i ett pust. Kan du telle alle stjernene i universet eller sandkornene på verdens strender? Mennesker har jobbet lidenskapelig for å forstå den genetiske koden som er i DNA-materialet. Kunne vi ha tenkt ut dette, for alle de hundrevis av millioner av unike uttrykk som finnes? Kunne vi fått alt dette til å spille sammen i et enormt kosmisk orkester som fungerte perfekt? Det er eksplosivt og så overveldende at det faller utenfor vår fatteevne. Når ting blir for store eller ubegripelige for fornuften, kan de ofte resultere i en emosjonell opplevelse. Det blir rett og slett for stort til å forstå, men setter likevel dype spor i vår bevissthet.

Hvorfor er det så mange som lidenskapelig påstår at Guds fortelling ikke er sann? Noen går så langt som å kalle det en myte, oppspinn som umulig kunne skjedd. Like fullt, vitnesbyrdet og gjenskinnet av Guds godhet er der fremdeles. Ja, det skinner så sterkt at Skriften sier vi er uten unnskyldning når det gjelder bevisstheten om Guds

eksistens.¹ De gangene vi unnskylder oss er nok når vi ikke er villige til å ta ansvar. Det skal vi se mer på senere fordi det handler om framtid, potensiale og arv. Spørsmålet er om vi har ydmykhet og mot til å møte virkeligheten.

Mange er ofte nølende i møte med noe som hevdes å være godt. Det må da være noe med det? Altfor mange har i dag en mistillit basert på egne erfaringer. Vi våger ikke helt å gi oss over, men søker i stedet kontroll og kunnskap som sikkerhet. Når vi så skal trekke vår endelige konklusjon er det kanskje lett å tenke at sann godhet ikke finnes. Da har våre egne erfaringer blitt det eneste beviset vi bruker i vår dom. Skulle ikke en så viktig sak fortjene at vi også trekker inn andre vitner? Det blir jo som en rettssak hvor jeg selv er dommeren. Selv om det jeg har opplevd er sant, betyr det at jeg i samme slengen kan si at ekte godhet ikke finnes? Det blir litt som å si at det ikke finnes andre grønsaker enn gulrøtter, dersom det er alt man har

Vi vet ikke alt og mye av vår kunnskap er bygget på tro.

sett vokse i jorda. Er sannhet det jeg selv bestemmer, eller finnes sannhet selv om jeg aldri hadde blitt født?

Vi blir ofte så oppslukt i oss selv at vi ikke tar oss tid til å finne ut hvordan verden virkelig fungerer. Visste du at om vi sammenligner mennesket med det fysiske universet, så er det minste

---

¹ Ro. 1:19,20

for lite til å forstå det og det største for stort til å fatte? Når noe havner utenfor vår fatteevne blir vi ofte teoretiske og filosofiske. Noen ganger kan det være rett, mens det andre ganger er feil. Dette gjør at vi ikke helt klarer å gripe tak i hele vår eksistens, selv i det naturlige. Dette er en viktig observasjon fordi det indikerer at vi ikke bare kan fungere med informasjon og kunnskap. Det må være noe mer. Var det derfor Gud sa til Adam og Eva at de ikke skulle spise av det treet? Tenker vi litt lenger blir det klart at kunnskapen må stå på et annet fundament, for all kunnskap må ha en kilde. Dermed ledes vi til noe som ved første øyekast kan virke skummelt, fordi det er så levende. La oss se litt på det. Vi skal snakke om tro.

Det faller naturlig for mennesket å skape og utvikle, nettopp fordi vi er skapt i Guds bilde. Samtidig erfarer vi raskt at vi har begrensninger. Ja, i den store sammenhengen blir vi nesten latterlig små. I dette krysningspunktet mellom vår skapertrang og våre begrensninger bobler det stadig opp nye ting. Verktøy, redskaper og hjelpemidler av alle slag har blitt til opp gjennom tidene. De fleste går rundt med ideer og drømmer de gjerne skulle realisert. Vi aspirerer til mye mer enn vi kan gjøre i egen kraft. Vi skal også se at våre begrensninger er en skjult styrke. Samtidig er det akkurat dette som gjør oss sårbare. Det gir oss behov for noe vi faktisk ikke har full styring på, nemlig at vi lever med en mengde relasjoner hvor tillit er avgjørende, ikke bare kunnskap.

La oss ta et eksempel. Du er på besøk i en dyrehage og ser en flokk majestetiske løver bak en tykk

glassvegg. Så kommer en dyrepasser og spør om du vil bli med inn til løvene. «*Stol på meg! Det er helt trygt.*», sier hun. Du må ta en beslutning basert på mange ukjente og usikre faktorer. Er det mulig å ha absolutt kunnskap i en slik situasjon? Du må ta en beslutning som er basert på tillit, eller tro, om du vil. Har du ikke tillit vil kanskje beslutningen baseres på din egen eventyrlyst og risikovilje. Eller kanskje du faktisk kjenner dyrepasseren og tar en beslutning basert på tillit til et troverdig menneske. Vi kan gjøre alt vi makter for å ha kunnskap og informasjon, men helt i bunnen ligger det noe annet; nemlig tro!

Er det slik, må vi også trekke slutningen at det blir veldig viktig å forstå hva tro er og hvordan den fungerer. Hvis du allerede nå vil tenke litt mer gjennom dette kan du stikke innom kapittelet med overskrift *Tro* og komme tilbake hit senere.

Vår tilbøyelighet til å tro noe øker med bevismengden. Her er vi forskjellige, men i bunn og grunn handler det om å ha tilstrekkelig bevis, altså å bli overbevist. Ordet bevis kommer fra det tyske «*beweisen*», som handler om å begrunne, gjøre troverdig, vise gjennom handling, tydeliggjøre og

belegge.² Mennesker som er overbevist om noe endrer ikke raskt mening. Da er det kanskje ingen overraskelse at Skriften sier at vi lever ved tro.³

Er vi med på tanken at mennesket fundamentalt sett lever ved tro, forstår vi kanskje også at Skriften ikke er et rent informasjonsdokument. Det må heller regnes som en bevisføring for noe som finnes og er sant. Det samme sier Skriften om skaperverket. Det skapte fører vitne om noe og bevismengden er så stor at ingen har gyldig grunn til å unnskyldes seg når det gjelder Guds eksistens.⁴ Det finnes en kraft i vitnesbyrd fordi det handler om en personlig erfaring. Med erfaring kommer også autoritet og eierskap, noe som er svært viktig fordi en selv har vandret veien.

Et dilemma vi ofte møter i en tid hvor vi har teknologi som gjør all slags informasjon tilgjengelig overalt, er at vi lett blir overfladiske. Vi må behandle en så enorm mengde med informasjon at vi ikke tar oss tid til å gå inn i materien for å ta i eie den informasjonen vi utsetter oss for. Da vet vi ofte ikke hvor informasjonen opprinnelig kommer fra. Her må vi få tak i en nøkkel til vår eksistens. Er vi informasjons- og kunnskapsbaserte eller er vi relasjons- og kjennskapsbaserte? Dette handler om hvordan vi i bunn og grunn fungerer. Lever vi ved tro, må det bygges tillit. Dette kommer gjennom relasjoner og erfaring, ikke informasjon. Vi skal se at dette er en refleksjon av vår opprinnelse, noe som gir utgangspunkt for å bygge noe solid som vil

---

² <https://www.dwds.de/wb/Beweis>

³ Hab 2:4; 2 Kor 5:7; Heb 10:38

⁴ Ro 1:19,20

vare inn i evigheten. Vi skal altså ikke forkaste informasjon, men det er essensielt at vi kjenner informasjonskilden, og det handler først om et relasjonelt utgangspunkt. Apostelen Johannes skrev ned noe Jesus, Guds Sønn sa om dette. Vi skal være som grener som er podet inn i et tre. Når vi er podet inn i Jesus, betyr det at vi har gjort ham til herre i vårt liv. Han er kongen vår. Det han gjør da er å kalle oss inn i nærhet til seg selv. Da gjør han dette fantastiske at han kaller oss venner. Vi kan kjenne ham. Så sier han følgende: *«Dere er mine venner hvis dere gjør det jeg befaler dere.»*⁵ Hans ord blir da informasjon som vi handler på fordi vi elsker ham.

Er du med på tankene så langt? For å bygge noe er det viktig å få på plass et godt fundament. Her handler det om å erkjenne grunnleggende sannheter om vår eksistens. Samtidig må vi innse at det også gjør oss mennesker sårbare. Skal vi leve ved tro må vi ha noe eller noen å tro på. Det blir egentlig vår livskilde. Et annet ord for kilde er en gud. Det er hva som får mate våre tanker, hvor vi bruker vår tid og noe som former og preger våre liv. Denne kilden er noe vi hengir oss til og setter vår lit til. Derfor er det at troen kommer før kunnskapen, og relasjon eller kjennskap underbygger informasjon. Det vi tror på former oss, og samfunnet blir formet av det folket tror på. Dermed blir innhold viktig. Dine og mine valg former samfunnet vi er med-lem av. Ja, for vi er del av noe større, invitert inn i en evig hensikt.

---

⁵ Joh 15:14a

Tro kan ikke være blind, for da er det ikke tro. Troen må nemlig ha innhold, ellers kan du ikke holde fast i det. Når du blir kjent med den ene som er god, finner du ut at han er trofast. Da kan også din tro bli fast. Trofasthet er en vedvarende overgivelse. Dette vil føre til det som kalles karakterstyrke, et grunnfestet liv som ikke blåses hit og dit av skiftende vær og vind. Overgivelsen er din beslutning. Kraften til å leve får du fra kilden, og hos den ene som er god er du hjemme, uansett hvor du er og hva som skjer.

Kapittel 2

Gud

Har du laget pizza noen gang? Med en gang du hører ordet kommer nok tanker om hva dette er. Det kan være minner som dukker opp, kanskje noe du gjorde sammen med familie eller venner. De aller fleste virker å ha gode minner knyttet til pizza. Hva om du reiste verden rundt for å finne ut hvor mange slag pizza du kunne finne? Det er nesten ikke grenser for kreativitet når det gjelder denne retten. Dermed kan det skje at du en gang får servert noe som kalles pizza, men som for deg fremstår som noe veldig ukjent. Da finner du ut at innhold er viktig. Hva med det spesielle pizzamelet, en god saus, en spesiell kjøttpølse, urter og favorittosten? Deigen må heves perfekt, og bunnen nok en runde. Og bakingen, jo det skjer i en hjemmelagd vedfyrt pizzaovn. Når alt er ferdig dufter det herlig og smaken er fortreffelig.

Er du ute på reise og tilbys samme rett så vil tankene ofte gå til din referansepizza. Hva om du så får en rett hvor bunnen er laget av kokt blomkål og

egg, sausen er hvit og på toppen finner du krabbe og østers? Det er altså snakk om et helt annet innhold enn det du kanskje tenkte. For noen er likevel dette deres favoritt. Og når det gjelder mat, er jo dette mangfoldet noe vi setter pris på, selv om vi ikke liker alt.

Vi bruker ofte ord og begrep uten alltid å tenke så mye over det. Det meste blir egentlig definert før vi har begynt å reflektere særlig selv. Det ligner litt på noe som kalles osmose, hvor det trekker inn i oss fra omgivelsene vi er i. Eller som når noe syltes. Da legges det i en lake som over tid trekker helt inn i det man sylter.

Når vi bruker ordet 'gud', er det lett å tenke at alle forstår hva som menes med det, men slik er det nok ikke. I Skriften lærer vi mye fra jødernes hebraiske skrifter og det som senere ble skrevet på gresk.

På hebraisk brukes spesielt to ord for å beskrive den vi i dag forstår som Gud; Elohim og YHVH. Ordet elohim brukes også for andre guder, som vi vil kalle avguder eller falske guder. Det står også at mennesket er som en elohim å regne.⁶ Elohim handler om noe som er sterkt og istandsatt til noe, altså en kapasitet, mer enn en kvalitet. Dermed blir elohim mer å regne som en rolle, ja nærmest som en beholder som må fylles med innhold, noe likt den pizzaen. Vi sier pizza og mener helt forskjellige ting. Vi sier også Gud og mener ofte helt forskjellige ting. Noen hater ham og noen elsker ham. Hvorfor det? Kan det ha noe med innholdet å gjøre?

---

⁶ Sal 82:6, Joh 10:34

Begrepet elohim er derfor noe som må fylles med innhold. For noen ble det onde ånder, som Ba'al, Astarte eller Molok. For andre har det blitt kjærligheten til penger, begjæret etter mat, makt eller status. Elohim er det som er kilden vår. Spørsmålet er hvem som fyller rollen. Når de hebraiske skriftene oversettes blir *Elohim* som oftest oversatt *Gud*.

Denne bredere forståelsen i den hebraiske teksten er også fordi den gir oss det store bildet, hvor den forteller om hele skapelsen fra historiens begynnelse. I dette perspektivet finner vi også de mange åndskreftene som står Skaperen i mot, altså en hel rekke avguder. Det finnes dermed mange mulige elohim-er, men det Skriften forteller oss er at det bare er én som rettmessig kan fylle rollen. En gud er en kilde eller et utgangspunkt.

Når Israels folk vendte seg til andre guder, ble disse deres elohim. Da var det onde åndskrefter som ble deres kilde. Det førte til død og ødeleggelse. Samfunnet ble nedbrutt og menneskene led. Det var ikke godt i det hele tatt.

I dette mangfoldet av guder er det egentlig bare to alternativ, sannhet og løgn, lys eller mørke. Enten virker det, eller så virker det ikke. Det er bare selve Skaperen som har gitt alt sin rette hensikt og holder det oppe ved sitt eget ord. Det ordet har livets kraft i seg.

Måten vi er skapt på gjør at vi ikke kan fungere uten en slik gud eller kilde. Våre liv vil regjeres av et eller annet, samme hva det skal være. Vi er skapt for å ta valg og vi er skapt for å tenke. Gir vi fra oss

dette ansvaret så regjeres vi av det som kalles kjød, representert ved begjær, følelser og utemmede lyster. Det som regjerer vårt liv er vår kilde og vår gud.

Dermed blir det klart at *elohim* må fylles med det rette innholdet. Det er nettopp dette budskapet som strømmer gjennom Skriften – hvem den sanne Elohim er. Han presenterer seg selv som YHVH, et unikt navn som bare tilhører én. YHVH er den evige levende gode Skaper som har satt alt i stand med den høyeste hensikt. Det er kanskje litt rart å skrive et navn på den måten, men fordi man på det hebraiske språket ikke skrev ned vokalene, så vet man egentlig ikke helt hvordan navnet skulle uttales. Det var så hellig at man ikke tok det i sin munn. Noen mener det er Yehovah, mens andre sier Yahveh og atter andre Yahuah. Kanskje ble flere eller alle måtene brukt? Direkte oversatt betyr dette navnet ‘Jeg er’ eller ‘Jeg er den jeg er.’

At det som sies her er tilfelle, får vi bekreftet ved noen av profetene som levde. En hadde navnet Eliyah (Elias). Navnet betyr Yah (YHVH) er El(ohiym). Det samme finner vi i navnet Yo’el (Joel) som også betyr YHVH er Elohim. Dette understrekes også ved en mann som vi nå skal nøye oss med å kalle Josva. Han ledet Israels folk etter Moses. Ved slutten av sitt liv utfordret han folket til å velge hvem som skulle være deres Elohim. *«Men synes dere ikke om å tjene Herren [YHVH], så velg i dag hvem dere vil tjene, enten de guder [elohiym] deres fedre dyrket på den andre siden av elven, eller de guder [elohiym] amorittene*

dyrket, de som hadde det landet dere nå bor i! Men jeg og mitt hus, vi vil tjene Herren [YHVH].»⁷

Når de hebraiske skriftene omtaler jødernes Gud står det ofte YHVH Elohim, som vanligvis oversettes Herren Gud. Det er altså snakk om en helt konkret guddom. Det vi observerer når vi får de greske skriftene, som da viderefører forståelsen av denne jødernes Gud som unik blant alle andre, er at YHVH Elohim blir til det greske *Theos*, som igjen oversettes Gud. Innholdet er altså avklart når vi leser evangeliene og Paulus sine mange brev. *Theos* kan også bety gud i generell betydning, men det er klart at det konkret handler om YHVH Elohim, han som i sannhet kan kalles Alfa og Omega, begynnelsen og enden.

Viktigst av alt er at vi får erfare at denne evige gode Gud er en levende Gud. Han er ikke en tanke, eller en fjern idé, en teori som vi må beherske i egen kraft. YHVH Elohim har åpenbart seg ved å sende sin eneste Sønn til jorden, slik at vi kan kjenne ham og vandre sammen med ham. Da er vi hjemme!

I fortsettelsen av boken forstås Gud slik Skriften gjør det, slik at når ordet brukes er det den Gud som det føres bevis for i Skriften det vises til.

---

⁷ Josva 24:15

Kapittel 3

Guds vesen

I oversettelsen av Skriften burde nok det andre kapittelet i 1. mosebok startet ved det fjerde verset. Der leser vi: *«Dette er historien om himmelen og jorden da de ble skapt. På den tid da Gud Herren gjorde jord og himmel.»*⁸ Her oppsummeres beretningen om skapelsen. Navnet YHWH nevnes for første gang. Det kan oversettes *Jeg er*, eller *Den som eksisterer*. Vi blir tidlig gitt forståelsen av at Gud er evig eksisterende og fullstendig istandsatt. Slik har han bedømt seg selv. Dette vil stå som evige sannheter uansett hva det skapte skulle tenke og mene. Det kalles absolutte sannheter fordi Gud er utgangspunktet og referansen for absolutt alt. Dermed blir ikke livets utfordring å finne ut hvem vi er, men å finne ut hvem Gud er. På Gud er alt bygget! Vi skal også se at fordi han er den han er, har vi fått den ufattelig store muligheten til å være hans dommer. Vår frihet gir oss anledning til å dømme Gud basert på det vitnesbyrdet vi ser om han. Skriften og skaperverket fører vitne og vi får være dommer. Fordi bevismengden er så stor finnes

---

⁸ 1. Mos 2:4

det ikke gyldige argument for å konkludere med at Gud ikke finnes, men muligheten til å dømme slik er der. Det som imidlertid må presiseres er at vår dom ikke vil rukke ved Gud som er selve klippen. Dommen vil derimot få konsekvens for vårt eget liv, evig konsekvens.

Du og jeg kan dømme Gud. Bevismengden er overveldende, men løgnene er også mange. Dommen vi feller får evig konsekvens.

Om man vokser opp med tillitsfulle relasjoner er det enklere å overføre disse til forståelsen av hvem Gud er, nettopp fordi de vitner om ham. Har man vokst opp med misbruk, sår, mistillit og ondskap er veien til å forstå Gud en helt annen, selv om mange også har hatt nåde til å se ham gjennom smerten.

Mennesker har sagt at alle veier fører til Gud, slik som alle veier engang førte til Rom. Sett i en sammenheng som omfatter tanken om en slags kosmisk suppe hvor alt egentlig er det samme og ingenting er noe, stemmer ikke dette med Skriften.

Ser vi imidlertid på det som en søken og en reise hvor en utforsker og oppdager for å finne sannheten, ja da er det sant. Alle mennesker kan finne Gud, uansett utgangspunkt. Dette er fordi han gjør alt han kan for å gjøre seg kjent innenfor rammene til det han har satt i gang. I sitt brev til Romerne skriver apostelen Paulus at «... *det en kan vite om Gud ligger åpent ...*» og «... *Hans guddommelighet, har vært synlig fra verdens skapelse av.*»⁹ Dette er sterk kost å lese fordi det gjør unnskyldningen og fornektelsen til et moralsk dilemma. Det betyr at du og jeg på et tidspunkt bevisst velger å følge åpenbaringen om Gud, eller vi velger å fornekte den og vandre i mørket. Om åpenbaringen er liten eller stor, blir den lyset vi må følge for å se Gud klarere. Dermed blir det også veien som leder oss til den levende Gud.

Vi er skapt i lignelsen til Gud. I vår ånd og sjel har vi evner som er identiske med hans evner. Kapasiteten er naturlig nok svært så begrenset, men evnene er like. Det relasjonelle fremstår som essensielt ved Gud. Kjærlighet er et relasjonsuttrykk. Måten han forholder seg til alt på, oser av relasjon. Hele skaperverket henger tydelig sammen, noe som også er et uttrykk av Gud.

Midt i det veldige skaperverket fremstår Gud som unik og klart definert. Måten han fremstiller seg selv på viser at han er et individ.¹⁰ Det er litt

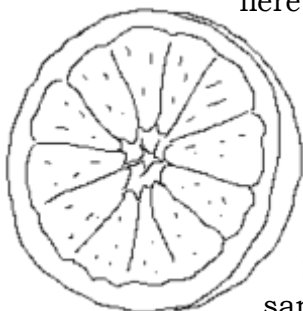
---

⁹ Ro 1:19,20 (Senere skal vi også se på hvorfor vi trenger å lese Skriften som et autoritativt dokument og gi den retten til å definere vår eksistens.)

¹⁰ Latin: *individus*, fra 'ikke' + 'delelig'

underlig. Han sier at han er en,¹¹ men samtidig åpenbares han som tre i én også. Det kan være greit å finne litt ut av.

Hva er forresten et vesen? Ordet brukes jo om så mangt. Det har sine historiske røtter i det tyske språket, nemlig ordet *wesen*, som betyr *å være*. Gud er, så å kalle ham et vesen burde falle naturlig. Ikke så komplisert. Ordet som oversettes *Gud* i Skriftens aller første setning er det hebraiske *Elohim*.¹² Dess mer vi leser, dess større forståelse får vi av hva det betyr. Selve ordet betyr *sterk, kraftig og i stand til*. Samtidig er ordet skrevet i flertallsform, altså *guder*, noe som peker mot en annen vesentlig karakteristikk; at Gud er et fellesskap i seg selv. Her snakker vi altså om et vesen som er udelelig, men like fullt sammensatt av flere individer.

En appelsin har flere bestanddeler, men vi skjønner at helheten er det vi kaller appelsin. Alle delene kan også representere helheten.

For at flere individer skal fremstå i perfekt enhet som ett individ må noen premisser være oppfylt. Det første er at selve evnen må være der, så må motivasjonen være der, sammen med ubegrenset kunnskap og visdom. Vi ser skyggen av dette i for eksempel en familie eller et fotballag. Alle er både unike individ og del av noe større som også er udelelig og fremstår som et individ, men

---

¹¹ 5. Mos 6:4

¹² Strong's H#430

da som sammensatt av flere deler. Det som holder dette sammensatte individet sammen er faktorer som motivasjon, forpliktelse, identitet, felles forståelse og pakt. Det er viktig å forstå at det er noe i individets eller personens eget vesen som er grunnen til at et sammensatt individ kan eksistere. Ytre faktorer skaper ikke enhet. Det må holdes sammen fra innsiden. Et fengsel skaper verken enhet eller samhold.

Gud har evnene som trengs for å være et fellesskap i perfekt enhet og likefullt fremstå som ett individ. Dette innebærer at når Elohim skaper vil det være et uttrykk for hans vesen. Det relasjonelle er dermed essensielt i skaperverket. Uten denne forståelsen kan vi ikke forstå verden vi lever i.

Dermed kan vi tro at Gud er et unikt vesen. Han er en vi kan ha samfunn med. Han er både et individ og samtidig et fellesskap. Men la oss ikke slå oss til ro med det. Han ønsker at vi skal komme til ham og bli kjent med ham. Da er vi hjemme. Dermed må vi stadig være nysgjerrige, stille spørsmål og granske slik at vi kan kjenne ham bedre.

Kapittel 4

Guds natur

Det er helt naturlig for en stein å være stein. Det er også helt naturlig for vann å være vann, med alle vannets unike egenskaper. For ting handler det bare om å være det den tingen er. Om de kunne snakke ville de sagt: «Det er det jeg er!» Det er rett og slett det som er naturlig for den tingen. Når vi lærer om livet, lærer vi også hva ting er. Blant alt det skapte observerer vi ulike nivå av bare det å være til også å kunne gjøre noe, frem mot det å kunne skape. Steiner, planter, dyr og mennesker representerer noe av dette. Noe levende som også kan ta valg har unike naturlige evner. Da kan vi snakke om ånd, sjel og legeme, slik det kjennetegner mennesket.

Selv om vi ikke helt klarer å forklare Gud, så har også han noe som er naturlig, noe han bare er. Det er hvem han er i sin natur som gir ham evnene til å være en god Gud. Han måtte ikke. Det skal vi se på senere.

Gud er Skaper. For å kunne skape må han både ha evnen til å skape og viljen til å gjøre det. Evne uten vilje skaper ikke noe, heller ikke vilje uten evne. Ser vi på oss selv, finner vi et hint om at Gud har evner som han besitter uansett hva han skulle velge å gjøre med dem. Det er naturlig for et menneske å tenke. Det er naturlig for oss å ta valg. Hvilke tanker og hvilke valg, ja det er et annet spørsmål. Dermed kan vi slutte at Gud også har evner som er helt naturlige for ham. Han har dem rett og slett bare fordi han eksisterer. Det er dette vi kaller Guds natur. Når vi forstår Gud bedre vil det også hjelpe oss å forstå oss selv bedre slik at vi kan leve på beste måte.

Den Gud er simpelthen fordi han eksisterer kaller vi altså hans *natur*. Guds natur er beskrivelsen av hans iboende kapasiteter som er helt grunnleggende. Det er viktig å forstå hvordan noe er definert. Definisjon er noe som bærer mening. Hvis du ikke forstår ordene som skrives her vil det ikke gi mening. Definisjon gir også forståelsen av hvordan noe kan fungere. Det hjelper oss når vi skal leve i samfunn med Gud. Å forstå natur er å forstå sammensetningen av noe. Gud har åpenbart dette for oss både gjennom skaperverket og i Skriften. Vi skal senere se at han også åpenbarer det gjennom vår personlige relasjon til ham, og det er jo det som gjør livet verdt å leve!

Når vi snakker om Guds natur, snakker vi altså om hvem han er uansett hva han gjør. Vi vet at Gud

kan forandre sine tanker, som når et menneske omvender seg eller når man går i forbønn for noe.¹³ Da bruker Gud sine naturlige evner til å utrette noe. Selve evnen til å tenke hører til Guds natur, mens tanken er bruken av den naturlige evnen. Det er evnen og måten Gud fungerer på vi søker å forstå når vi snakker om hans natur.

Jeg er blir Guds eget utgangspunkt. Vi forstår at YHVH må være et evig vesen. Skriften sier at Gud er evig, og kaller ham *El-Olam*.¹⁴ Samtidig betyr *Jeg er* at alt han senere åpenbarer om seg selv alltid er slik, til evig tid.

Gud er ånd. Han er altså av en annen *substans* enn skaperverket. Dermed har han også sin bolig i det vi må kalle åndsrommet, i den himmel hvor han har sitt hjem og sin trone. Siden Gud ikke er bundet av det skapte vil hans evner til tider fremstå som underlige og nærmest uforklarlige for oss. Johannes skriver i sitt brev at Gud er ånd og at sann tilbedelse skjer i ånd og sannhet.¹⁵ Kanskje den beste måten å beskrive ånd på er at det er en mer *solid* del av virkeligheten enn alt det fysiske, materielle og konkrete vi erfarer hver eneste dag. Før Gud skapte noe som helst eksisterte han i ånd, uavhengig av det skaperverket som senere skulle komme.

Fordi vi som mennesker først og fremst opplever den veldig konkrete verden vi blir født inn i, er det

---

¹³ Se f.eks 2 Mos 32:7-14

¹⁴ 1 Mos 21:33 Heb.: «El-Olam» – Evig; 5 Mos 33:27; Jes 40:28; Job 36:26; Hab 1:12; Sal 90:4; Joh Åp 1:8

¹⁵ Joh 4:24

lett å se den åndelige verden som fjern og uvirkelig. Ja, noen går så langt som å si at det åndelige ikke finnes fordi det ikke kan gjøres målbart og vitenskapelig på samme vis som vann, stein og trær. Samtidig er det ingen som kan unngå å erfare den rollen det som skjer inne i oss har for våre liv og våre opplevelser. Hvor skjer egentlig tenkingen vår? Er det i hjernen, eller er det i åndsrommet? Hvor lagres minnene våre? Kan vi finne dem i et sted i den *grå massen* i hjernen, eller er det også noe som finnes i åndsrommet? Hva med drømmer og syn folk har? Materialismen beskriver det som kjemiske reaksjoner. Humanismen beskriver det som sjelelig psykologi, mens et livssyn bygget på Skriften forstår mennesket som det er;

ÅND		
SJEL	SJEL	
LEGEME	LEGEME	LEGEME
SANNHET	HUMANISME	MATERIALISME

et helt individ med ånd, sjel og legeme.¹⁶ Som mennesker er det viktig å forstå at det mest solide er den åndelige verden og at vi mister noe når vi mister relasjonen til Skaperen. Det samme gjelder skaperverket.

I navnet Elohim aner vi noe av Guds kraft og evner. Da Abram var nittini år gammel åpenbarte Gud seg for ham og sa: «*Jeg er Gud, Den Allmektige, vandre for mitt åsyn og vær ustraffelig.*»¹⁷ Her brukes det hebraiske navnet *El-Shaddai* for å beskrive Gud som allmektig.

¹⁶ Se f.eks 1 Tess 5:23

¹⁷ 1 Mos 17:1

Da Hagar ble jaget ut i ødemarken og fikk erfare Guds omsorg, identifiserte hun en annen kvalitet ved Gud da hun sa: «*Du er Gud, den som ser.*»¹⁸ I Salmenes bok skriver David: «*Hvor skal jeg gå fra din Ånd, og hvor skal jeg flykte fra ditt åsyn?*»¹⁹ og beskriver dette personlige nærværet til Gud.

David beskriver flere av Guds kvaliteter når han synger: «*For det er et ord på min tunge – se, Herre, du vet det alt sammen.*»²⁰ I en av de siste Salmene står det: «*Stor er vår Herre, han er rik på kraft, hans forstand er uten mål.*»²¹ Guds kunnskap og forstand er altså uten mål. Han vet alt som er å vite.

Det er mye som finnes og er sant selv om vi ikke har sett det selv.

Slik kan vi oppdage mange av Guds kapasiteter ved å lese Skriften og meditere på det som står skrevet. Vi finner hundrevis av slike beskrivelser. Det er også viktig å erkjenne at vi får lese vitnesbyrd som kommer gjennom andre mennesker. De prøvde Gud, fikk smake og så at han er

den han sier. Det blir nye bevis i den store rettssaken. Våger vi å prøve det og smake at Gud er

---

¹⁸ 1 Mos 16:13 – Heb.: «El-Roi»

¹⁹ Sal 139:7

²⁰ Sal 139:4

²¹ Sal 147:5

den han sier? Når vi tror det vil det bære frukter ved at vi lever i denne realiteten.

Gjennom Skriften lærer vi om Faderen²², Sønnen²³ og Ånden²⁴. Gud er tre personer i sitt vesen. Du vil raskt finne ut at dette både forstås og fremstilles på mange forskjellige måter. Det som er viktig er at det stemmer overens med Skriften. De tre fremstår som unike individer, med unike roller og funksjoner. Samtidig som de er tre individer er det også mer enn klart at de sammen representerer noe som er like mye ett som det de er hver for seg, men da dette sammensatte. Dette er også unikt for YHVH. Det finnes ingen som ham.

Det er så uendelig mye mer å si om Gud, men så er det jo nettopp dette han inviterer oss inn i, reisen til å bli kjent med Ham! La oss se litt på Guds evne til å forvalte det som er nevnt så langt. Hva sier Skriften? Guds potensiale, som vårt, ligger nemlig i kunne styre seg selv. Dette er kjærlighetens kjerne.

Vi kjenner det igjen i oss selv. Faderen, Sønnen og Ånden har alle evne til å tenke, ta valg og kjenne følelser. I Jesaja leser vi: *«For mine tanker er ikke deres tanker, og deres veier er ikke mine veier, sier Herren.»*²⁵ Gud er den største tenker av alle! Han har et sinn og er et tenkende vesen. Han tar beslutninger og er til og med villig til å forandre en beslutning i sin relasjon med menneskene.²⁶

---

²² Mat 3:17

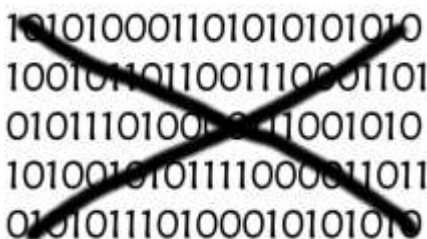
²³ Mat 3:17

²⁴ Mat 3:16

²⁵ Jes 55:8

²⁶ Jes 38:1-5; Joh 6:40; 2 Mos 32:7-15; Ro 12:2

Skulle Gud være et vesen som bare hadde et sinn og vilje kunne vi kanskje være tilbøyelige til å betrakte vår moderne datateknologi og kunstige intelligens som tilstrekkelig og en god erstatning. Det er jo lett å sammenligne det med prosesser og

beslutninger som også blir tatt av maskiner når de er programmert rett.

Her er kanskje det som gjør Gud mest levende. Vi ser det klart beskrevet da synden vokste stor

Gud er ikke en maskin. Han er et levende åndelig vesen som definerer kjærligheten og hva gode relasjoner er.

på jorden. *«Herren så at menneskenes ondskap var stor på jorden, og at alle tanker og hensikter i deres hjerter var onde hele dagen lang. Da angret Herren at han hadde skapt mennesket på jorden, og han var full av sorg i sitt hjerte.»*²⁷ Plutselig river det oss ut av en fakta- og informasjonsfokusert tilværelse og vi får se at Gud har samvittighet og han har følelser. *Jeg er kjente på umålelig sorg da han så at alt det gode han hadde satt i gang var blitt korrupt. I stedet så han alt han hatet; smerte, vold, sorg, ondskap, separasjon, håpløshet og ødeleggelse. Han hadde vært villig til å investere hele sitt vesen i skaperverket og lot menneskets veivalg røre ham inn i det innerste av sitt hjerte. Smerten var uutholdelig og han ønsket å gjøre bort med alt før han så en mann han kunne vise nåde.*²⁸

---

²⁷ 1 Mos 6:5,6

²⁸ Noah, 1 Mos 6:8

Samvittighet og følelser har ulike funksjoner, men de er en vesentlig del av Guds natur.

Vi har sett på noen av Guds naturlige attributter. Leser du Skriften selv vil du kunne oppdage stadig mer. Studerer du skaperverket vil det bære vitnesbyrd om en som er fullstendig utrustet og i stand til å *være* og *gjøre* alt han sier. Søker du relasjonen med Gud, vil du personlig få stige inn i en vandring som gjør *Jeg er* virkelig for deg.

Gud er evig, han er allmektig, det finnes ikke noe sted å skjule seg for ham og han vet alt som er å vite. Med dette kan Gud være *Jeg er* både på historiens tidslinje og i alle dimensjoner av tilværelsen. Han er opphavet til alt.

Det vi har oppdaget så langt, gjør Gud til noe svært og umålelig noe, men vi har ikke funnet noe som gir hensikt til disse fantastiske evnene. Det kunne jo for så vidt bare være slik til evig tid, eller kanskje eksplodere og ende i kaos. Nå er det viktig å huske at vi ikke er ute etter å *konstruere* Gud, men å oppdage ham, steg for steg. Det er denne formidlingen som en dag må oversettes fra kunnskap og informasjon til din egen personlige kjennskap. Å kjenne Gud er kjernen i livets hensikt.

Leser vi gjennom Skriften finner vi at Gud også har minne, fantasi, kreativitet og alle de evnene som gjør ham unik. Han er i sitt eget vesen selve modellen for det ypperste av relasjoner og samfunn. Det var Guds egen Sønn som sa følgende: «*Jeg kaller dere ikke lenger tjenere, for tjeneren vet ikke hva hans herre gjør. Jeg kaller dere venner, for jeg*

*har sagt dere alt jeg har hørt av min Far.»*²⁹ Vi kan være del av dette samfunnet.

Når Gud selv har den iboende kvaliteten at han er perfekt fungerende relasjoner, vil det bli reflektert i skaperverket også. Dette er et av vitnesbyrdene vi er i stand til å observere, både på mikro- og makronivå. Samspillet i naturen og i universet er overveldende for den som tar seg tid til å studere. Hvor vi enn ser, kan vi observere sporene av skjønnhet i dette dynamiske samspillet. Vi ser også at mange av disse sammenhengene er brutte. Skaperverket er sykt. Det har en annen årsak som vi skal se på senere.

Gud har altså naturlige evner. Han er ånd og han er evig, allmektig, personlig nærværende og vet alt som kan vites. I hjertet finnes evner til å tenke og velge, samvittighet og følelser, noe som gjør Gud unik i sitt vesen. I sin natur er Gud også tre i én. Dette understreker den fundamentale sannheten at hele Guds verden eksisterer med definisjon, individualitet, og hensikt.

---

²⁹ Joh 15:15

Kapittel 5

Guds karakter

I praksis blir det unødvendig å skille mellom natur og karakter hos en som i all evighet har vært den han er. For oss vil Gud være en som naturlig også er alle sine karakteruttrykk. Samtidig er det veldig viktig å trekke fram skillet når vi skal forstå mennesket. Guds karakter er ikke hans natur. Det er akkurat dette som gjør ham så verdifull. Hans naturlige evner og kapasiteter ligger i bunnen av det vi kaller Guds karakter. Karakter er noe som er bygget gjennom vedvarende og trofast overgivelse. Det er prøvd og har bestått testen.

Karakter handler om kjennetegn og karakteristikk, det vi gjenkjenner noen på. Vi kan si at det er noe man har øvd på, som er av så høy verdi at man alltid gjør det, som å snakke sant, være tålmodig, hjelpe andre eller tilgi. Karakter er noe som er i stand til å tåle utfordringer og den blir sterkere hver gang en går gjennom prøvelsen. Kanskje var dette en grunn til at Eva falt for fristelsen i Edens hage, at hun ikke hadde karakterstyrke til å være trofast mot Gud. Hun var

ikke moden nok til å ta det rette valget, men ble lurt. Daniel og vennene hans er eksempel på mennesker med karakterstyrke. De var trofaste mot Gud, selv i de vanskeligste situasjonene. For Gud handler det naturlig nok om å være overgitt til den sannheten han selv definerer. Han vil aldri være noe annet enn seg selv eller gjøre noe som er i motsetning til den han er.

Om Guds natur til en viss grad kunne kommuniseres med informasjon, er hans karakter noe vi må bli kjent med gjennom relasjon. Det hjelper lite å vite alt om Guds karakter hvis vi ikke tror det. Troen bygges også gjennom prøvelse og erfaring. Det betyr også at vi må våge oss nærmere den levende Gud, ekte vare altså! Gud gir oss ikke tro, men han gir oss kraft til å tro. Han er en livskilde, men vi får anledning til å gi respons.

Få stiller relevante spørsmål ved det som hevdes om Guds natur. Noe helt annet blir det derimot når vi snakker om Guds karakter. Det er noe alle har en mening om. Karakter opptar oss fordi vi er relasjonelle. Lever vi ved tro og tillit blir karakterstyrke viktig i en relasjonell verden.

? ? ?
? KARAKTER
? ? ?
NATUR

Skriften og skaperverket bærer også vitnesbyrd om Guds karakter. Det som likevel står over alt er når

vi erfarer Guds karakter i vår relasjon med ham. Det vakre ved å vandre i tro til Gud er at da vil han også forme vår karakter. Vi blir lik den vi tilber.

Navnet Yēhovah er ikke bare et uttrykk for Guds natur, men også Hans karakter. Gud kan ikke være den Han er uten sine karakteruttrykk. Det er i møte med disse kvalitetene vi finner ut at tro virkelig underbygger kunnskap, fordi det fører til kjennskap. Vi kan lese Skriften og kunne mye om Gud, men når prøvelser kommer er det *tro* som vil avgjøre om vi holder fast. Yēhovah beskriver en som er trofast. Guds trofasthet står som en klippe gjennom alle tider. Det var fra sin vandring med Gud at de mange troens helter kunne vitne om at Gud virkelig er trofast. Vi kan prøve dette vitnesbyrdet og erfare det selv.

Moses hadde en spesiell opplevelse med Gud. Han fikk et helt spesielt og nært forhold til Gud og denne nærheten gjør at deres relasjon er noe vi kan lære mye av. I 2. mosebok leser vi fortellingen om da Moses hadde gått i forbønn for Israelsfolket etter deres gjenstridige oppførsel. Gud var villig til å utslette dem og begynne på nytt med Moses, men hans forbønn endret Guds vilje med dette folket.³⁰ De fortsetter sin samtale og Gud sier til sist at han selv vil være med sitt folk og føre dem inn i løfteslandet. Moses ender da opp med å be Gud vise ham sin herlighet.³¹ Gud svarer og sier: «*Jeg vil la all min godhet gå forbi ditt åsyn, og jeg vil rope ut Herrens navn for ditt åsyn.*»³² Når Moses senere gikk

---

³⁰ 2 Mos 32:7-14

³¹ 2 Mos 33:18

³² 2 Mos 33:19

opp på Sinai berg fikk han denne episke opplevelsen hvor den evige Gud ropte ut sin egen mening om seg selv. La åpenbaringen synke inn: «Herren gikk forbi hans ansikt og ropte: Herren, Herren Gud, barmhjertig og nådig, langmodig og rik på miskunn og sannhet. Han lar miskunn vare i tusen ledd. Han forlater misgjerning og overtredelser og synd. Men han lar ikke den skyldige være straffet. Han hjemsøker fedres misgjerning på barn og på barnebarn, på dem i tredje og på dem i fjerde ledd.»³³ Responsen på bønnen «Vis meg din herlighet!» var altså å åpenbare sin godhet, oppsummert i ordene du nettopp leste. Kanskje en punktvis oppsummering er på sin plass.

1. Barmhjertig
2. Nådig
3. Langmodig
4. Rik på miskunn
5. Rik på sannhet
6. Miskunn varer i tusen ledd
7. Forlater misgjerninger
8. Forlater overtredelser
9. Forlater synd
10. Lar ikke den skyldige være straffet.
11. Hjemsøker fedres misgjerning på barn og barnebarn i tredje og fjerde ledd.

Guds herlighet er åpenbaringen av hans karakter; det mest verdifulle han er. Dette er også det som har vært under angrep fra mørkets krefter gjennom tidene.

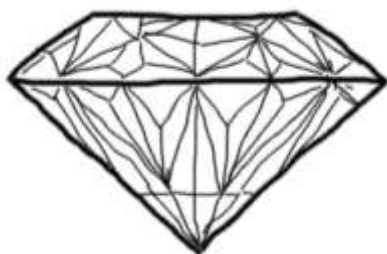
Det er altså i møte med Guds karakter vi utfordres. Er han virkelig kjærlig? Han sa at han er

---

³³ 2 Mos 34:6,7

barmhjertig, men vil jeg tro det? Hva med pålitelig? Vil han alltid sørge for meg? Vil han passe på meg? Han sier han er en Far, men vil han være annerledes enn det vonde jeg har opplevd? Er han nådig, eller vil han straffe meg fordi han er sint på meg? Hva med rettferdig? Kan jeg gjøre hva jeg vil uten at det får noen som helst konsekvens? Det er i denne relasjonen det må bygges en bro basert på bevis, tro og tillit. Jeg er den jeg er, sier Gud.

I profeten Jesajas bok leser vi Guds ord over byen Jerusalem. Her taler han til byen som om den er et individ, og sier at den blant annet skal bygges med

edelstener. Det handler om noe som er prøvd og funnet rent. For et individ handler denne type skjønnhet om noe som har vokst gjennom vedvarende vaner og blitt sterkt. Vi kaller det karakterstyrke, og ser at når det er noe verdifullt, så gjenspeiler det Guds herlighet i Hans eget skaperverk. Slik er det hjemme.

Kapittel 6

Godhet

Har du lest skapelsesberetningen? La du merke til hvor mange ganger ordet *godt* ble brukt? Hvis ikke, ta deg gjerne tid til å sjekke. Det var jo slik Gud evaluerte sitt verk hver eneste dag. Han hadde brukt sine evner til å planlegge det han skapte. Så talte han det ut og det ble slik. Det står at han så at det var godt. At noe er godt er et uttrykk for verdi, fordi det er noe mer enn det som ikke er godt. Det gode kan også forstås som noe moralsk fordi det er utmerket. Når Gud så på det han hadde gjort og oppsummerte det som godt, beskrev han det beste av det beste. Han evaluerte seg selv og sitt verk og bedømte det godt. Ordet er nesten for vanlig for oss til helt å skjønne dybden i det. Og kanskje er det faktum at ordet brukes så ofte, en refleksjon på hvordan Gud ønsket å gjennomsyre alt med det gode. Det er som et fundament i vår eksistens.

Umålelig kreativitet var involvert i å skape alt som finnes. Kanskje vil vi aldri fullt ut forstå dybden av visdom og kjærlighet som ble investert inn i skaperverket. Som når en kunstner skaper noe vil

resultatet alltid være en refleksjon av det som bor i kunstneren. Verket karakteriseres ved trekk som kjennetegner skaperen. Dermed bør vi dvele litt mer ved ordet *godt* og prøve å finne ut hvordan det reflekterer Gud selv. Han planla at skaperverket skulle være godt. Han gjennomførte planen sin og evaluerte det som *godt*. Kan du se at hele skaperverket ble et gjenskinn av Skaperen? Han er god, derfor skapte han noe som er godt. Gjenskinnet av Guds godhet finnes i skaperverket. Dermed blir dette enkle ordet vi bruker så ofte også det mest dyptgående uttrykket for Guds verk. Det gode var ment å være skremmende normalt!

Begynner du å åpne øynene for dette ordet finner du at det gjennomsyrrer Skriften. Ordet *god/godt* forekommer mer enn 800 ganger når du leser gjennom hele Skriften.³⁴ Går vi inn i betydningen av det hebraiske ordet *towb* som oversettes *godt* i 1. mosebok, ser vi at det på ingen måte er noe uttrykk for Gud som system eller institusjon. *Towb* betegner noe som er *godt*, *hyggelig* og *behagelig*. Da Gud evaluerte skaperverket sa han at det var godt for sansene, samtidig som det også hadde betydningen *utmerket*. I ordet ligger også meningen *bedre enn og best*. *Towb* kan også oversettes *vakkert*. Gud var rett og slett glad da han så det han hadde gjort. Han hadde en opplevelse av lykke ved sitt verk. Fylden i denne opplevelsen kommer av det å være en person og ha evne til å oppleve følelser. Det er disse som gjør at en tar del i både glede og sorg med sitt eget vesen. Der maskiner er

---

³⁴ Antallet varierer avhengig av oversettelse. Tallet inkluderer også de gangene ordet er modifisert av f.eks. ordet «ikke».

upersonlige er en person nettopp det; personlig. Uansett hvor intelligente de kan fremstå vil maskinene aldri ha iboende den kapasiteten som gjør Gud og mennesker unike. Vi har liv i oss! Det er akkurat dette som gjør oss så verdifulle.

Vi skal se at Guds godhet er resultatet av det ypperste han har å gi, og likevel er det ment å være så daglig og normalt at vi skulle overøses av opplevelsen. Godhet er den mest lidenskapelige og personlige erfaringen vi kan ha. Samtidig er innholdet forankret dypt i Guds natur og karakter.

Går vi til Salmenes bok finner vi mange vitnesbyrd om Guds godhet. «*Smak og se at Herren er god!*» skrev David.³⁵ Vi ser at David kjente den samme Gud som Moses. «*For du, Herre, er god og tilgir gjerne. Du er rik på miskunn mot alle dem som påkaller deg.*»³⁶ «*For Herren er god, hans miskunnhet varer til evig tid, og hans trofasthet fra slekt til slekt.*»³⁷ Legg merke til at David uttrykker erfaring, ikke bare kunnskap. Gud har selv sagt at David var en mann etter sitt eget hjerte.³⁸ Guds godhet er ment å være en personlig erfaring fordi Gud er personlig og skal erfares. Dermed ligger det i kortene at Guds vesen, som i seg selv er relasjonelt, er midt i alle hans hensikter. Relasjon, nærhet og godhet er alle vevd inn i skaperverkets hensikt.

La oss gå tilbake til livet i hagen som Gud plantet i Eden. Der ser vi noe unikt. Den veldige og

---

³⁵ Sal 34:8a

³⁶ Sal 86:5

³⁷ Sal 100:5

³⁸ 1 Sam 13:14

umålelige Gud har valgt å gjøre seg tilnærmelig og nær. Fra fortellingen fremstår han som svært så normal der han vandrer sammen med mennesket i hagen. Fremstillingen gir nærmest inntrykk av en som har valgt å begrense seg for å kunne ha relasjon til skaperverket sitt. Andre steder i Skriften finner vi mange av Guds umålelige egenskaper fremstilt, både hans kraft, hans visdom, kunnskap og kjærlighet. Det er viktig å la dette premisset om nærhet og relasjon påvirke hvordan vi leser Skriften og forstår dens hensikt.

Det gode er altså et uttrykk for det ypperste Gud kunne gjøre. Han var fornøyd, glad og frydet seg over sitt verk. Kanskje kunne vi bare latt det være med det – å si at det var veldig godt. Likevel er Guds hensikt at vi skal vokse og modnes i forståelsen av noe så normalt. Det var ment å være helt dagligdags, samtidig som det er så stort at det vanskelig kan fattes fullt ut.

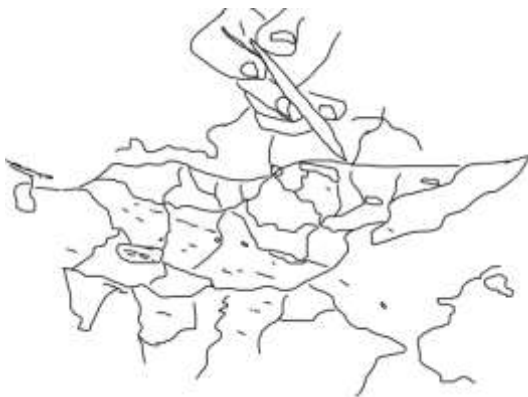

Godt!

Kapittel 7

Mer godhet

Når vi er på oppdagelsesferd må vi nesten lage oss et kart. Da får vi oversikt slik at vi kan navigere etter det. De fleste lager ikke kartene sine selv, men finner et kart over terrenget de er interessert i og følger det. Har du noen gang vært et sted og laget et kart over området du var i? Som mennesker ser vi livet fra vårt eget ståsted. Alle har ulike perspektiv. Vi kan lære fra andre og de kan lære noe fra oss. Det som er viktig er at vi ender opp med kart som

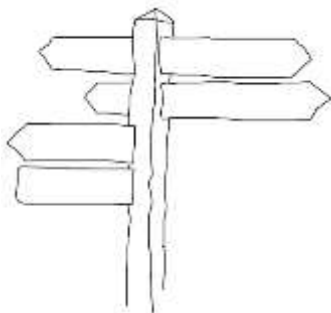
Stemmer kartet med virkeligheten?

beskriver de faktiske forholdene, ellers er vi på utrygg grunn.

Skriften er det beste kartet vi har fått når det gjelder å finne veien

til Gud. I Skriften står det at den er inspirert av Gud selv,³⁹ så da må vi bestemme oss for om vi vil tro på den eller ikke. Skriften sier også at skaperverket er en annen veiviser.⁴⁰ Det som er viktig er at vi lærer å lese kartet og ta hintene og de åpenbare sannhetene som viser veien.

Sammen med Skriften finner vi også en rekke andre veivisere, mer eller mindre fullkomne. Personlige vitnesbyrd, åpenbaring, erfaringer, bøker, videoer og annet kan peke oss på rett vei.

Boken du leser nå er også et uttrykk for en personlig reise med mål å oppdage og peke på det som er sant. En av grunnene til at Skriften ikke er et fullstendig systematisk dokument er at den lett ville blitt en avgud i seg selv. Da ville vi nemlig besitte kunnskapen om Gud uten nødvendigvis å ha samfunn med ham. Fra første vers ser vi at Skriften underbygger det relasjonelle som essensielt ved den Gud er, det skaperverket er og hvem vi er som mennesker. Gud er det høyeste relasjonelle uttrykket. Han ville dele dette med skaperverket og satte mennesket på jorden som sitt bilde.

Vi har snakket om at Gud har både natur og karakter. Som et vesen uten begynnelse og ende skjønner vi at det i vår målestokk handler om en som er evig. Gud er den han er og det han er, og

---

³⁹ 2. Timoteus 3:16

⁴⁰ Ro 1:19,20

både natur og karakter er naturlige uttrykk for ham. Likevel er det viktig å skille mellom de to, både for å forstå oss selv, men også for å forstå ekte godhet.

Gud er ingen maskin. Han er det stikk motsatte. Det er hans evne til å investere hele seg selv i relasjoner og ta risikoen ved å gjøre seg sårbar som gjør ham så verdifull. Skjønner vi vekten av den sorgen Gud erfarte da han angret at han hadde skapt menneskene på jorden?⁴¹ Vi kan ane noe ved å tenke på de reneste relasjoner mellom de beste av venner, eller ekteskapet mellom mann og kvinne. Man gjør seg sårbar og viser tillit ved å legge åpent intime områder i livet, hvor andre enten kan vise seg tilliten verdig, eller forårsake den dypeste smerte ved å skade relasjonen. Altfor mange mennesker har erfart dette. Det burde gi oss en anelse om hva vi selv har gjort overfor Gud. Hans høyeste hensikt var at vi skulle kjenne ham som han virkelig er. Da vandrer vi virkelig i sannhet. Guds drøm var å være vår Far og åpenbare sin godhet for oss. Det er fremdeles hans drøm!

Ekte godhet er dermed relasjonell og ikke mekanisk eller systematisk. Gud er rettferdig og samtidig er enhver relasjonell sammenheng unik. Vår mulighet er å lære Gud å kjenne og erfare ham selv. Vi ble ikke skapt for å observere på avstand, men for å leve i samfunnet med Gud.

La oss se litt mer på godhetens innhold. Den er erfart og opplevd, samtidig er den bygget på et urokkelig fundament. Det blir en logisk følge at

---

⁴¹ 1. Mos 6:6

knytningen mellom Guds natur og karakter og hans godhet er sterk. Det ene kommer jo fra det andre. Gud oppsummerte skaperverket med ordet *towb* som betyr *godt*. For Moses oppsummerte Gud seg selv med ordet *tuwb*, som oversettes *godhet*⁴² Her aner vi altså den klare knytningen mellom Guds vesen og summen av skaperverket.

Noen tusen år etter skapelsen vandret Guds egen Sønn på jorden. Han ble sendt for å *forklare* hvem Gud virkelig er.⁴³ Jesus skulle altså oversette det han så i himmelen til menneskene på jorden. En rådsherre spurte ham en gang: «*Gode mester, hva skal jeg gjøre for å arve evig liv? Men Jesus sa til ham: Hvorfor kaller du meg god? Ingen er **god** uten én, det er Gud.*»⁴⁴ Her sier altså Guds Sønn som kom for å åpenbare dette evige vesenet, at det ikke finnes noen som er god, bortsett fra én; Gud selv. Leser vi det som sannsynligvis omhandler samme situasjon i Matteus, sies følgende: «*Mester, hva **godt** skal jeg gjøre for å få evig liv?*»⁴⁵ Her knyttes altså godhet, det gode og en som er god sammen. Alt har utgangspunkt i Guds natur og karakter. Den jødiske kulturen har mange slike referansepunkter, både i språk, historie og tradisjoner. Det hjelper oss å forstå.

Det gode er altså en oppsummering og en evaluering av noe som har blitt gjort eller gjøres. Samtidig har godhet sitt referansepunkt i Guds vesen. Vi har sett at Gud har både natur og

---

⁴² 2. Mos 33:19

⁴³ Joh. 1:18

⁴⁴ Luk 18:18,19

⁴⁵ Matt 19:16

karakter, og oppsummerer seg selv med ordet *godhet* i sin samtale med Moses. Guds Sønn gjentar at det bare er en som er god, det er Gud.

Om Gud bare var en samling med evner og kapasiteter ville ikke dette være godhet i seg selv. Det trengs liv og hensikt som forvalter disse evnene. Guds natur, slik vi har sett på den, er dermed ikke nok til å beskrive det gode. På den andre side er karakter alene heller ikke i stand til å beskrive godhet fordi det ikke beskriver karakterens styrke og rekkevidde. Bak karakteren må det nemlig være en kapasitet som underbygger karakteruttrykket. Når vi tror at Gud er allmektig, så kan vi også tro at han kan passe på oss og sørge for oss. Når vi tror at Gud vet alt som kan vites, så kan vi også tro at hans visdom er større enn alt. Når vi tror at Gud kan være alle steder, så kan vi også tro at han bryr seg om oss og ser våre behov der vi er. Det er dermed summen av Guds natur og hans karakter som beskrives som god. «*Ingen er god uten én, det er Gud.*»⁴⁶

---

⁴⁶ Luk 18:19

Kapittel 8

En sky av godhet

Er det mulig å oppsummere Guds natur i et eneste ord? Kanskje ikke, men vi skal forsøke å identifisere et gravitasjonspunkt i en sky av beskrivelser. Vi har nevnt det før; når en snakker om natur så handler det om noe iboende, noe som er der uansett situasjon. Skriften er til god hjelp i vår jakt. Da Gud skapte, oppsummeres ofte kilden til det han gjorde med et eneste ord. I Salomos Ordspråk får dette til og med navn og personlighet. Flere kapitler er viet beskrivelsen. La oss se på en av dem.

«Herren hadde meg i eie ved begynnelse av sin vei, før sine gjerninger i fordums tid. Fra evighet er jeg blitt innsatt, fra begynnelsen, før jorden var til. Da dypene ennå ikke fantes, ble jeg født – da det ennå ikke var kilder fylt med vann. Før fjellene ble senket ned, ja før haugene ble jeg født, før han hadde skapt jord og mark og jorderikes første moldklump. Da han bygde himmelen, var jeg der, da han tegnet inn en hvelving over dypet, da han festet skyene dere oppe, da han bandt avgrunnens kilder, da han satte grense for havet, så vannet ikke skulle gå lenger enn

han bød, da Han la jordens grunnvoller – da var jeg hos ham som kunstner, jeg var hans glede dag etter dag, og jeg frydet meg alltid for hans åsyn.»⁴⁷

Her får vi nok en gang inntrykk av hvor levende Gud er. Det er ikke snakk om en teknisk beskrivelse av en egenskap. Nei, det yrer av liv og livsglede! Hvem er det da som beskrives i disse versene? «Hør, **visdommen** roper!»⁴⁸ Kan visdom stå som et gravitasjonspunkt i skyen som beskriver Guds natur? Denne iboende kapasiteten som strekker Gud ut i det mennesket ikke kan måle. Visdom handler om tingenes natur, hvordan alt er skapt og hvordan det henger sammen relasjonelt. I tingenes natur ligger visdommen skjult. Den åpenbares for den som leter. I tingenes natur og i visdommen ligger også Guds veier. De evige veier som alltid er rette.⁴⁹ Sammen med visdommen finner vi dens medvandrere; kunnskap, klokskap, innsikt og forstand.⁵⁰

Når vi utforsker skaperverket finner vi åpenbaringen om Guds visdom nedlagt i det skapte. Det iboende har fått et overveldende avtrykk av Skaperen. Se på naturens livsløp, trær, dyr, fuglers vandring, fiskers reise og larvens forvandling. Se på universet, stjernene, planetenes baner og de mange relasjonelle sammenhengene som finnes. Se på menneskets kropp og de milliarder av bestanddeler som fungerer i en fantastisk symfoni. Tenk på molekyler, atom, elektron, proton og nøytron og den

---

⁴⁷ Ordsp. 8:22-30

⁴⁸ Ordsp. 8:1a

⁴⁹ Hos 14:10

⁵⁰ Ordsp. 8:1, 8:12

forståelsen vi i dag har av kvarkene som danser rundt og like fullt er byggesteiner til alt vi kan beskue. Jo, tingenes natur kan sannelig oppsummeres i ordet visdom. Det er relasjonelt, klart definert, har identitet og fungerer i gjensidig avhengighet, akkurat slik vi lærer Elohim å kjenne. Dette er viktig å forstå fordi skaperverket har en iboende natur. Når vi skal lære Guds veier vil det også handle om å gjenoppdage det Gud har lagt ned i skaperverket. Visdommen var der før Gud skapte og ved den er alt blitt til.

Jeg har hevdet at både natur og karakter må til for at noe skal være godt. Dermed må visdommen også ha en medvandrer. Kan kjernen i Guds karakter oppsummeres i ett eneste ord slik vi kunne ved Guds natur? Kanskje dette er lettere. Det er vel noe alle mennesker lengter og leter etter. Dessverre er det ofte løftet frem som et ideal, men uten å være særlig godt definert, kanskje nesten antatt å være en følelse. Skriften gjør det likevel veldig konkret og beskriver Gud klart ved dette ene ordet. Guds Sønn er uttrykket for essensen i Guds karakter. Vi går igjen tilbake til den kapasiteten Gud har til å være personlig og at han gjennom dette viser oss sine karaktertrekk. Det er dette som gjør Gud så verdifull. Johannes skriver det kanskje klarest av alle: «*Gud er **kjærlighet**.*»⁵¹ Paulus skriver om kjærligheten i sitt brev til menigheten i Korint. Han oppsummerer sin beskrivelse av kjærligheten med å si: «*Men nå blir de stående disse tre: tro, håp og kjærlighet. Men størst blant dem er kjærligheten.*»⁵²

---

⁵¹ 1 Joh 4:8,16

⁵² 1 Kor 13:13

Summen av Guds karakter er altså kjærlighet. Kanskje kan du det velkjente skriftstedet: «*For så (på denne måten) har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal fortapes, men ha liv evig.*»⁵³ Han har altså vist verden sitt ypperste på alle vis. Skyen som beskriver Guds karakter er også stor. Samtidig sier Skriften klart at kjærligheten er et hovedtrekk hos ham.

KJÆRLIGHET + VISDOM = GODT

Guds natur uttrykkes i hans visdom og Guds karakter uttrykkes i hans kjærlighet. Her må vi passe på at vi ikke deler opp Gud og tenker at delene kan fungere like greit for seg selv. Gud er én og hans vesen er ett. Som mennesker er vi ofte tilbøyelige til å skulle analysere og ta fra hverandre det vi studerer, med følgen at vi kan skape noe nytt i vårt eget sinn. Da kan vi lett gjøre oss et ukorrekt bilde av Gud, som egentlig er skapt i vår egen tanke. Dette kalles deduktiv tenking. Da starter man med enkeltobservasjoner, eller deler, og bygger et hele ut fra dette. Historisk kan vi også kalle det gresk tenking siden vi ser denne tilbøyeligheten hos mange av de greske filosofene og tidlige forskere. Dette er en styrke som også kan bli en svakhet. Det er litt som å lete etter planter i skogen. For hver nye plante man finner utvides horisonten, men man vet aldri hvor mange forskjellige planter som finnes, altså mangler det store bildet.

---

⁵³ Joh 3:16

Skriftens første del er skrevet på hebraisk, et språk som egner seg til å tegne det store bildet og skape en sammenheng hvor resten kan settes inn i bildet. Hebraisk tenking kan vi også kalle induktiv tenking fordi en da starter med det store bildet, eller premissene, hvor detaljene får sammenheng.

Gud har formidlet mye av åpenbaringen om seg selv gjennom den hebraiske tanken. Dermed må vi også søke å forstå ham gjennom det som formidles. Av og til krever det at vi stiger litt ut av våre kulturelle perspektiv.

Når Gud sier om seg selv at han er god, ligger det en fylde i ordet som vi ofte ikke tenker på. I Guds godhet finner vi essensen av hans natur og hans karakter, nemlig visdom og kjærlighet. Disse to ordene er bare gravitasjonspunkter i den store skyen som beskriver Guds vesen. Likevel hjelper det oss å se at sann godhet springer ut fra den eneste som kan definere det.⁵⁴

Her står vi altså, med Gud som vårt referansepunkt. Han er standarden alt måles mot. Det er viktig at vi lar Skriften få veie tyngst og veilede oss i vår forståelse av hvem Gud er. Ofte har vi meninger som kan være kulturelt avledet eller fra livserfaringer. Om vårt syn ikke stemmer med Skriften er det viktig at vi tar tid til å granske uoverensstemmelsen. Gud ønsker å åpenbare seg for oss og hans vilje er at alle mennesker skal kjenne ham slik han virkelig er.

---

⁵⁴ Luk 18:18

Paulus skrev i et brev til menigheten i Filippi noe som understreker at vi også skal søke kjærlighet og visdom. «*Og dette ber jeg om, at deres kjærlighet må bli mer og mer rik på kunnskap og all innsikt, slik at dere kan dømme om hva som er rett i de forskjellige spørsmål, slik kan dere stå rene og uten lyte til Kristi dag.*»⁵⁵ Godhet får vi når vi setter sammen Guds kjærlighet og hans visdom.

Ser vi litt nærmere på disse begrepene finner vi flere sider. Resultatet av Guds skapergjerning var *godt*. Hovedingrediensene var kjærlighet og visdom. Fra dette kan vi avlede at både ***hva*** vi gjør og ***hvordan*** vi gjør noe vil påvirke ***resultatet***. I visdommen ligger føringen for *hva* vi gjør og i kjærligheten ser vi *hvordan* vi gjør det. Resultatet gir svaret på *hvorfor* vi gjør det: Fordi det er *godt*. Ønsker vi å gjøre det gode må vi søke Guds visdom og være motivert av Hans kjærlighet. Bare det ene kan ikke sikre resultatet. De hører sammen.

HVA + HVORDAN = HVORFOR

Tenker du litt gjennom det som har blitt sagt så langt ser du sikkert at det finnes litt *hva* og *hvordan* både i visdommen og i kjærligheten. Samspeillet mellom de to vever disse vakkert sammen til det som kalles godhet. Dermed har vi nyttige kjennetegn som kan hjelpe oss å gi innhold til det Skriften kaller godhet, et mål vi alle skal

---

⁵⁵ Fil 1:9,10

dømmes etter.⁵⁶ Paulus skrev at vi skal gjøre godt mot alle.⁵⁷ Fornyelsen av våre sinn er også for at vi skal kunne dømme hva som er Guds gode vilje.⁵⁸

Smak og se at Herren er god [towb]!⁵⁹

---

⁵⁶ 2 Kor 5:10

⁵⁷ Gal 6:10

⁵⁸ Ro 12:2

⁵⁹ Sal 34:8

Kapittel 9

Pust av liv

Skriften ble skrevet ned lenge etter at Gud skapte himlene og jorden. Det vil si at de første menneskene ikke hadde tilgang til denne åpenbaringen. Adam og Eva, erfarte noe unikt. De ble skapt inn i en nærhet til Gud hvor de kjente hans stemme og opplevde hans vesen. De ble satt der foran ham og var omringet av godhet – det var jo alt veldig godt. De hadde alle sine behov mer enn møtt, og fikk liv fra denne overflodskilden. Adam og Eva lærte Gud å kjenne som et levende vesen. De snakket sammen og vandret i nærhet til sitt opphav, Han som hadde skapt dem nettopp for å velsigne dem. Deres livssyn ble i stor grad formet gjennom det de fikk erfare. Vi vet at Gud la sitt bilde ned i dem da han skapte dem i sin lignelse.

Et sted som var veldig godt var også et sted hvor de kjennetegnene vi senere lærer om Guds rike fantes. Det var levende og virkelig. Vi leser at Elohim vandret i hagen. Kan det være at Adam og Eva fikk erfare det vakre nærværet til den treenige Gud, hvor både Faderen, Sønnen og Den hellige ånd var

tilstede? Opplevelsen av liv og godhet må ha vært oppslukende og gjennomtrengende i en slik atmosfære. De kjente Gud, hørte hans stemme og vandret med ham. De var bevisst at de var hans bilde og satt på jorden for å være dens forvalter sammen med Gud. De hadde fått et klart oppdrag selv om det var et stort et. Der kjente de altså sitt opphav, de hadde tilgang til godhetens kilde. De visste hvem de selv var og de kjente sin hensikt. De forsto også hensikten med omgivelsene sine. Det var bare å sette i gang med et episk familieprosjekt.

Den levende Gud er altså opprinnelsen til hele vår eksistens. Han skapte mennesket for å leve i en relasjonell sammenheng, et samfunn hvor det gode skulle gjennomsyre alle relasjoner. Guds eksistens blir premisset⁶⁰ for eksistensen til alt annet. Samtidig ser vi et gjenskinn av opprinnelsen i skaperverket. Gud sa at alt var godt. Han hadde en plan som han evaluerte det han gjorde etter. Jesus sa at det er bare én som er god, noe som betyr at Gud er referansepunktet. Det Gud sier er noe vi kan ha tillit til. Denne tilliten bygges gjennom samfunn med ham. Når Gud er fundamentet, ekskluderer det også alle andre alternative fundament. Det finnes bare en kilde til liv. Noe er godt og noe er ondt. Noe er sant og noe er usant. Fordi Gud er fundamentet har vi også en referanse for alt som er sant. Han er den som skapte og den

⁶⁰ Forutsetning eller betingelse

som beskriver virkeligheten. Jesus kom for å forklare og åpenbare Gud. Han sa: «*Jeg er veien, og sannheten og livet. Ingen kommer til Faderen uten ved meg.*»⁶¹ Dermed er det klart at sannhet ikke handler om intellektuell eller akademisk kunnskap, men en levende og relasjonell virkelighet. Sannhet i Skriftens sammenheng handler ikke først om informasjon, men om relasjon. Informasjon alene er ikke tilstrekkelig, mens sunne relasjoner leder til kjennskap og modenhet. Det relasjonelle er det mest sårbare i skaperverket fordi det koster. Vi må nemlig investere oss selv for å bygge noe. Ser du på de mange sammenhengene i skaperverket finner du at det ofte er gjensidige avhengigheter som gjør at det fungerer. Det individuelle fungerer sammen for å skape et større hele. Dette blir som et mønster som gjentar seg på ulike nivå. Du finner individuelle blad på individuelle grener, på individuelle tre, i individuelle skoger, osv.

Mennesket ble skapt og gitt en unik rolle i skaperverket. Det er vanskelig for oss å forestille oss dette opprinnelige verket før relasjonen med Skaperen ble brutt. Ordene Skriften bruker taler om et sted som yrte av liv og sprudlet over på alle vis. Det var vakkert og estetisk tiltrekkende. Det virker som om Gud jublet av glede og kjente den kriblingen vi ofte har i magen når vi har oppnådd noe stort. Det var noe barnlig over det. Det som ble plantet i hagen var en lyst for øye og smak. Liv, latter, fryd og jubel hadde sin plass i hagen. Den var et sted for skjønnhet og overflod! Midt i dette plasserte Gud mennesket, skapt i hans eget bilde.

---

⁶¹ Joh 14:6

Samtidig fikk mennesket et legeme med et mangfold av sanser. Syn, hørsel, lukt, smak og berøring ble gitt for å kunne relatere til dette gode skaperverket. Ikke bare det. Når sansene ble stimulert førte det til hormonelle endringer som igjen ga en opplevelse av glede og tilfredsstillelse. I dag kan vi nesten bli skremt ved tanken på den overdådige opplevelsen av glede, skjønnhet, overflod og sanseintrykk Gud satte i gang. Det er vanskelig å unngå å tenke på lidenskap. Gud ville øse sin godhet ut over skaperverket. Når en som er god tenker ut slike tanker får vi en fornemmelse av at han virkelig ønsker å velsigne!

Hvor mye ligner vi på Gud? *«På den dag Gud skapte mennesket, skapte han det i Guds liknelse [heb. dēmūwth], til mann og kvinne skapte Han dem og han velsignet dem og gav dem navnet menneske på den dag de ble skapt. Da Adam var hundre og tretti år gammel, fikk han en sønn i sin liknelse [heb. dēmūwth], etter sitt bilde. Han kalte ham Set.»*⁶² Det er lett å overse denne detaljen. På samme vis som Set ble født i liknelsen til sin far Adam, ble Adam skapt i liknelsen til Gud. Hva er det vi finner igjen av en forelder i sin sønn eller datter? Mye! Og poenget er at Adam og Eva liknet Gud på samme vis. Det er viktig å huske at både mannen og kvinnen er like mye Guds bilde. Det inntrykket vi får når vi leser den opprinnelige Skriften er at Gud tok *en side* av det første mennesket og gjorde det til hunn-mennesket. De hebraiske ordene *ish* og *ishah* beskriver hann-mennesket og hunn-mennesket. Gud har ikke sitt vesen i den fysiske kroppen, selv

---

⁶² 1 Mos 5:1b-3

om vi vet at Han har manifestert seg i skaperverket på denne måten. Engler kan også gjøre dette. Skriften sier at Gud er ånd⁶³ så vi må se litt dypere i vårt vesen for å forstå vår Gud-likhet. Da Gud blåste pusten av liv i mennesket ble det et levende vesen eller en levende sjel. Menneskets sjel blir som et knutepunkt mellom ånd og legeme. Vi er hele vesen, men kan samtidig forstå ulike fasetter ved våre vesen. Det er vårt indre menneske som har denne Gud-likheten. Det handler om kapasiteter vi er skapt med. Vårt biologiske menneske hører til dette indre mennesket. Paulus identifiserer disse

når han skriver til tessalonikernes menighet. «*Må han selv, fredens Gud, hellige dere helt*

*gjennom, og må deres **ånd, sjel** og **legeme** bevares fullkomne, ulastelige ved vår Herre Jesu Kristi komme!*»⁶⁴

Mennesket har altså en iboende Gud-likhet, et bilde av Skaperen som vi alle bærer i oss. Mennesket er unikt og gitt en spesiell rolle til å forvalte skaperverket.

Livspusten fra Gud gjorde også noe annet særegent. Den knyttet mennesket til et potensiale. Gud-likheten er noe vi kan bruke til å vokse inn i en fylde og forvaltning, modenhet og samfunn. Det ligger i vår Gud-likhet at vi også kan gjøre det gode, eller mer presis, vi kan vokse i å gjøre det gode. Det

⁶³ Joh 4:24

⁶⁴ 1 Tess 5:23

handler om fruktene av våre liv. I utgangspunktet handler det om å respondere på Guds kjærlighet og godhet og forvalte våre liv for å la den samme godheten stråle ut av våre egne liv. Det første mennesket ble skapt i Guds bilde og Gud sa: «*Av hvert tre i hagen kan du fritt ete, men treet til kunnskap om godt og ondt, må du ikke ete av...*»⁶⁵ Like før leser vi at mennesket ble satt «*i Edens hage til å dyrke og vokte den.*»⁶⁶ Det må antas, selv om vi ikke leser 'Gud sa', at det har vært mye kommunikasjon involvert i å gi oppgaven med å ta vare på Edens hage. Alt dette er noe unikt for mennesket. Ingen dyr fikk samme oppgave. De er utrustet på helt annet vis og ikke skapt i Guds bilde selv om alt det skapte også bærer vitne om Skaperen. De er frukten av Guds vesen, hans kreativitet og skaperevner. Mennesket er annerledes. Vi har fått en iboende kapasitet som kom da Gud blåste livspusten inn gjennom nesen. Det som gjør oss annerledes er vår kapasitet til tro, håp og kjærlighet. Paulus skriver også dette: «*Men nå blir de stående disse tre: tro, håp og kjærlighet. Men størst blant dem er kjærligheten.*»⁶⁷ De er indre kvaliteter, som ikke er avhengige av fysiske attributter. Det sanne livet springer ut fra åndens verden, gjennom vår sjel og ut i vår fysiske verden.

Så kan vi spørre: «*Om vi er skapt i Guds bilde og vi lever ved tro, håp og kjærlighet, hvordan er dette lik Gud?*» Dette kan bli litt filosofisk, men likevel verdt å ta med. Vi har alle vokst opp med en eller annen

---

⁶⁵ 1 Mos 2:16,17

⁶⁶ 1 Mos 2:15

⁶⁷ 1 Kor 13:13

forståelse av Gud. For dem som vokste opp i omgivelser som var preget av Skriftens Gud, vil det være sterke tanker om hvem Han er. De tidlige grekernes syn på verden, deres guder og hele virkelighetsoppfattelsen har påvirket mye av den vestlige verdens tankesett. Noen av de egenskapene vi har tillagt Gud er nok også overført fra gresk mytologi. Når tankene våre formes av ideer som ikke har sin rot i sannhet er det lett å få et Gudsbilde som faktisk ikke beskriver Skriftens Gud. Noe av dette ligger i forståelsen av Guds kunnskap, kraft og tilstedeværelse, men også hva visdom og kjærlighet er. Fra gresk filosofi er det lett å skape en oversiktlig og håndterbar Gud som vi kan bekjenne i tankene. Han har alle de store, enorme attributtene vi selvfølgelig tenker en gud skal ha og dermed får vi enkelt plassert ham filosofisk. Skriftens Gud er høyst relasjonell og den åpenbaringen vi får av ham er i sammenhengen av relasjoner. Han fremstilles på ingen måte som en maskin, verken i sin natur eller i sin karakter. Gud er levende og relasjonell. I denne relasjonelle kjernen er det kjærligheten som råder.

Når Paulus skriver at kjærligheten er det største,⁶⁸ må vi prøve å forstå litt av kjærlighetens natur. Det er noe fullstendig fritt i den, samtidig som den også driver oss til noe. Kjærligheten er på et vis den knivseggen det sanne livet balanserer på, samtidig som den er mer rommelig enn noe vi kan forestille oss. Det som er kjærlighetens ankerfeste er at den har sin opprinnelse i individet og som tidligere nevnt, vår evne til å styre oss selv. Det ligger altså

---

⁶⁸ 1 Kor 13:13

en kilde til å skape i kjærlighetens natur. Det å kunne elske er det som gir Gud hans verdi og det som gir hvert menneske sin verdi. Leser du gjennom Skriften finner du mange steder hvor relasjoner er avhengige av respons. Vi kan for eksempel lese noe av dynamikken hos profeten Hosea. Legg merke til ordene som handler om det relasjonelle i de følgende versene: «*Med menneskeband drog jeg dem, med kjærlighetens rep.*»⁶⁹ «*Og du – til din Gud skal du vende om. Hold fast ved miskunnhet og rett, og vent stadig på din Gud!*»⁷⁰ «*Og da de ble mette, opp høyet de seg i sitt hjerte, så de glemte meg.*»⁷¹ «*Israel, det er blitt din ødeleggelse at du har satt deg opp mot meg, jeg som er din hjelp.*»⁷² «*Samaria skal bøte fordi det har vært gjenstridig mot sin Gud.*»⁷³ «*Jeg vil lege deres frafall. Jeg vil elske dem av hjertet, for min vrede har vendt seg fra dem.*»⁷⁴

I kjærligheten ligger det ikke noe mekanisk. I kjærlighetens verdi og sårbarhet ligger det at den har sin opprinnelse i individet, i Gud, i deg og i meg. Fra hjertet utgår kjærligheten. En lovlærd spurte Jesus: «*Mester! Hvilket bud er det største i loven? Han sa til ham: Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand. Dette er det største og første bud. Men et annet er like stort: Du skal elske din neste som deg*

---

⁶⁹ Hos 11:4

⁷⁰ Hos 12:7

⁷¹ Hos 13:6

⁷² Hos 13:9

⁷³ Hos 14:1

⁷⁴ Hos 14:5

selv.»⁷⁵ Selv om kjærligheten kommer ut av våre hjerter kan vi ikke gjøre det i egen kraft. Det er bare en livets kilde, det er Gud selv. Kraften til liv må vi få ved å vandre i samfunn med Ham. Da fylles vi med Guds kjærlighet, fordi Han har elsket oss først.

Elohim beskrives som et fellesskap bundet sammen av kjærlighet. Gud er kjærlighet skriver Johannes.⁷⁶ Om vi skal kjenne noe av Gud på oss selv ligger det et hint om at også i Guds vesen vandrer de tre personene i tro og tillit til hverandre. Vi må erkjenne at vi står på et sted i historien hvor begjæret etter kunnskap har vokst og preger alt vi tenker og gjør. Vi er skapt for tro, men vandrer ofte i begjæret etter kunnskap. Dermed blir tro for mange noe som fremmedgjøres i tanken, selv om vi i realiteten vandrer i tro fordi vi ikke har all kunnskap.

En av troens medvandrere er håp. I hebreerbrevet står det: «*Men tro er full visshet om det en håper, overbevisning om ting en ikke ser.*»⁷⁷ Håpet er et anker for sjelen.⁷⁸ Selv om disse skriftstedene taler om fremtidige ting vi ikke kan se, har vi også samme dynamikken i relasjon med andre. Det kan røre oss dypt i vårt indre når denne kjærligheten kommer fra et annet menneske som velger å elske. Kjærlighet er en verdierklæring. For å føre til det gode må den derfor fungere sammen med visdommen. Her vil kunnskap alene kunne gjøre det motsatte og distansere mennesker fra

---

⁷⁵ Matt 22:36-39

⁷⁶ 1 Joh 4:8,16

⁷⁷ Heb 11:1

⁷⁸ Heb 6:18,19

hverandre, slik den gjorde da Eva valgte å spise fra treet i hagen.

«Og til hans navn skal nasjonene sette sitt håp.»⁷⁹ Håpet blir som et anker for sjelen. Tro er full visshet om det vi håper, og tro er det som fører til kjærlighet.⁸⁰ Skal vi forstå kjærligheten må vi forstå håpet. Det handler nemlig om hvor vi ser og hvor vi retter vår oppmerksomhet – kall det tilbedelse.

Det hebraiske ordet for synd⁸¹ betyr blant annet å *bomme på målet*. Adam og Eva tok blikket bort fra Gud og satte sitt håp til noe annet. De bommet og det de så på var ikke livet, men døden. Feilsteget var vantro og de så til egne interesser, ikke hva kjærligheten ville ha gjort. Fordi Gud er selve livet er det meningsløst å tenke at vi i egen kraft, uten å være knyttet til livet, kan elske. Troen er det som forløser kraften. «For av nåde er dere frelst, ved tro. Og dette er ikke av dere selv, det er Guds gave.»⁸² «For vi vandrer i tro, ikke i beskuelse.»⁸³ «Og Jesus sa til høvedsmannen: Gå hjem, det skal skje deg som du har trodd! Og tjeneren ble helbredet i samme stund.»⁸⁴ Tro knytter oss altså til livet. Den kommer igjen fra det vi nærer i vårt indre ved å gi vår tid, energi og oppmerksomhet. Tilbedelse – håp – tro – kjærlighet, de er alle bundet sammen i et vakkert samspill.

---

⁷⁹ Matt 12:21

⁸⁰ 2 Pet 1:5-7

⁸¹ Heb. *chatta'ath* (Strongs H#2403)

⁸² Ef 2:8

⁸³ 2 Kor 5:7

⁸⁴ Matt 8:13

Kapittel 10

Risiko

Kanskje vi ikke tenker så ofte på dette når det gjelder Gud. Har han tatt en risiko ved å sette i gang hele skaperverket? Eller er kanskje alt satt i gang som på skinner, hvor alt er forutbestemt? Mennesker har diskutert dette i lange tider. Her er noen tanker ut i fra premisset om Gud som relasjonelt vesen. Gud var tidlig ute og advarte menneskene mot å lage bilder av ham. For det første har han allerede satt sitt bilde på jorden; mennesket. For det andre vil et menneskegjort bilde også bli noe dødt og livløst og på mange vis en institusjon. Institusjoner blir ofte selvbærende og kan miste knytningen til sin opprinnelige hensikt dersom en ikke er særdeles årvåken. En institusjon i seg selv er en form - et uttrykk, og garanterer ikke for innholdets kvalitet, selv om dette ofte er grunnen til at institusjoner etableres. Er Gud en institusjon? Det bildet som har blitt skapt av Gud ut i fra påvirkningen fra gresk filosofi kan gi inntrykk av at det er slik. Han kan da forklares, men samtidig kan dette bildet virke fjernt og ikke-relasjonelt. Begrepene som brukes kan røre ved

sannheten, men griper ikke hjertet ved den Gud er. Dermed er risikoen stor for at vi tilber vår filosofi om Gud og ikke Gud selv. Er Gud en institusjon faller det naturlig at samfunnet også fylles med institusjoner. Jo, de har nok en plass i vår verden fordi vi trenger lov og orden, men da må de også voktes årvåkent, for lovens bokstav uttrykker ikke Guds vesen. Han er en levende ånd og alt han har skapt yrer av liv.

Ser vi Gud som en institusjon vil vi forholde oss til ham deretter. Forutsigbar og kanskje litt distansert, eller utilnærmelig, kanskje også litt upersonlig. Da blir livet også lett en rekke ritualer og lovgjerninger som skal føre oss fram mot det rette målet og til slutt merkes *suksess* eller *mislykket*.

Det er vanskelig å se at Gud er slik når en leser Skriften. Det er spesielt når vi går litt dypere og forsøker å forstå de små nyansene i ord og uttrykk at vi ser hvor lett det kan være å ta livet ut av sammenhengen. Ett eksempel er at beretningen om skapelsen opprinnelig er skrevet med en nåtidsforståelse, mens vi ofte leser den i fortid. Gud er altså til stede og skaper, i stedet for at vi bare leser en historisk beretning. Noe av det som ofte er vanskelig å oversette er ord og begrep med følelsesuttrykk. Som vi har sett tidligere er dette viktig å forstå. Det er noe av det som gjør Gud til den han er.

Hvordan skal vi da forholde oss til Gud og risiko? Har han utsatt seg selv for en risiko ved å sette i gang det hele? Er han i sannhet et relasjonelt vesen i sin natur, ligger det i kortene at risiko må være en

del av livet. Som tidligere sagt har maskiner lite å risikere fordi de ikke har samvittighet og følelser. Gud kjenner glede, smerte, sinne, vrede, medlidenhet, sorg, osv. Han virker ikke å ha noe problem med å håndtere disse, men han erfarer dem, som når menneskenes synder ble så store at han ønsket å utslette alt han hadde skapt. Det er vanskelig å forstå den skuffelsen som må ha vært i Guds hjerte når en tenker på gleden og framtidstankene han hadde. Om du selv noen gang har følt deg forrådt da du håpet på det beste, har du kjent en av følelsene knyttet til risiko.

Det offeret Jesus var villig til å gi viser oss mye av Guds risikovilje. Det var på ingen måte dumhet eller naivitet, men viste den enorme risikoen han var villig til å ta for at kjærligheten skulle være byggesteinen i våre relasjoner. Er Gud i sannhet et relasjonelt vesen, noe åpenbaringen av Elohim indikerer, og Skriften senere bevitner, så har han investert seg selv i skaperverket på en måte som påvirker ham. Da kan vi, på samme måte som med andre mennesker, gi Gud glede, lykke, sorg og smerte. Sefanja skrev om dette: «*Herren din Gud er midt i blant deg, en helt som frelser. Han fryder seg over deg med glede, han tier i sin kjærlighet, han jubler over deg med fryderop.*»⁸⁵ Er ikke dette en som faktisk opplever noe han er investert i? Hva med angeren og sorgen Gud kjente da han så menneskenes ondskap etter å ha skapt alt med den beste hensikt?⁸⁶ I Jesaja uttrykkes en fremtidig

---

⁸⁵ Sef 3:17

⁸⁶ 1 Mos 6:6

glede som ennå ikke er opplevd.⁸⁷ Leser vi Salomos høysang er det klart at her er levende følelser involvert. Dette er ekte vare!

Skriften formidler ofte Guds følelser og samhandling med skaperverket. Hvorfor er vi nølende med å se ham som et vesen med masse følelser? Det er lett å sette seg fast i historiske og filosofiske tankeslott som kulturen har gitt oss. De fleste har nok merket at mye av det vi vokser opp med *sitter godt i* når vi en gang tar oppgjør med og ansvar for hva vi tror. Vår identitet er ofte sterkt knyttet til det vi *alltid har trodd* og rokkes ikke så lett, selv om det ikke er sant.

Essensen i Guds risikovilje er at han ønsker å være nær og tilstede. Gud er i sannhet relasjonell og har investert seg også emosjonelt i skaperverket. Han kjenner ekte glede og ekte sorg. Du og jeg kan også påvirke Guds følelser! Da han skapte og sa det var *godt* var han virkelig lykkelig!

Vi tror ofte at det gjør Gud mindre om vi ser ham som et høyst relasjonelt vesen, i stedet for en fjernere Gud som har alt under kontroll. Virkeligheten er nok stikk motsatt. Forestill deg følgende: Du har tre batteridrevne lekedyr som kan gå rett frem. Det er en smal sak å slå dem på og sette dem på rett kurs slik at de går fra ett punkt til et annet. Kanskje må du korrigere kursen et par

---

⁸⁷ Jes 62:5

ganger, men det er enkelt gjort ved å snu dem i riktig retning. Ta så tre levende katter og sett dem på startstreken for å lede dem fram til det samme målet. Om motivasjonen er riktig og de har noe som lokker dem, kan du kanskje få suksess. Likevel er det stor sjanse for at de vil finne på mye annet. Selv i dette lille eksempelet vil det kreve mye større engasjement og kvalifikasjoner for å oppnå det samme med de levende kattene. Dess større frihet, dess høyere kvalifisert må flokkens leder være for å nå målet sitt. Skalér det lille eksperimentet milliarder av ganger og legg til en mengde andre faktorer og du har et lite glimt inn i Guds tilværelse. Gud er i stand til å navigere hele skaperverkets fremtid inn i sine hensikter, selv med menneskets frihet til å velge hvorvidt de vil vandre sammen med ham eller ei. Det at han faktisk jobber med oss alle i sanntid gir grunn til tilbedelse. Jo, Gud har en plan, og verdens historie er Guds lidenskapelige engasjement for å bringe alt inn i sin hensikt. Han investerte seg selv da han skapte. Han har investert seg selv i løskjøpelsen og frigjørelsen også. Synden skal ikke råde til evig tid. Skaperverket skal også frigjøres!⁸⁸ Guds vilje til å ta risiko er altså det som gjør at han også kan være så nær. Han er kjærlighet i sitt vesen og lengter etter kjærlighet fra oss!

Hvis vi ser at kjærlighet innebærer å ta risiko, forstår vi også at det er essensielt at hvert menneske får sannhet på innsiden, godt forankret skulle stormen komme. Gud har åpenbart ikke noe problem med sin egen identitet og gjennom hele

---

⁸⁸ Rom 8:21

skaperverkets historie har han ikke gjort annet enn å vise at han er den han sier. Vitnesbyrdet er overveldende!

Se på opprøret som skjedde i himmelrommet. Engelen Lucifer ble skapt, kanskje for å være lovsangsleder foran Guds trone. Likevel skjedde det at han valgte å opphøye seg selv. Konsekvensen ble en revolusjon i himmelrommet, hvor mange av englene steg inn i dødens tjeneste. Det er vanskelig å forestille seg dimensjonene av dette opprøret, men at det ble en alvorlig utfordring for Gud er det vel lite tvil om. Gud tok en risiko ved å skape dette.

Gud skapte mennesket på jorden og satte det der som sitt eget bilde. Hans høyeste hensikt var nære relasjoner og levende samfunn. Han var lykkelig da han så på alt han hadde skapt, spesielt da mennesket var inne i bildet. Nå kunne han velsigne gjennom alle mulige slags relasjoner. Hvilken risiko var det knyttet til å skape noe i sitt eget bilde? Jo, akkurat den han fikk erfare; at mennesket gikk sin egen vei, lurt inn i mørket av engelen som først valgte syndens veg. Det er menneskene som har fått mandatet til å forvalte skaperverket, inkludert våre relasjoner. Vi er satt her for å være Guds folk, hvor han er kilden til alt det gode. Vi kan få alt vi trenger fra Gud. Samtidig ser vi en brutal kamp hvor det åndelige mørket har fått enorm tilgang. Så mye tilgang at Johannes skriver at «*hele verden ligger i det onde*».⁸⁹ Gud skapte alt godt. Verden vi lever i er skapt god, men dette gode ligger nå i det onde. Det står ikke at verden *er* ond, men at den *ligger i* det

---

⁸⁹ 1 Joh 5:19

onde, altså at den er overøst med påvirkning fra onde krefter. Klarer vi å kjenne noe av Guds smerte sammen med kjærligheten til det han skapte? Risikoen han har tatt er enorm også i en kosmisk skala. I denne kjærligheten ligger det et savn og en lengsel etter å gjenopprette, å vinne tilbake det tapte, om aldri å gi opp! Hadde vi som mennesker stått der ved Guds råd og sett på scenarioene som kunne utspille seg, ville vi nok sagt at Gud er gal som tør tenke slike tanker. Tenk å sette i gang noe så risikabelt som å gi alle mennesker kapasitet til å elske! Kjærligheten har sitt opphav i individet, men det er bare i samfunnet med Gud vi har livskraften.

Gud valgte seg også ut et folk som skulle være helliget og bli reist opp til å være et lys for alle folk. Gjennom dem skulle alle folk bli velsignet. Han øste ut sine velsignelser over dem og ble en Far for dem. Det er spesielt i denne delen av Skriften vi ofte misforstår Guds karakter. Vi ser bort fra hva han satte i gang og dømmer Gud fordi han ikke tar fra mennesket sitt eget ansvar, altså fjerner potensialet vi har til å være frie mennesker.

Israel ble født som et lite barn, passet på og sørget for på alle vis. Gud velsignet dem og gav dem en særstilling blant verdens folk. Han gav dem mange løfter og lærte dem sine veier. Gjennom dem har verdens historie fått nytt håp. Samtidig lærer fortellingen om Israel oss hvor uvillige de ofte var til å vandre sammen med Gud. Mange ganger leser vi at de beskrives som hårdnakkede og sta. De ville rett og slett ikke. Aldri har vi sett Gud jobbe mer manifestert og konkret enn blant Israels folk. Det hele må ha vært som en enorm multimedia-

presentasjon, hvor alle sanser og evner kunne brukes. Ingen hadde grunn til å si at de ikke hadde hørt, sett, rørt, luktet, smakt og erfart hva Gud ønsket å formidle. Alle midler ble brukt for å gi folket håp, en visjon, og røre ved deres hjerter slik at de skulle velge å tro Gud. Leser vi Skriften med denne forståelsen ser vi at Guds dom over Israel kommer når målet for deres synder er fullt. Det er ikke en snarsint Gud, nei, tvert i mot, det er den samme Gud som åpenbarte seg for Moses som barmhjertig, nådig, langmodig og rik på miskunn og sannhet. Vår verden er ikke Guds lille sjakkspill hvor han bestemmer alle trekkene. Nei, han er aktivt engasjert i menneskers og nasjoners affærer i sanntid. Det ligger masse risiko lagt ned i det Gud har satt i gang!

Kapittel 11

Identitet

Hvem er jeg? Hva er jeg? Hvor er jeg? Hvorfor er jeg? Mennesket har alltid jaktet på svarene til disse spørsmålene. Hva så med Gud? Det må være en sikkerhet nedlagt i fundamentet hvor Gud også vet at han ikke kommer til å kollapse under den enorme personlige investeringen han har i skaperverket. Klippen Gud har en mer enn klippefast viten om at han ikke vil rokkes av alt som påvirker han. Han kjenner sine navn og vet hvem han er. Han er trygg. Gjennom Skriften finnes det hundrevis av forskjellige beskrivelser av Gud og hans kvaliteter. Det relasjonelle ved Gud forsterker hans storhet så mange ganger i forhold til en Gud som bare har satt i gang et stort klokkeverk. Jo, det kan være mye visdom i det, men nærheten er jo borte. Gud er Yēhovah, *Jeg er*, ikke fjern, men nær!

Vi lærer noe om identitetens kraft når vi ser på noen av menneskene i Skriften. Da Abrahams sønn Isak skulle få seg en hustru viser de hvordan de satte sin lit til at Gud var aktiv i prosessen med å føre sammen den rette mannen og kvinnen. Det var

aldri noen prøvetid, men heller tydelig at det var snakk om at individene var istandsatt til å vandre i Guds hensikt. Hvorvidt du kan elske andre handler ene og alene om din egen istandsettelse, ikke omstendighetene rundt. Jesus er selve vitnesbyrdet på dette. Han kom for å vise vei i mørket. Se også på fortellingen om Isaks sønn Jakob. Selv med uforutsette omstendigheter sto han ved og æret sine forpliktelser. Han fikk ikke den hustruen han først var lovet, men ble lurt.

Profeten Hosea fikk et oppdrag fra himmelen da Gud sa han skulle gå og gifte seg med en prostituert. Dette var et bilde på Guds forhold til Israel, men Hoseas situasjon var også en ekte livssituasjon. Han elsket den som ikke var elskelig. Det handler ikke bare om ekteskapet. Jesus sa at menneskene kan elske tilbake når noen elsker dem først. Her ser vi kraften i det relasjonelle. Det krever ikke så mye kraft i ånden for å gjengjelde noen som har gjort godt mot oss. Utfordringen kommer når vi skal elske dem som ikke er elskelige. Jesus sier at hans etterfølgere også elsker sine fiender. Det handler altså om istandsettelse. For å kunne elske må vi vite hvem vi er,

altså ha vår identitet i orden. Når vi knyttes til Gud i samfunnet med ham vil vi erfare at vi får et fundament med innhold. Livet får definisjon fra innsiden og vi blir istandsatt. Når vi er istandsatt vil vi kjenne at vår egen risikovilje også vokser. Kjærlighet koster.

Hvis vi ser et menneske som krever tilbedelse, så aner vi raskt ugler i mosen. Nebukadnesar var en av disse. Han så seg selv som en gud. Keisere, konger, idrettsstjerner, artister og andre har både krevd og fått slik tilbedelse. Vi vet like fullt at ingen av dem kan ha fortjent det.

Hva er det som gjør at vi bøyer oss for Guds befaling om at vi skal tilbe Ham alene? Vel, noen mener fremdeles at Han ikke fortjener det. Spørsmålet er hvem som har rett.

Grunnen til at Gud befaler alle å vende seg til Ham og tilbe Ham er fordi han er så inderlig trygg på hvem Han er. Hos Ham er alt på sin rette plass. Han klarer å elske både andre og seg selv, men fremstår egentlig som andre-sentrert, altså at Han først bryr seg om at andre har det bra enn seg selv. Hvorfor ville ellers Jesus ofre sitt eget liv for at vi skulle leve? Grunnen til at Gud sier vi ikke skal ha andre guder enn Ham er at han er klippefast i sin identitet. Han vil ha tilbedelse fordi han er andre-sentrert. YHWH er et fellesskap, ikke først opptatt av sitt eget. Når vi tilber Gud vil vi formes av Ham. Da blir vår egen identitet også forankret. Tilbedelsen skaper en slags gjennomsiktighet, hvor vi ønsker at lys skal skinne i og gjennom oss. Når

vår egen identitet er på plass har vi egentlig bare et publikum på én: Gud.

Identitet er ikke nødvendigvis noe komplisert. Det som er viktig er at den er sann og vi er trygge på hvem vi er.

Kapittel 12

Gud og du

Har du noen gang tenkt på at utgangspunktet for Adam og Evas misgjerning var ulikt ditt og mitt? De ble skapt og satt inn i en perfekt sammenheng. Ingen har siden opplevd det de opplevde. De hadde Gud forklart foran seg og hadde ingen feil oppfatning av hvem han var. De ble satt inn i en sammenheng med overflod og skjønnhet. De kunne vandre i hagen sammen med selveste Skaperen, opphavet til alt det gode. Så skjedde det ubegripelige. De hadde allerede fått instruksjon til sitt vern. Likevel responderte Eva med å begjære det hun ikke skulle sette sin lyst på. Skriften sier at «*alt som ikke er av tro er synd.*»⁹⁰ Vi kan også lese at «*... uten tro er det umulig å være til behag for Gud.*»⁹¹ Det vi setter våre øyne på, også åndelig, blir vårt håp og sjelens anker. Tro er vissheten om det vi håper. Slangen i hagen klarte dermed å lure Evas oppmerksomhet bort fra Gud og til seg selv. Hun endte med å handle i vantro og kuppet av

---

⁹⁰ Rom 14:23

⁹¹ Heb 11:6a

livstilførselen. Fantes det noen som helst intelligent grunn til å gjøre det Eva gjorde? Hva tror du skjedde i Adam og Evas indre da deres øyne ble åpnet? De var strippet for tryggheten de hadde opplevd bare minutter tidligere. De hadde mistet ankerfestet og drev plutselig rundt i et kosmisk hav fullt av kaos og usikkerhet. De hadde vært rene og kjente nå at de var urene. Dette er en forferdelig opplevelse. Kanskje du har opplevd det selv også?

Det uskyldige og rene er noe som for mange virker utopisk i dag. Likevel var Edens hage full av renhet. Kanskje er det nærmeste vi kommer i dag

å se et nyfødt barn, spesielt når det sover. Det er noe vakkert og urørt over et lite individ som aldri har gjort en overtredelse, men bare er. Adam og Eva erfarte dette for så å bli rykket ut av det gjennom sin egen handling. Samvittigheten som var et indre kompass må ha fått et sjokk som har gitt gjenklang helt fram til vår tid. Ved en beslutning var de merket, plettet for resten av livet. Historien bærer vitne om det de gjorde. En sønn og en datter, en mann og en kone, en far og en mor, steg ut av livet og inn i døden. Smerten må ha vært for stor til å bære. De kjente det umiddelbart og ble redde. De gjemte seg med hele sitt vesen; ånd, sjel og legeme.

Yēhovah Elohim kalte på mennesket og sa: «*Hvor er du?*» Det hebraiske ordet som oversettes *kalte*⁹² har rom for stor dybde i uttrykket. Det brukes da Adam gav dyrene navn (kalte dem). Ordet brukes også når Josef løper bort fra Faraos kone i Egypt og hun «*ropte [qara] på sine husfolk ...*».⁹³ Videre brukes det når Josef ble reist opp igjen og Farao «*... lot ham kjøre i sin nest beste vogn, og de ropte [qara] ut...*».⁹⁴ Da Josef åpenbarte seg for sine brødre leser vi at han ikke lenger kunne «*... legge bånd på seg for alle dem som stod hos ham, og han ropte [qara] ...*».⁹⁵ Dette siste eksempelet er fylt av lidenskap og følelser, som om alt brister ut fra ens indre.

Skriften gir dermed godt rom for at det Gud uttrykte da han lette etter Adam ikke bare var et faktaorientert «Hvor er du?», men et lidenskapelig rop fra en som savnet sin venn. Gud opplevde rett og slett at Adams vesen var forsvunnet og kjente den relasjonelle smerten ved tapet. Vi ser også dette senere når det er sorg Gud opplever fra menneskets synd, ikke f.eks. sinne. Gud kjente smerte ved tapet og den påvirket ham.

For å gå videre må vi ta med noe viktig som Jesus sa da han vandret på jorden. Disiplene diskuterte hvem som var den største i himlenes rike. «*Han kalte da et lite barn til seg og stilte det midt i blant dem og sa: Sannelig sier jeg dere: Uten at dere omvender dere og blir som barn, kommer dere slett ikke inn i himlenes rike. Den som gjør seg liten som*

---

⁹² Heb. «qara»

⁹³ 1 Mos 39:14,18

⁹⁴ 1 Mos 41:43

⁹⁵ 1 Mos 45:1

dette barn, han er den største i himlenes rike. Og den som tar i mot et slikt lite barn for mitt navns skyld, tar i mot meg. Men den som forfører en av disse små som tror på meg, for ham var det bedre om en kvernstein ble hengt om halsen på ham og han ble senket i havets dyp.»⁹⁶

Mot slutten av dette sitatet ser vi at Jesus snakker om «*disse små som tror på meg*». Jesu forståelse av mennesket er dermed at barn har tro, den troen som trengs for å leve. Som i Edens hage er det forførelse som blir deres bane. Barn blir ikke unnfanget og født avskåret fra Gud.

En far førte sitt barn som var besatt av en stum ånd til Jesus. Gjennom hendelsen ser vi at Jesus fremhever troens rolle. Mannen håpet å se Jesu medlidenhet med gutten og hjelpe dem. «*Jesus sa til ham: Om jeg kan! Alt er mulig for den som tror! Straks ropte guttens far: Jeg tror! Hjelp min vantro!*»⁹⁷

Så kommer vi altså inn i verden med kapasiteten til tro. Samtidig sier Johannes at hele verden ligger i det onde.⁹⁸ Videre leser vi om barna i Josvas tid «... *deres sønner, som ennå ikke kan skille godt fra ondt, de skal komme dit inn. Dem vil jeg gi det, de skal ta det i eie.*» Gjennom profeten Esekiel forteller Gud det jødiske folket at synd er noe som er vårt personlige ansvar. «*Den som synder, han skal dø.*»⁹⁹

---

⁹⁶ Matt 18:2-6

⁹⁷ Mark 9:23,24

⁹⁸ 1 Joh 5:19

⁹⁹ Esek 18:4b

Er Gud det relasjonelle vesen som Skriften vitner om, blir vår synd å gjøre det samme som Adam og Eva; å skjære av livslinjen som troen på Gud er. Når vi har den modenhet at vi kan velge godt fra ondt og så velger det onde, ja da synder vi. Her er det vi stiller ganske så ulikt Adam og Eva. Vi har ikke sett Gud som han er. Ofte er det vi opplever den forførelsen som Jesus snakket om.¹⁰⁰ Mange får en fullstendig vrangforestilling av hvem Gud er gjennom sin oppvekst. Hele livet kan de kjempe med en gal forståelse av hvem Gud er. Er vi foreldre, lærere eller har en rolle til å påvirke barn må vi også granske nøye hva vi lærer andre om Gud.

Hvor står du som leser boka? Dette kan være et godt tidspunkt til å legge bort boka og reflektere litt. Bøker kan være fine, men de vil aldri kunne gi deg det sanne livet. På sitt beste vil bøker kunne vitne om noe og lede deg i en retning, hjelpe å skape håp. Kjenner du Gud som den han sier han er? Er du på rett vei til å bli kjent med han? Har du kanskje vokst opp med den fjerne guden som har sitt opphav i gresk filosofi? Med en slik gud handler livet mer om å forstå et system, hvor den rette kunnskapen blir viktig så du kan gjøre de rette tingene. Er Gud fjern for deg kan det være at ditt gudsbilde har blitt formet av historisk filosofi, ikke Skriftens vitnesbyrd og endelig personlig erfaring. Gå gjerne tilbake til kapittel 5 og tygg på hvordan Gud beskriver seg selv overfor Moses. *Barmhjertig* er det første han sier.

---

¹⁰⁰ Matt 18:7

Om du erkjenner at du kanskje aldri virkelig har kjent Gud som det levende vesen han er kan du her og nå vende deg til ham med en oppriktig bønn. Les Skriften for å få ny åpenbaring og la Guds Ånd erstatte løgn med sannhet, det onde med det gode, død med liv. Det som vil forankre ditt liv er å se Gud som han virkelig er. Da vil alt falle på plass og du vil kjenne ditt eget liv bli helbredet fra innsiden og utover.

«I begynnelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Alt er blitt til ved ham, og uten ham er ikke noe blitt til av alt som er blitt til. I ham var liv, og livet var menneskenes lys. Og lyset skinner i mørket, og mørket tok ikke imot det.»¹⁰¹ «Og Ordet ble kjød og tok bolig iblant oss. Og vi så hans herlighet, en herlighet som den en enbåren Sønn har fra sin Far, full av nåde og sannhet.»¹⁰²

Fra tidenes morgen handlet det om det nære forholdet mellom et opphav og hans barn. Gud var Adam og Evas Far. Så ser vi at selve Skaperen fødes

---

¹⁰¹ Joh 1:1-5

¹⁰² Joh 1:14

inn i sitt verk for å åpenbare dette opphavet. Jesus kom for å vise oss Gud som Far. «*Den enbårne Sønn, som er i Faderens favn, han har forklart ham.*»¹⁰³ Profeten Jesaja skrev om Jesus: «*For et barn er oss født, en sønn er oss gitt. Herredømmet er på hans skulder og hans navn skal kalles Under, Rådgiver, Veldig Gud, Evig Far, Fredsfyrste.*»¹⁰⁴

Det er en veldig fylde i Jesus, og det er klart at mye av dette går langt utenfor hans litt over 30 år fra han ble født inn i verden til han steg opp og satte seg ved sin Fars høyre hånd for å regjere i sitt rike. Jesus kom for å vitne om *en som er god*.

Vi får lov å se et nært Far og Sønn forhold fra mange vinkler. Gjennom hans liv, lære og en mengde lignelser får vi et innblikk i en relasjon og et rike som kalles himlenes rike, eller Guds rike. Dette er den realiteten vi ble skapt for. Der er Gud kilden til alt. Der er han Far for sine barn, ja den eneste rette Far.¹⁰⁵ Vårt eget bilde av en far vil være veldig preget av vår erfaring.

Hva tenker du om en far? Ta gjerne litt tid og reflekter rundt dette. Det vil avgjøre hvordan du relaterer til Gud som far. Er en far fjern, opptatt, distansert? Er han vis, men utilnærmelig? Er han opptatt av ditt liv, eller mest sitt eget? Er en far nær, omsorgsfull og barmhjertig? Les gjerne gjennom det Lukas skriver om de to sønnene, en som ble hjemme hos sin far og en som ville ha arven og dro bort. Når fortellingen er ferdig har vi

---

¹⁰³ Joh 1:18

¹⁰⁴ Jes 9:6

¹⁰⁵ Ef 3:14,15

fått ett innblikk i farens hjerte, samtidig finner vi ut at ingen av de to sønnene forsto hva det egentlig innebar å være sønn av sin far.¹⁰⁶ Jesus kom for å åpenbare og forklare Gud som Far.

Du og jeg ble skapt og født til å være Guds barn. Dette er noe du en eller flere ganger vil måtte ta stilling til. Vil du være et Guds barn, eller vil du ikke? Altfor mange har vrangforestillinger om Gud som leder dem til å avsky eller vende seg bort fra ham. Mange har laget sitt eget bilde av Gud som ikke på noen måte stemmer med virkeligheten og forblir fanget av sine tanker. Atter andre har dessverre blitt gitt en vrangforestilling om Gud av mennesker som mente å kjenne ham. Dette er tragisk og vondt. For oss alle finnes det et håp om gjenopprettelse. Uansett hvilket utgangspunkt vi har er det mulig å stige inn på helbredelsens vei. Gud er alltid klar til å åpenbare seg selv. Alt han vil, er at vi vender våre øyne til ham. Selv når vi ikke gjør det vil han aktivt søke å lede oss tilbake til seg selv. «*Vet du ikke at Guds godhet driver deg til omvendelse?*»¹⁰⁷ Det er bare en som er god!

---

¹⁰⁶ Luk 15:11-32

¹⁰⁷ Rom 2:4b

Kapittel 13

Riket

Det er liten tvil om at Gud hadde noen episke utviklingsplaner da han satte i gang sitt verk. Først leser vi at han skapte «himlene og jorden». Mange oversettelser sier «*himmelen og jorden*», men på samme måte som *Gud* er i flertallsform er også *himmel* i flertallsform i den originale hebraiske teksten. Om Gud skapte himlene så skjønner vi at han skapte mer enn bare det fysiske skaperverket. Skriften snakker om den første, andre og tredje himmel. Det blir for omfattende å gå inn i detaljer rundt disse her, men poenget er at når Gud skapte himlene og jorden må vi betrakte det som ett skaperverk. Profeten Jesaja avslutter sin bok med blant annet følgende ord fra Herren: «*For likesom de nye himlene og den nye jorden som jeg skaper blir stående til evig tid for mitt åsyn, sier Herren, slik skal også deres ætt og det navn dere har bli stående til evig tid.*»¹⁰⁸ I 5. Mosebok står det noen kraftfulle ord som ble uttalt av Moses da han sto foran Israelfolket: «*Se, himlenes himler, jorden og alt det*

---

¹⁰⁸ Jes 66:22

som er på den hører Herren din Gud til.»¹⁰⁹ På hebraisk står det «*shamayim (himler) shamayim (himler) shamayim (himler) Yēhovah 'elohiyim 'erets (jorden)*»¹¹⁰ noe som understreker denne helheten i skaperverket som tilhører ham.

I himmelrommet er der et sted hvor Gud har sin trone.¹¹¹ Samtidig finnes det et himmelrom hvor makter og myndigheter er aktive.¹¹² Forstår vi Skriften rett er disse en del av skaperverket. Vi vet at Guds engler kan manifesteres i den verden vi erfarer.¹¹³ Demoner kan også påvirke den naturlige verden.¹¹⁴ Det skrives at Gud selv vandret i hagen sammen med mennesket. Vi ser at Jesus, etter sin oppstandelse manifesteres blant disiplene i sitt fysiske legeme mens dørene er lukket.¹¹⁵ Dette er alt del av det samme skaperverket. Om alt er like virkelig kan en tenke at den åndelige verden trumfer over den fysiske verden. At det skjer onde ting i himmelrommet kan vi lære fra Daniels liv. Da han ba, ble engelen Gabriel sendt med budskap og møtte motstand fra åndskrefter i himmelrommet over nasjoner med geografisk uttrykk.¹¹⁶

Det er god Skriftlig grunn til å tro at jorden ble skapt med en evig hensikt, altså at den ikke skulle forgå. Den er en del av hele skaperverket. I Salmenes bok leser vi: «*Han grunnfestet jorden på*

---

¹⁰⁹ 5 Mos 10:14

¹¹⁰ Shamayim – «himmel/himler»

¹¹¹ Joh Åp 4

¹¹² Jf. Ef 6:12

¹¹³ Luk 1:28, 1 Mos 19:1,

¹¹⁴ Matt 1:25,26, Matt 8:28-34

¹¹⁵ Joh 20:19

¹¹⁶ Dan 10:13

dens støtter, den skal ikke rokkes i all evighet.»¹¹⁷ Like etter leser vi: «Du sender din Ånd ut, de blir skapt, du gjør jordens skikkelse ny igjen.»¹¹⁸ Himlenes og jordens evige rolle bekreftes av Gud selv i Jesajas profeti.¹¹⁹ Jesus indikerer også noe varig ved jorden da han sier: «Salige er de saktmodige, for de skal arve jorden.»¹²⁰ David sang om dette i Salmene¹²¹ og Jesaja forkynner lignende over Guds folk.¹²² Her snakker vi altså om rekkevidden av Guds hensikter både i tid og gjennom hele skaperverket. Jesaja sier at når Guds Sønn kommer skal herredømmet bli stort og freden uten ende.¹²³ Guds rike skal strekke seg ut over alt og gjennomsyre skaperverket nok en gang. Da Johannes fikk åpenbaringen om ting som skal komme så han «... en ny [gr. kainos] himmel og en ny [gr. kainos] jord. For den første himmel og den første jord var veket bort, og havet er ikke mer.»¹²⁴ Her får vi et glimt av hva som skal skje, men ser også omfanget av det vi kaller Guds rike, der han skal råde og hans vilje skje. Til dette lærte Jesus disiplene å be: «Fader vår, du som er i himlene! La ditt navn holdes hellig. La ditt rike komme. La din vilje skje, som i himmelen, så også på jorden.»¹²⁵ Videre ga han oppdrag som tjener dette, både i å

---

¹¹⁷ Sal 104:5

¹¹⁸ Sal 104:30

¹¹⁹ Jes 66:22

¹²⁰ Matt 5:5

¹²¹ Sal 37:11

¹²² Jes 60:21

¹²³ Jes 9:7

¹²⁴ Joh Åp 21:1 (kainos: ny i forhold til kvalitet, i.e. fornyet, gjenopprettet)

¹²⁵ Matt 6:9,10

proklamere¹²⁶, vitne, undervise¹²⁷ og aktivt leve Guds rike. Ikke på noe tidspunkt har Gud dratt tilbake det opprinnelige mandatet som ble gitt mennesket da han skapte alt. Siden synden kom inn i verden har Gud jobbet for å gjenopprette alle brutte relasjoner og se sitt rike utbredt slik han opprinnelig hadde som hensikt. *«For skapningen venter og lengter etter at Guds barn skal bli åpenbart. Skapningen ble jo lagt under forgjengelighet, ikke frivillig, men etter hans vilje som la den under forgjengelighet, i håp om at også skapningen skal bli frigjort fra trelldommen under forgjengeligheten, og nå fram til Guds barns frihet i herligheten.»*¹²⁸ Peter bekrefter dette når han skriver: *«Men vi venter etter hans løfte nye [gr. kainos] himler og en ny [gr. kainos] jord, hvor rettferdighet bor.»*¹²⁹

Jesus brukte mye tid til å forklare og vise hvordan Guds rike ser ut. Jesu samtidige trodde Guds rike skulle være et politisk rike som med makt erstattet de eksisterende herskerne. Som loven i den gamle pakt var det ytre skinnnet av den nye pakten, ble tempelet et symbol på Guds tilstedeværelse. I Guds rike, hvor Jesus er konge, regjerer han ikke med makt, men ved kjærlighet. Han setter mennesker som lever i mørket fri slik at de kan vandre i sannhet. Jesus sa: *«Dere vet at fyrstene hersker over sine folk, og deres stormenn bruker makt over dem. Slik skal det ikke være blant dere. Men den som vil være stor blant dere, han skal være de*

---

¹²⁶ Mark 16:15

¹²⁷ Matt 28:18-20

¹²⁸ Rom 8:19-21

¹²⁹ 2 Pet 3:13

andres tjener, og den som vil være den første blant dere skal være de andres trell ...»¹³⁰ Jesus sa også at «Guds rike kommer ikke på en slik måte at en kan se det med øynene ... For se, Guds rike er inne i dere.»¹³¹ Guds rike har alltid eksistert og vil alltid eksistere. Det handler om å bringe skaperverket tilbake dit det hører til. Det som fødes fram er gjenopprettelsen av Guds hensikter med det skapte.

Her kan det være på sin plass å trekke inn noen betraktninger rundt hvordan vi leser Skriften. Det har påvirket manges syn også på Guds rike. Fra skapelsen av ser vi at Gud har forpliktet seg i forhold til skaperverket. Vi ser flere ganger at han inngår pakter hvor løfter blir gitt. Gjennom Israels historie ser vi at Gud etablerer sin pakt med folket. Moses går opp på Sinaifjellet og der skriver Gud ned de ti ordene som han bød dem å holde.

«Og Herren [Yēhovah] talte til dere midt ut av ilden. Dere hørte lyden av ordene, men noen skikkelse så dere ikke, dere hørte bare en røst. Og han forkynte dere sin pakt, som han bød dere å holde, de ti ord. Han skrev dem på to steintavler.»¹³² Det vi kjenner som de ti bud er altså det som er pakten mellom Gud og Israel. Legg så merke til hva som skrives videre. «På samme tid bød Herren meg å lære dere lover og bud, som dere skal leve etter i det landet

---

¹³⁰ Matt 20:25-27

¹³¹ Luk 17:20,21

¹³² 5 Mos 4:12,13

dere drar over til og skal ta i eie.»¹³³ Ordene som oversettes lover og bud er *choq* og *mishpat*. De kan også oversettes *vedtekter* og *dommer* eller *måter*. Sammen med pakten kom det noe veldig praktisk som skulle være deres hjelp til å innta og leve i det lovede landet. Gud la fram for dem sin vei og det ble sagt: «Så akt nå på det som Yēhovah 'elohiym har befalt dere, og gjør etter det! Dere skal ikke vike av, verken til høyre eller til venstre. Hele den veien Yēhovah 'elohiym har befalt dere å følge skal dere gå. Da skal dere få leve, det skal gå dere vel og dere skal bli mange i landet dere skal ta i eie.»¹³⁴ Hosea avslutter det han skriver på denne måten: «For Herrens veier er rette. De rettferdige ferdes på dem, men overtredene snubler der.»¹³⁵

Det er noe ved det ord som ble forkynt Israelfolket som stemmer overens med skaperverket og den natur som er nedlagt i alt det skapte. Disse Guds veier er evige og rette, uansett når vi stiger inn på historiens tidslinje. Vi ser også at gudsfrykt er knyttet til det å holde Guds bud.¹³⁶ Dermed får gudsfrykt definisjon fordi det betyr at man ikke krysser grensene Gud har satt, altså den veien han har vist. Gudsfrykt er et vern som også Jesus hadde i livet.¹³⁷

Pakten ble altså et vern rundt uttrykket for det indre livet, der Guds rike har sitt utspring. Vedtektene og veiene ble paktens uttrykk på jorden,

---

¹³³ 5 Mos 4:14

¹³⁴ 5 Mos 5:32,33

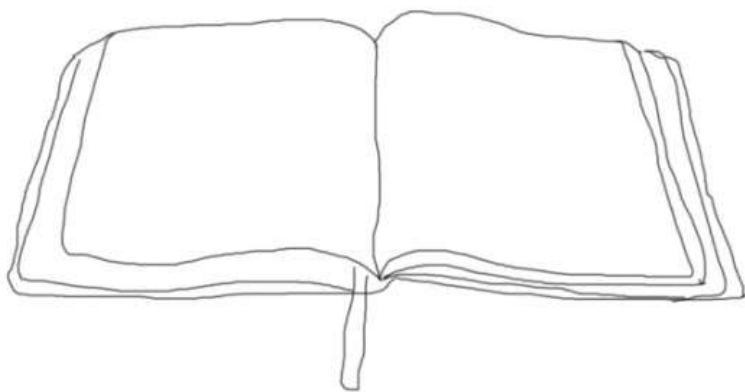
¹³⁵ Hos 14:10b

¹³⁶ 5 Mos 5:29

¹³⁷ Jes 11:3

i samfunnet. Pakten peker på individet fordi det alt ender opp med å være en hjertesak. Det 10. budet omhandler hjertet fordi begjær er usynlig for mennesker, men ikke for Gud.

Vi har gitt oss selv et dilemma ved å dele selve Skriften inn i to deler og kalle den første *Det gamle testamentet* og den siste *Det nye testamentet*. For de fleste språk er dette tilfelle. Når vi da leser om den gamle og den nye pakten er det mange som setter likhetstegn ved den gamle pakten og Det gamle testamentet og at den nye pakt settes lik Det nye testamentet. Dette finnes det ikke grunnlag for. Slik sett er det uheldig å navngi skriftens deler på denne måten.

Det nærmeste vi kommer en beskrivelse av denne samlingen av bøker er *Skriften*.¹³⁸ Vi gjør dermed ikke rett mot Skriften når vi trekker en slik parallell mellom paktene og inndelingen av det skrevne ord. Det handler om en fortelling som henger nøye sammen. Dermed er de hebraiske skriftene som vi ofte kaller Det gamle testamentet på ingen måte funnet for lette og regnet som verdiløse. Nei, tvert i

---

¹³⁸ 2 Tim 3:16

mot er de hebraiske skriftene hele konteksten for den nye pakten. Uten å lese hele Skriften finner vi aldri en sammenheng hvor Jesus og den nye pakten virkelig får sin plass.

La oss gå tilbake til Noahs dager. Åtte mennesker ble frelst i arken. Det ble på sett og vis en ny start, hvor Noah og hans barn ble opprinnelsen til de slekter som finnes i dag. Hans tre sønner, Sem, Kam og Jafet ble stamfedre til alle verdens folkeslag. I disse mennene og deres respektive hustruer finner vi en opprinnelse som også kan spores i dag.¹³⁹ Interessant nok finner vi karakteristikk hos de tre sønnene som relaterer til ånd, sjel og legeme. Sem ble opphavet til de semittiske folkegruppene som igjen har vært det historiske opphavet til verdens store religioner (Jødedom, Islam og Kristendom), et fokus på det åndelige. Jafet er regnet som far til de indo-europeiske folkegruppene og vi forstår at det å bruke sinnet og tanken, for eksempel til filosofi, har vært en styrke. Kam var på sin side far til det som kalles den hamittiske avstamning. Dette innbefatter mye av det vi i dag kaller urfolk. Skriften sier klart at det var Kams slekt som gikk i gang og bygde Babels tårn under Nimrods lederskap.¹⁴⁰ Disse ble spredt utover jorden. De er innovative og praktiske og historien viser at de har utviklet selvstendige kulturer rundt om i hele verden. Forskning viser at mange av de opprinnelige oppfinnelsene ble gjort av Kams slekt.¹⁴¹ Dette relaterer til det legemlige. Når

---

¹³⁹ Se Arthur Custance (www.custance.org) for mer om dette.

¹⁴⁰ 1 Mos 10:9,10

¹⁴¹ https://custance.org/Library/Volume1/Part_IV/Chapter1.html

disse Noahs sønner vandrer i sin Gudgitte gave vil vi se disse styrkene samhandle. Historien viser at Noahs sønner har gått hver sin veg og blitt fiender. Guds hensikt er at familien skal forlikes og lære å jobbe sammen og tjene hverandre med sine styrker. Alle Noahs barn har mange andre styrker og gaver, men historisk finnes det grunn for å hevde at dette karakteriserer de ulike slektene.

Jafet som har styrke i å bruke tanken, være rasjonell, fornuftig og filosofisk, har lagt sin styrke til sine søsken. Når en styrke ikke lenger er underlagt Gud blir det en svakhet som er korrupt. De greske filosofene baserte mye av sin tanke på myter, både om opprinnelsen, guddom, livets hensikt osv. For dem ble ideenes verden den virkelige verden, mens det materielle var av mindre verdi. Dette ble roten til tankesett og livssyn som delte opp skaperverket og ga ulik verdi til de forskjellige delene. Gresk tanke påvirket også det romerske riket og fikk fotfeste i kulturer også på Jesu tid. Dermed lå det allerede latent et tankesett som hadde potensiale til å skille det åndelige fra det materielle. Det at den åndelige verden er mer verdifull enn det fysiske skaperverket har sin rot i gresk filosofi. Mange av Jesu etterfølgere har tenkt slik og fruktene har vært at mange tenker himmelen er det evige og at jorden skal opphøre. Når vi i dag snakker om Guds rike og himlenes rike, forstår mange det slik. Mange av Jesu etterfølgere har dermed veldig ulik forståelse av hva Guds rike egentlig er. Dette har enorm konsekvens for hva som er sett på som viktig i den tiden vi lever i.

Som tidligere nevnt gir Skriften oss et bilde av at alt Gud har skapt ble skapt med en evig hensikt fra starten av. Da Adam og Eva syndet var det skiftet av herredømme som var problemet. Skaperverkets opprinnelige hensikt har alltid vært der. Guds inngripen handler dermed om å ta oppgjør med synd, sykdom, smerte og sorg, ikke å tilintetgjøre det han skapte. Tvert i mot har han sagt at alt skal bli nytt. Dette nye kan forståes på ulike måter. Noen ser det som en kataklysmisk hendelse hvor alt tilintetgjøres for så å gjenoppstå i sin nye herlighet. Andre tolker det som en fødsel hvor det skapte faktisk går gjennom en forvandling ettersom Guds rike manifesteres. På samme vis som mennesker som omvender seg og gir sitt liv til Jesus skal skaperverket gjennom en gjenopprettelse. Vi har en ny identitet, vi er en ny skapning, men samtidig er helliggjørelsens reise, vekst og en fødsel inn i det nye livets realitet. Det antas at skaperverkets gjenopprettelse også innebærer ganske så spektakulær og overnaturlige inngripen. Det kommer ikke til å se ut som det gjør i dag, for det skal også stige inn i sin herlighet. Dermed ser vi at der er noe som skal opphøre, noe skal fornyes med tanke på kvalitet, og noe skal bli helt nytt også med tanke på tid. Noe vokser fram både i våre individuelle liv og i skaperverket. *«Så skal herreveldet være stort og freden uten ende over Davids trone og hans kongerike. Han skal gjøre det fast og holde det oppe ved rett og rettferdighet fra nå og for alltid.»*¹⁴²

---

¹⁴² Jes 9:7

Kapittel 14

Gudsfrykt

Et begrep som brukes gjennom hele Skriften er gudsfrykt eller det å frykte Gud. Det kan være nyttig å se litt på dette. Fra Første Mosebok til Johannes Åpenbaring lærer vi at gudsfrykt er en del av livet. På hebraisk er ordet for frykt *yare'*. Det er samme ord som brukes uansett hva en frykter. Adam sa *yare'* til Gud når han ble redd etter å ha spist av frukten. Gjennom Skriften finner vi mange sammenhenger med frykt. I Salomos Ordspråk leser vi *frykt Herren*¹⁴³ og da står det *yare' Yēhovah* på hebraisk. Vi kan tenke oss at frykt nærmest er noe som er komplementært til tro og kjærlighet. Der ikke disse har fått plass regjerer frykten. Skriften sier: «*Frykt er ikke i kjærligheten, men den fullkomne kjærlighet driver frykten ut. For frykten har med straff å gjøre, og den som frykter, er ikke blitt fullkommen i kjærligheten.*»¹⁴⁴ Det er noe oppslukende ved frykt, noe som ligner på en medvandrer av tilbedelsen. Vi blir formet av det vi

---

¹⁴³ Ordsp 3:7

¹⁴⁴ 1 Joh 4:18

frykter og vi har en ærbødighet for det. Flammer, elektrisk strøm, høyde, fart, slanger, krokodiller og så mye annet kan sette fart på tankene her.

Forestill deg Israels folk da de stod der foran fjellet i Sinaiørkenen. Moses hadde nettopp fått de ti ordene i pakten og så ble det understreket av en voldsom multimedia-presentasjon. «*Hele folket så og hørte tordenen og lynene og basunlyden og fjellet i røk. Og da folket så og hørte dette, skalv de og holdt seg langt borte.*»¹⁴⁵

Frykt handler på et vis om det som ikke er substans i våre liv. Det handler ofte om svakheter og umodenheter, kanskje sår og erfaringer. Å være under frykt kan være lammende. For noen fører frykten til et sterkt behov for å kontrollere sine omgivelser.

Så sier altså Gud at vi skal frykte ham. Skriften sier at gudsfrykt er begynnelsen til kunnskap, og knytter gudsfrykt til pakten og budene. Som nevnt hadde også Jesus gudsfrykt. Gudsfrykt henger sammen med det å holde budene. Det står at loven var en tuktemester eller en lærer. Dermed må vi kunne si at Gudsfrykt også er en lærer. Dette ligger i forståelsen av ordspråket: «*Å frykte Herren er*

---

¹⁴⁵ 2 Mos 20:18

*begynnelsen til kunnskap.»*¹⁴⁶ Guds frykt er altså starten på en reise. Dermed indikerer Skriften at det er fryktens objekt som er den avgjørende faktoren. Det vi frykter opptar oss. Løftene som er knyttet til guds frykt er mange. Noen av disse er: forsørgelse,¹⁴⁷ beskyttelse,¹⁴⁸ velsignelse,¹⁴⁹ lære Guds veier,¹⁵⁰ få Guds åpenbaring,¹⁵¹ nåde,¹⁵² oppfylte ønsker,¹⁵³ forlenget liv,¹⁵⁴ visdom¹⁵⁵ og kilde til liv.¹⁵⁶

Også i den nye pakt er guds frykt en del av livets realitet. Lukas, Paulus og Peter skriver alle om dette.¹⁵⁷ Etter å ha oppmuntret dem til å vandre Guds rike verdig og ikke være lik verden rundt dem skriver Paulus i brevet til menigheten i Korint: «*Når vi så har disse løfter, mine kjære, så la oss rense oss fra all urenhet på kjød og ånd, og fullende vår helliggjørelse i guds frykt!*»¹⁵⁸ Dermed ser vi at det ligger et vern i guds frykten. Den leder oss mot noe og beskytter oss fra noe. Det som åpenbares for oss når vi også lærer å frykte Gud er til slutt hans vesen. Dermed vil guds frykt bli en lærer som leder oss inn i Guds kjærlighet og til slutt forvandler våre

---

¹⁴⁶ Ordsp 1:7

¹⁴⁷ Sal 34:9

¹⁴⁸ Sal 34:7

¹⁴⁹ Sal 112:1,2

¹⁵⁰ Sal 25:12

¹⁵¹ Sal 25:14

¹⁵² Sal 103:11

¹⁵³ Sal 145:19

¹⁵⁴ Ordsp 10:20

¹⁵⁵ Ordsp 15:33

¹⁵⁶ Ordsp 14:27, Ordsp 19:23

¹⁵⁷ Apg 9:31, 1 Pet 2:17, 2 Kor 7:1, Kol 3:22, Apg 10:1,2

¹⁵⁸ 2 Kor 7:1

egne liv. Når vi frykter Gud og oppdager hvem han er, oppdager vi klippen som er nær og til å stole på. Gudsfrykt vil til slutt lede oss inn i frelsen og Fars favn. Gudsfrykt vil til evig tid være et vern, også i Guds evige rike.

Kapittel 15

Forberedelse

Helt fra Skriftens første sider ser vi at Gud har en plan for gjenopprettelsen av riket på jorden etter Adam og Evas synd. Gjennom Skriften leser vi stadig om dette kallet til å følge Gud, omvendelse og gjenopprettelse. Der er overflod av løfter knyttet til å følge Gud. Samtidig er det klart at Gud gjennom tidene har forberedt noe som skulle ta et endelig oppgjør med problemet som ble skapt ved synden. Synd skaper åndelig død og da lever vi i eller etter kjødet. Guds rike er inne i oss, mens mørkets rike er et kjødets rike hvor vi er underlagt kjødelige begjær. Gud reiste opp et folk for å gjøre dem til et vitne for alle nasjoner. Hans hensikter går langt utover individet. Nasjoner er som sammensatte legemer bygget opp av individ, familier og deres uttrykk. Dette fellesskapelige uttrykket blir et rom for å manifestere Guds vesen som i seg selv er et fellesskap. Nasjoner får individualitet på et kompositt¹⁵⁹ nivå, akkurat som Elohim. Gud snakker til dem som individ. Etnisk identitet blir

---

¹⁵⁹ Sammensatt

dermed noe vi må forstå. Gud gir også landområde til nasjonene. I Apostlenes gjerninger leser vi at *«Han lot alle folkeslag [gr. ethnos] av ett blod bo over hele jorderike, og han satte faste tider for dem og bestemte grensene mellom deres bosteder. Dette gjorde han for at de skulle søke Gud, om de kanskje kunne føle ham og finne ham – enda han ikke er langt borte fra en eneste av oss.»*¹⁶⁰

Gjennom Israel jobbet Gud for sin hensikt. Adam og Eva hadde ikke lært det Israel lærte. Mye av det Israel lærte på sin vandring var det vi kjenner som Guds veier. Fordi synden nå var i verden var også mange av disse veiene til vern og en konsekvens av syndens effekt. Gud er en medvandrer og en lærer. Han lastet ikke ned hele sitt råd i Adam og Eva for så å trykke «Start». Han ville vandre sammen med dem og undervise på veien. I denne prosessen ligger også karakterutvikling, vekst og modning i det indre.

Skaperverket har alltid vært sammenhengen hvor menneskets relasjon til Gud leves ut. Skriften gjør ikke annet enn å bekrefte dette. Selv om det finnes nok skriftsteder som kan isoleres og tolkes på ulike måter, er de store trekkene veldig klare. Noe av det som har gjort oss blinde er for eksempel det vi har nevnt om gresk filosofis gjennomsyring av fundamentale tanker i vestlig kultur. Det Gud søker er å gjenopprette det åndelige livet i skaperverket. Her har vi en lang vei å gå. På samme måte som han fornyer individet skal også skaperverket fornyes og til slutt forløses inn i sin herlighet og

---

¹⁶⁰ Apg 17:26,27

fylde. Salmisten snakker om et fornyet ansikt, eller overflate.¹⁶¹ Profeten Jesaja snakker også om noe nytt. I hans tekst brukes det hebraiske *asa* for å skape, heller enn *bara* som brukes ved skapelsens begynnelse.¹⁶² I det kan vi ane en nyanse som handler om å gjøre om, heller enn å skape nytt, uten at man kan være for bastant på forståelsen. Paulus skriver i sine brev om at noe skal komme ovenfra og overkle det gamle.¹⁶³ Peter bruker sterke ord i sitt brev, noe som kanskje kjennetegner hans personlighet også. Han bruker nok bilder fra jødernes gamle skrifter.¹⁶⁴ Profeten Malakias bruker også dette sterke bildet, men viser at det er to sider til saken. Det er dom over urettferdighet og forløsning av de rettferdige.¹⁶⁵ Salomo hadde også denne profetiske innsikten. Han skriver følgende i ordspråkene: «*For de oppriktige skal bo i landet (på jorden), og de ulastelige bli værende der. Men de ugudelige skal bli utryddet av landet (fra jorden), og de troløse skal bli rykket bort derfra.*»¹⁶⁶ Jesaja siterer også Guds egne ord: «*La meg dra omsorg for mine barn og for mine henders verk. Jeg har gjort jorden, og menneskene på den har jeg skapt.*»¹⁶⁷

Leser vi de hebraiske skriftene og profetene ser vi en klar sammenheng og noe som har kontinuitet. Skaperverket tilhører Gud og han jobber for å

---

¹⁶¹ Sal 104:30

¹⁶² Jes 66:22

¹⁶³ 1 Kor 15:53, 2 Kor 5:2

¹⁶⁴ 2 Pet 3:10-13

¹⁶⁵ Mal 4:1,2

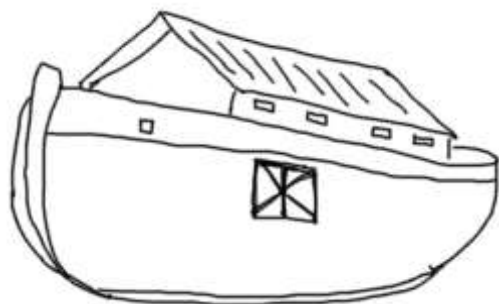
¹⁶⁶ Ordsp 2:21,22

¹⁶⁷ Jes 45:11b-12a

gjenopprette livet og rydde bort død og urettferdighet.

Gjenopprettelse er et gjennomgående tema i Skriften. Gud sendte floden for å rydde ut urettferdighet da synden ble stor. Han ga Abraham et løfte om et land som skulle være hans arv. Israel gikk inn i det lovede landet etter en alvorlig renselsesprosess som innebar 40 år i ødemarken.

Den store floden utryddet urettferdighet.
Noah og familien fikk jorden i arv.

De lærte Guds veier og skulle istandsettes til å innta landet og fortrenge det som var der av urettferdighet. Gjennom kong Davids liv ser vi samme tema. Det

handlet om å se et rettferdig rike etablert og fortrenge det urettferdige. Han skrev også salmer om denne kampen. Gjennom profetene ser vi ofte dette løftet fra Gud om at hans rike skal etableres, at det onde skal ryddes bort og fred skal råde. Vi kan lese om hvordan alle områder i samfunnet skal gjennomsyres av Guds nærvær.

La oss se på ordet som kom gjennom profeten Jesaja. «*Denne er de syner som Jesaja, sønn av Amos, så om Juda og Jerusalem i de dager da Ussia, Jotam, Akas og Hiskia var konger i Juda.*»¹⁶⁸

---

¹⁶⁸ Jes 1:1

«Å at den er blitt en horkvinne, den trofaste byen! Den som var full av rett, der rettferd hadde hjemme, og nå – mordere! Ditt sølv er blitt til slagger. Din vin er oppblandet med vann. Dine førere er opprørere. De holder lag med tyver. Alle sammen elsker de bestikkelser og jager etter gaver. Den farløse hjelper de ikke til hans rett, og enkens sak tar de seg ikke av.»¹⁶⁹ «Det skal skje i de siste dager, da skal fjellet der Herrens hus står, være grunnfestet på toppen av fjellene og høyt hevet over alle høyder. Og alle hedningefolk skal strømme til det. Mange folkeslag skal gå av sted og si: Kom la oss gå opp til Herrens berg, til Jakobs Guds hus, så han kan lære oss sine veier, og vi vandre på hans stier!»¹⁷⁰

Her ser vi en statusrapport og et løfte. Ting skal forandres og det onde skal utryddes. Guds rike skal komme! Dette er sammenhengen vi finner når profetene også peker fram mot Frelseren som skal komme. Det er den indre dynamikken som skal omveltes. Hjerter av stein skal bli hjerter av kjød.¹⁷¹ Hjerter som følger kjødelige begjær skal lære å følge Ånden. Adam og Eva var de første som byttet konge. Det hadde konsekvenser på alt det skapte, som ble underlagt forgiengeligheit. Nå roper det ut etter å bli befridd, akkurat som mennesker roper etter å bli satt fri fra syndens grep. Gud har gitt løfte om at når vi omvender oss så vil han tilgi vår synd og helbrede vårt land.¹⁷² Det henger sammen og får stor konsekvens for hvordan vi ser rollen til han som kalles Under, Rådgiver, Veldig Gud, Evig

---

¹⁶⁹ Jes 1:21-23

¹⁷⁰ Jes 2:2,3

¹⁷¹ Esek 36:26

¹⁷² 2 Krøn 7:15

Far og Fredsfyrste.¹⁷³ Setter vi Jesus, Guds Sønn inn i sammenhengen som skapes av de hebraiske skriftene og profetene, ser vi at han er absolutt essensiell for å fullbyrde alle Guds hensikter. Jesus er nøkkelen til Guds rike på alle måter. Det er avgjørende at vi forstår den hebraiske og den greske skriften som en kontinuitet og ikke to adskilte verdener.

Det er forståelig at Israels folk forsto at den Messias som skulle komme og utfri dem var en politisk figur. Paradigmet de hadde trent dem opp til å forvente dette. Kanskje kan det være lett for de som er på utsiden av kulturen å ta tak i den nye pakten, men for jødene var dette et paradigmeskifte for stort til å gripe. Vi ser det tydelig på Jesu disipler. De klarte ikke å forstå hva han sa, selv om det ble sagt i klare ord. Her ser vi noe av kraften som ligger i lære og tankesett. Loven var for dem en tuktemester som holdt dem fanget. Skriften taler om mennesker som forsto troens innhold, men de fleste vandret etter kjødets lov og snublet av sted.

Den nye pakten i forhold til den gamle handler ikke i det hele tatt om å endre Guds evige plan. Det handler alt om å gjenopprette Guds hensikt med skaperverket og alle dets uttrykk. Den nye pakten er pakten som bryter syndens makt, kaster slangen ned fra tronen,¹⁷⁴ avvæpner makter og myndigheter,¹⁷⁵ åpner veien inn i Guds rike¹⁷⁶ og den evige fylde som finnes der. En bok kan ikke

---

¹⁷³ Jes 9:6

¹⁷⁴ Joh 12:31

¹⁷⁵ Kol 2:15

¹⁷⁶ Joh 14:6

leses ved bare å hoppe inn i et kapittel mot slutten. Slik er det også med Guds fortelling. Han har brukt flere tusen år på å gjennomføre en plan. Mye av det har vært forberedelse på det som skulle komme. I bunnen ligger hele tiden hans godhet. Han vil ikke være utro mot den han er. Han har derfor jobbet med mennesker og nasjoner gjennom generasjoner for å bringe alt fremover mot sin store hensikt. Løftene er mange og vi har god grunn til å se håpefullt fremover. Guds forberedelse har vært grundig og hans evige plan vil gjennomføres. Alt skal en dag settes fri og forløses!

Kapittel 16

Jesus

I tidens fylde ble Guds egen Sønn født inn i skaperverket. Foran dette lå det masse forberedelse. Hadde ikke denne forberedelsen vært nødvendig kunne nok Jesus blitt født på et tidligere tidspunkt. Rundt alt vi ser beskrevet i Skriften vet vi også at det skjedde mye i perioden før Jesu fødsel. Det regnes 400 år hvor Skriften ikke har noe vitne. Likevel taler historien om forberedelse. Jødene hadde fått åpenbaringen og profetiene. Gresk kultur formet mye av tankesettet og det romerske riket tilrettela systemer og infrastruktur for det som skulle komme. Disse ble også Guds tjenere.

Navnet Jesus kommer fra det greske *Iesous*. Går vi tilbake til de hebraiske skriftene kan vi bedre forstå opprinnelsen til navnet. La oss huske at Guds navn alltid har en mening. Gud åpenbarte seg tidlig som *Yēhovah*, den som er. På hebraisk er Jesu navn *Yēhovshuva`*, et ord satt sammen av *Yēhovah* og *yasha`*, hvor dette siste ordet betyr *å frelse* eller *satt fri*. Israelsfolket hadde i sin historie et

vitnesbyrd om Yēhovah som frelser. Han utfridde dem fra slaveriet i Egypt. Den unge mannen som stadig var i sammenkomstens telt, også da Moses forlot det, het Yēhovshuva` - *Herren er frelse*. Josva ble for dem en prototype på utfrielsen og inntoget til det lovede landet. Når vi forstår litt om hvordan kulturell påvirkning former oss er det ikke vanskelig å skjønne at jødene forventet nok en Yēhovshuva` - en politisk leder som skulle utfri dem. Da ble det som å tale for døve ører og blinde øyne når det ble snakket om et annet rike, et rike som ikke er av denne verden og omskjæring av hjertet. Jesus kom ikke bare for å bli jødenes konge. Han kom for å bringe Guds rike til alle. «*For så (på denne måten) elsket Gud verden [kosmos] at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal fortapes, men ha evig liv.*»¹⁷⁷

Johannes skriver om Jesus: «*I begynnelsen var ordet [gr. logos]*»¹⁷⁸ Tenk tilbake på da Elohim talte og skapte. Jesus er Ordet. «*... og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Alt er blitt til ved ham, og uten ham er ikke noe blitt til av alt som er blitt til. I ham var liv, og livet var menneskenes lys. Og lyset skinner i mørket, og mørket tok ikke imot det.*»¹⁷⁹

Her ser vi at Jesus ikke på noen måte kan snevres inn til bare å være det mennesket som levde i 33 år her på jorden for så å stige opp til himmelen. Han er et evig vesen som var aktivt til stede ved

---

¹⁷⁷ Joh 3:16

¹⁷⁸ Joh 1:1a

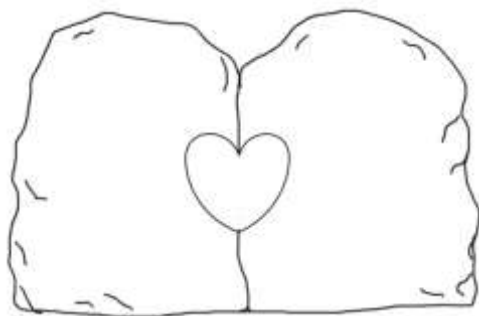
¹⁷⁹ Joh 1:1b-5

skapelsen. Jesus gjennomsyrrer verdens historie og vi ser hans merke over alt.

Like fullt, det vi ser når Jesus fødes inn i lille Betlehem, byen med markene hvor de lyteløse lammene til tempelofferet gikk og gresset, er at en større hensikt forløses.

Matteus skriver, som for å understreke at tidens fylde var kommet: *«Slik er det i alt fjorten slektledd fra Abraham til David, fjorten ledd fra bortførelsen til Babylon, og fjorten ledd fra bortførelsen til Babylon inntil Messias.»*¹⁸⁰

Jesus ble født neddykket i den jødiske kulturen og det hebraiske livssynet. Den hellige ånd hadde kommet over Maria, en kvinne som hadde funnet nåde hos Gud.¹⁸¹ I hennes morsliv ble dette livet satt; en befruktet eggcelle, Guds Sønn og Menneskesønn. På alle vis ble han eksponert for den jødiske tro og livsførsel. Han kunne dermed identifisere seg med folket profetene hadde talt til

Jesus oppfylte både lovens bokstav og dens ånd. Han var lyteløs på alle vis.

om den store utfrielsen.

Det er viktig å merke seg at det var Jesu liv her på jorden som gjorde ham i stand til å gå til

korset som et lyteløst lam. Han

---

¹⁸⁰ Matt 1:17

¹⁸¹ Luk 1:30

levde rent og oppfylte både lovens bokstav og lovens ånd. Det var ingen som kunne klandre Jesus for noe som helst. Til slutt var det ikke noe som kunne felle ham, bortsett fra at han selv var villig til å gå til korset for å seire over døden og gjøre en vei til tilgivelse for synder og forlikelse med den Himmelske Far. Folket ønsket til slutt Jesu død av samme grunn som mennesker tar livet av det ufødte liv. De ville ikke ha ham! Han ble noe ubekvemt blant dem, en snublesten som hele tiden konfronterte dem med sin urenheter.

I Skriften lærer vi at det alltid var Guds hensikt å bringe frelse til alle mennesker. Likevel har han valgt ut et folk som han gjorde til sin spesielle eiendom og vaktet som sitt eget øye. Gjennom Israel har Gud åpenbart sine veier og sine hensikter. De ble gitt favør og nåde. Den evige by, Jerusalem, er for all tid knyttet til Israel. Historien forteller oss også at det var dette folkets hårdnakkede fornektelse som førte til at alle nasjoner fikk høre evangeliet om Guds rike. Når vi senere skal røre ved noe av det Skriften sier om tiden som ligger foran, er det viktig å forstå at Gud hadde sitt øye på Israel da Jesus kom. Da han ble født hadde Israel fremdeles et nådens vindu åpent.

Går vi tilbake til skapelsens dager, hadde Jesus allerede da gjort seg klar til å bli offerlammet som skulle gjøre soning dersom det ble nødvendig. Den ene som er god, hadde i sitt råd besluttet at han ikke kom til å gi opp sine hensikter, men heller åpenbare sin godhet ved selv å bli det offeret som trengtes for å bryte dødens makt.

Mens Jesus levde på jorden var han den som forklarte hvem Gud er. Han vitnet med sitt liv om Guds rike, og menneskene så hans gjerninger. Mange tok til tro, men de store massene ville ikke tro. De som skulle stå ved åpenbaringsens kilde; prestene og de skriftlærde, fornektet det de så. Ja, de forfulgte Jesus og samtykket til hans korsfestelse. Vi skal senere se på hvilke konsekvenser det fikk at Israels åndelige lederskap fornektet og forfulgte den nåde Gud viste.

Det er nok bare å innrømme at de fleste av oss stiller med en viss svakhet når det gjelder fullt ut å forstå all symbolikk, språkbruk og de forskjellige genrene som benyttes gjennom Skriften. Dermed er det heller ikke rart at vi ender opp med veldig mange ulike tolkninger av hva Skriften sier. Det gir enda bedre grunn til å la de hebraiske skriftene gi sammenheng til det som senere skal komme. Når vi ikke ser de store trekkene er det lett at enkelte utsagn får en helt annen mening.

Daniel var en av dem som ble bortført da Nebukadnesar, kongen i Babel, inntok Jerusalem rundt 600 år før Jesu fødsel. Daniels liv er et godt vitnesbyrd om det å leve foran Gud i alt vi gjør, både privat og offentlig. Hans gudsliv preget ham til den grad at det ble en snublesten for kongen. Dermed gikk både Daniel og hans venner gjennom prøvelser som for de fleste vil betraktes som umenneskelige. De ble dømt til døden ved gjennomgripende smerte. Gud æret dem som æret ham og utfridde dem. Ja mer enn det; de ble satt til å styre landet. Gjennom Daniel får vi et viktig innblikk i dynamikken mellom himmelrommet og

jorden. Det som er nedskrevet har vært opprinnelse til forskjellige syn på hva som skulle komme. Daniel fikk profetisk innsikt i både sin egen samtid og ting som skulle komme. Vi har sett at Gud jobber med en hensikt og at den har kontinuitet. Stiger vi inn i det niende kapittelet av Daniels bok leser vi hvordan Daniel selv gikk inn i Skriften og tidligere profeters verk for å finne sammenheng. Han leser fra Jeremia som profeterte at Jerusalem skulle ligge i ruiner i 70 år.¹⁸² Daniels respons går rett inn i hans relasjon til Gud. Han går i forbønn og erkjenner sitt folks synd. Dette beskrives som en veldig dyp og hjerteskjærende opplevelse for Daniel. I respons til bønnen sendes engelen Gabriel med budskap. Han får tydelig motstand i himmelrommet når budskapet skal leveres. Gabriel virker å ankomme Daniel både andpusten og utslitt.¹⁸³ Så leveres dette kraftfulle profetiske ordet.

«Sytti uker er tilmålt ditt folk og din hellige stad til å innelukke frafallet og til å forsegle synder og til å dekke over misgjerning og til å føre fram en evig rettferdighet og til å besegle syn og profet og til å salve et Aller-helligste. Du skal vite og forstå: fra den tid et ord går ut om å gjenreise og ombygge Jerusalem, inntil en Salvet,¹⁸⁴ en Fyrste, står fram, skal det gå sju uker og sekstito uker. Det skal igjen settes i stand og oppbygges med gater og vollgraver, men under tidenes trengsel. Etter de sekstito ukene skal Den Salvete utryddes og intet ha. Byen og helligdommen skal bli ødelagt av folket til en fyrste

---

¹⁸² Dan 9:2

¹⁸³ Dan 9:21 - 'avmakt' refererer til engelen Gabriel, ikke Daniel.

¹⁸⁴ Messias - mashiyach

som kommer – og slutten på det er oversvømmelse. Og inntil enden er det krig, ødeleggelse er fast besluttet. Han skal stadfeste en pakt med mange for en uke. Midt i uken skal han bringe matoffer og slaktoffer til å opphøre. På styggedommens vinger skal ødeleggeren komme, og det inntil tilintetgjørelse og fast besluttet straffedom strømmer ned over den som volder ødeleggelsen.»¹⁸⁵

Dette ordet er veldig konkret rettet mot Jerusalem og Juda, Daniels folk. Det er vanlig forstått og bred enighet om at ukene det refereres til er det samme som syv-års perioder. Tar vi utgangspunkt i Esras bok, finner vi at kong Artaxerxes sa: «Jeg har gitt den befaling at alle de av Israels folk og av dets prester og levitter i mitt rike, som har lyst til å dra til Jerusalem, kan følge med deg.»¹⁸⁶ Dette skjedde rundt år 458 før Jesu fødsel. 70 uker tilsvarer 490 år og de første 69 ukene fram til *mashiyach* (den salvede) skal komme blir 483 år. De telles fra «den tid et ord går ut om å gjenreise og ombygge Jerusalem».¹⁸⁷ Ser vi på tidslinjen finner vi at den Salvede skulle stå fram i år 27. Dette er året da Jesus ble salvet med den Hellige Ånd og innsatt i sin tjeneste.¹⁸⁸ Han var da 30 år gammel. Det er også bred enighet om at den tidsregning vi holder oss til starter rundt fire år etter Jesu fødsel. Herodes som søkte å drepe Jesus døde i år 4 før vår tidsregning, slik at en da regner 4 f.Kr. som Jesu

---

¹⁸⁵ Dan 9:24 - 27

¹⁸⁶ Esra 7:13

¹⁸⁷ Dan 9:25

¹⁸⁸ Luk 3:22,23

fødselsår.¹⁸⁹ Jesus ville da vært 30 år i det vi regner som år 27.

Her finner vi altså at Jesu fødsel og hans tjeneste bekrefte flere hundre år tidligere. Gud er aktivt med i historien for å forløse sin hensikt! Jesus ble født inn i Guds utvalgte folk og vokste opp i den jødiske kultur. Ordet sier også at Jesus skulle bekrefte en pakt med mange. Midt i uken skulle offeret opphøre og siden skulle straffedom følge. Jesus ble korsfestet etter tre år i tjeneste, da han var 33 år gammel. Dette stemmer godt overens med de 3 ½ årene som en halv uke tilsier. Da Jesus døde ble forhenget i tempelet revet i to, ovenfra og ned.¹⁹⁰ Her var det altså noe monumentalt som skjedde. Jesus ble det evige offerlammet som gikk inn i stedet for tempelofferet jødene var vant til.

Etter Jesu død, som var midt i den siste 7-års perioden, skulle det gå enda 3 ½ år før dommen var forseglet. På et tidspunkt «*begynte Jesus å gjøre det klart for sine disipler at han måtte dra til Jerusalem, og at han skulle lide meget av de eldste og yppersteprestene og de skriftlærde, at han skulle bli slått i hjel, og at han skulle oppstå på den tredje dagen.*»¹⁹¹ Går vi tilbake til Daniels bok ser vi klart alvoret i den åpenbare fornektelsen av Gud, hans lover og veier. Folket, med dets ledere i spissen, spottet Gud ved sin livsførsel. Trekk denne linjen 490 år fram i tid og dette nådens vindu er i ferd med å lukkes. Det kan ikke stadfestes med

---

¹⁸⁹ Se <http://www.daniels70weeks.com/> for mer detaljer rundt dette.

¹⁹⁰ Matt 27:51

¹⁹¹ Matt 16:21, Mark 8:31, Luk 9:22, Matt 17:22, Matt 20:18,19

nøyaktig dato, men når vi leser Apostlenes gjerninger og finner fortellingen om Stefanus, er det svært mulig at dette er hendelsen som forseglet de 490 årene med nåde over Jerusalem og Juda. Her ser vi Stefanus, en ung mann, full av nåde og kraft,¹⁹² og et vitne for den nye pakten. De eldste, skriftlærde og ypperstepresten er involvert, akkurat slik Jesus tidligere hadde opplevd det. Denne gripende beretningen hvor Stefanus legger fram Israels historie og dets fornektelse av Messias ender med at han blir drevet ut av Jerusalem og steinet. Det er viktig å legge merke til at Skriften tar for seg denne hendelsen. Stefanus «*var fylt av Den Hellige Ånd og rettet blikket opp mot himmelen. Han så Guds herlighet og Jesus stå ved Guds høyre hånd. Og han sa: Se, jeg ser himmelen åpnet, og Menneskesønnen stå ved Guds høyre hånd!*»¹⁹³ Her ser altså Stefanus at Jesus har inntatt sin plass i riket og regjerer i himmelen.

Det er verdt å merke seg mannen som stod og gav sitt samtykke til steiningen av Stefanus. Her står han ved denne historiske tragedien hvor Israel forneker evangeliet om Guds rike og forsegler dommen, hvor dette nådens vindu lukkes. Ypperstepresten, de eldste og de skriftlærde har forfulgt og forkastet frelsen som ble tilbudt dem og denne unge mannen nevnes som om han var en av de siste, om ikke den siste, som var med og forseglet ordet Daniel hadde mottatt. «*Byen og helligdommen skal bli ødelagt av folket til en fyrste*

---

¹⁹² Apg 6:8

¹⁹³ Apg 7:55,56

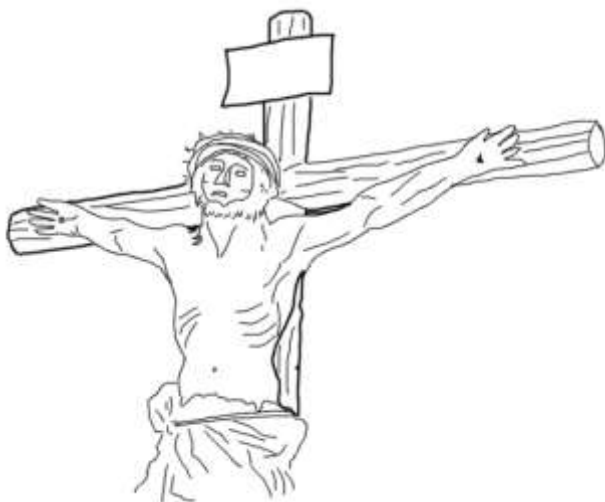
som kommer ...»¹⁹⁴ Vi blir først kjent med mannen ved navnet Saulus. Senere får han navnet Paulus, altså mannen som fikk møte Jesus i et syn på veien til Damaskus. Han omvendte seg og ble minst like ivrig for evangeliets sak som han hadde vært i forfølgelsen av de troende. Kanskje dette gir et perspektiv på den enorme vekten av synd Paulus opplevde å bli løst fra. Få har vel stått så lidenskapelig i mot Guds hensikter for så å erfare Guds tilgivelse og få frelse i Jesus. Hans liv er i sannhet et vitnesbyrd om omvendelsens realitet.

Jesus var det lyteløse lammet som gikk veien til korset og bar verdens synd. Han var ren, men kom for å identifisere seg med synden i kjødet. Når vi leser gjennom Skriften ser vi klart at synd er noe vi står ansvarlige for. Det er ikke noe som bare skjer med oss. Gjennom Israels historie ser vi at de gjentatte ganger fornektet Gud og henga seg til avguder. Dette var deres valg og noe de måtte stå til ansvar for. Slik er det for oss alle. Vi er ikke født syndere. Jesus snakket om barna som hadde tro og Skriften sier at alt som ikke er av tro er synd. Esekiels 18. kapittel bekrefter det personlige ansvaret for synd. Leser vi det Paulus skriver til romerne finner vi også at mennesker har syndet, altså selv gjort noe de er ansvarlige for. Gjennom Skriften finner vi ganske mange eksempler på mennesker som både vandret i tro og var rettferdige for Gud. Det viser også at det har alltid vært mulig å ha denne relasjonen til Gud. Syndere blir vi når vi synder. Dermed blir det noe vi må ta personlig ansvar for. Det var dette Jesus kjente tyngden av

---

¹⁹⁴ Dan 9:26

da han gikk til korset. Menneskene hadde forkastet og vendt seg bort fra den ene som er god. Han kjente den gode, hans renhet, kjærlighet, visdom og hellige vesen. «Jerusalem, Jerusalem! Du som slår i hjel profetene og steiner dem som er sendt til deg! Hvor ofte jeg ville samle dine barn, som en høne samler kyllingene sine under vingene. Men dere ville ikke.»¹⁹⁵

Smerten Jesus kjente i sitt indre må ha vært ubeskrivelig. De fysiologiske uttrykkene indikerer at han flere ganger må ha vært på kanten av det menneskekroppen kan tåle. Synd er død og han kjente det i sitt legeme. Da Han svettet blod i hagen ropte han ut for å få styrke. Han måtte fullføre det han kom for. Syndens grufulle ansikt skulle eksponeres og den himmelske kjærlighet likeså. Der gikk han gjennom den ytterste ydmykelse og fornedrelse, ble hånet, spottet og sparket. Noe er å

---

¹⁹⁵ Matt 23:37

gå gjennom dette når en ikke kan gjøre noe med det. Noe annet var det å være Guds Sønn, som når som helst kunne ropt på en hær av engler og de ville umiddelbart svart sin Herre. Hvilken kjærlighet og hvilken overgivelse!

Jesus fikk kjenne syndens brutalitet i sin ytterste konsekvens. Det er nesten absurd å tenke på kontrasten i det som skjedde. Denne Guds Sønn, *«Han som da han var i Guds skikkelse ikke holdt det for et røvet bytte å være Gud lik, men gav avkall på det og tok en tjeners skikkelse på seg, da han kom i menneskers liknelse. Og da han i sin ferd var funnet som et menneske, fornedret han seg selv og ble lydig til døden – ja, døden på korset.»*¹⁹⁶ Dette var den gode Gud, han som er kjærlighet, som hadde tatt den største risiko av alle.

Han ble naglet til korset, en drapsmetode som innebar uutholdelig tortur. Smerten fra naglene og hver eneste bevegelse rev i ham. Hvert eneste pust var en umenneskelig anstrengelse og sakte ville kroppen bli kvalt. Like fullt maktet han å se bort fra seg selv og vandre veien helt til han kunne rope ut: *«Det er fullbrakt!»*¹⁹⁷ Jesus gav sitt eget liv for menneskers synder. Vannet som rant ut da soldaten stakk spydet i siden vitner om et hjerte som ble knust. Helt og fullt hadde Jesus identifisert seg med synden, kjent den på sitt legeme til det punkt hvor hjertet brast. Dermed var det ikke nødvendig å bryte bena hans for å fullende dødsdommen.

---

¹⁹⁶ Fil 2:6-8

¹⁹⁷ Joh 19:30

Midt foran synderes åsyn vandret denne ufattelige kjærligheten, han som ville gjøre en vei tilbake til den ene som er god. Finnes det en eneste grunn til å hate denne Guds Sønn til det punkt at han ble naglet til et kors for å dø den mest ydmykende død? Han viste oss Guds kjærlighet for menneskene, mens vi enda var syndere! «*På denne måten har Gud elsket verden ...*»¹⁹⁸ Jesus er veien hjem til Far!

---

¹⁹⁸ Joh 3:16a

Kapittel 17

Frelse

Kjærligheten drev Jesus til korset. Der tok han også med seg synden. I himmelrommet skulle det bli maktskifte. En ny Adam hadde blitt født og vandret på jorden uten å bryte unionen med Guds trone. Gjennom Jesus blir alt forlikt med Gud. Han har i alt blitt vår redningsmann. Yēhovshuva er mer enn en politisk frigjører. Han setter mennesker fri fra mørket, fra synden og fra løgnene. Dermed er det snakk om en redning som er total og fullstendig. Han er på alle vis vår Frelser. Det greske ordet *soter*, som oversettes *frelser*, har sin rot i ordet *sozo* som betyr *å gjøre hel, å helbrede, å berge fra fare og ødeleggelse og å gjenopprette*.

Det Jesus har satt i stand er altså komplett og på alle vis mer enn

100 %

tilstrekkelig. Fordi frelsen er komplett er det også vesentlig at menneskets respons er komplett. Å bli flyttet fra mørket til lyset er i forhold til hjertets holdning en enten eller sak. Enten tror vi på Jesus

eller så gjør vi det ikke. Han sa ofte: «*Omvend dere!*» noe som innebærer kursendring. Det greske ordet *metanoeo* som brukes, betyr *endre din tanke*, altså konfronterte Jesus det som skjedde i menneskenes indre.

Frelsen er en ny istandsettelse. Hensikten med livet er gjenopprettet og sammenhengen skal til evig tid være nye himler og en ny jord. I frelsen får vi en ny identitet som Guds barn og arvinger i Guds rike. Med dette følger mange løfter.

«... *alle dem som tok i mot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn.*»¹⁹⁹

«*I kjærlighet har han forut bestemt oss til å få barnekår hos seg ved Jesus Kristus, etter sin frie viljes råd.*»²⁰⁰

«*Ta dere derfor av hverandre, likesom Kristus også tok seg av oss, til Guds ære*»²⁰¹

«... *den som holder seg til Herren er en ånd med ham.*»²⁰²

«*Dere er Kristi legeme, og hver for seg hans lemmer.*»²⁰³

«... *dere er en utvalgt ætt, et kongelig presteskap, et hellig folk, et folk til eiendom, for at dere skal*

---

¹⁹⁹ Joh 1:12

²⁰⁰ Ef 1:5

²⁰¹ Ro 15:7

²⁰² 1 Kor 6:17

²⁰³ 1 Kor 12:27

forkynne hans storhet, han som kalte dere fra mørket til sitt underfulle lys,»²⁰⁴

«For dere, så mange som er døpt til Kristus, har ikledd dere Kristus. Her er ikke jøde eller greker, her er ikke trell eller fri, her er ikke mann og kvinne. For dere er alle en i Kristus Jesus. Og hører dere Kristus til, da er dere Abrahams ætt og arvinger i følge løftet.»²⁰⁵

«... vet dere ikke at deres legeme er et tempel for den Hellige Ånd som bor i dere, og som dere har fått fra Gud? Dere tilhører ikke lenger dere selv.»²⁰⁶

*«Er dere da oppreist med Kristus, så søk det som er der oppe, der Kristus sitter ved Guds høyre hånd.»
«Dere er jo døde, og deres liv skjult med Kristus i Gud.»²⁰⁷*

Den største utfordringen med dette fantastiske nye livet er ofte å stige inn i fylden av det. Der er alltid mer og vi kan glede oss over å vandre i en gjenopprettet relasjon med Gud vår Far.

Fordi frelsen så gjennomført rører ved vårt indre liv vil det ha konsekvenser på absolutt alt vi er og gjør. Om ikke denne sannheten får røre oss, kan vi lett bli låst inn under falsk lære. Gresk filosofi skaper konflikt i denne situasjonen fordi den splitter opp mennesket og skiller frelsens effekt fra det livet vi faktisk lever. Dette har forårsaket mye smerte og tatt fra mange håp om et forandret liv. De klamrer

---

²⁰⁴ 1 Pet 2:9

²⁰⁵ Gal 3:27-29

²⁰⁶ 1 Kor 6:19

²⁰⁷ Kol 3:1,3

seg til Jesus og korset, men tror ikke at han faktisk ønsker å forandre deres daglige liv, holdninger, tanker og gjerninger. Likesom synd har ført til onde gjerninger skal frelsen og gjenopprettelsen føre til gode gjerninger.

Dermed blir frelsen i Jesus noe eksplosivt som velter om på hele vår livsanskuelse. Frelsen får konsekvens i det personlige liv, i familieliv, samfunnsliv og forvalterskap. Det er ikke noe sted frelsen ikke kan røre ved, fordi den tar oppgjør med synden og bryter dens kraft i våre liv. I Peters brev finner vi et vers som understreker dette totale ved frelsen. «... *Han som kalte dere fra mørket til sitt underfulle lys.*»²⁰⁸ Her ser vi allerede i den norske oversettelsen at det handler om en forflytting fra mørket til lyset. På det greske originalspråket brukes to ord som legger mer kraft i utsagnet. *Ek* kan oversettes *ut av fra å være inne i* og *eis* kan oversettes *inn i fra utsiden*. Vi kan dermed lese dette verset på følgende måte: «... *Han som kalte dere ut av fra å være inne i [ek] mørket inn i fra utsiden [eis] til sitt underfulle lys.*» Forflyttingen er fullstendig! Paulus bekrefter dette når han skriver til menigheten i Korint. «*Derfor, om noen er i Kristus, da er han en ny skapning, det gamle er forbi, se, alt er blitt nytt.*»²⁰⁹

Ord som Herre og Konge blir absurde om vi ikke ser på frelsen som fullstendig. Er det noe mindre enn alt så kan vi ikke bruke disse ordene. Det handler om hjertets kilde og hvem som har herredømmet.

---

²⁰⁸ 1 Pet 2:9

²⁰⁹ 2 Kor 5:17

Jesus får dette herredømmet når vi tror på ham. Troen er full visshet, eller overbevisning basert på tilstrekkelig vitnesbyrd og bevismateriale. Jesus fortalte lignelsene om skatten i åkeren og en verdifull perle for å understreke det komplette i det å stige inn i Guds rike.²¹⁰ Hvem skulle uansett ikke ønske å bringe hele sitt liv under velsignelsen til en som er god? Dermed må vi vokte oss for å bruke tanker som ikke er av Skriften slik at vi får grunn til å tvile på det fullstendige i frelsen. Jesus har gjort det, alt sammen, slik at vi kan gi ham alt!

---

²¹⁰ Matt 13:44-46

Kapittel 18

Ånden

Guds Ånd fremstår ofte som den ydmykeste og nesten usynlige tjener. Samtidig er det denne Skriften sier vi ikke skal gi sorg.²¹¹ Det er noe veldig ved Ånden, kraftig, fryktelig, skarpt og hensiktsfullt. Vi leser fra Skriftens vitnesbyrd at Guds Sønn fikk kraft og salvelse over sin tjeneste da Ånden kom og fylte ham. I de hebraiske skriftene leser vi at Guds Ånd var aktiv fra begynnelsen av. Det hebraiske ordet *Ruwach*, som brukes i 1. mosebok beskriver Ånden i hunnkjønn. Den svevet over vannene og var Guds kraft til å iverksette skapelsesordene. Gjennom Skriften ser vi at menn og kvinner fungerte i kraften av Guds Ånd²¹² også før Jesus etablerte den nye pakten som nå er tilgjengelig. Vi ser det spesielt gjennom profetene, men også til andre tider. Ånden har vært aktiv gjennom alle tider for å bringe frem Guds hensikter.

---

²¹¹ Ef 4:30

²¹² Esek 3:24

Ånden er dermed aktiv overfor alle, men det er i Messias, Guds salvede Sønn den kan ta bolig i oss. Når vi omvender oss fra vår synd og Gud gir oss frelse, kan Ånden ta bolig i oss. Dette er den himmelske kraften som istandsetter oss til å eie det Jesus har gjort klart gjennom sitt liv, død og oppstandelsen. Det vi skal se er at Ånden er den kraften som frir oss fra død religion og gir oss levende relasjon.

Døperen Johannes stod fram og sa: *«Omvend dere, for himlenes rike er nær!»*²¹³ Han ble en forløper for Jesus og sa selv: *«Jeg døver dere med vann til omvendelse. Men han som kommer etter meg, er sterkere enn jeg – jeg er ikke engang verdig til å bære skoene hans! Han skal døpe dere med Den Hellige Ånd og ild.»*²¹⁴ I Apostlenes gjerninger gjentas dette når det står: *«For Johannes døpte med vann, men dere skal bli døpt med Den Hellige Ånd ikke mange dager heretter.»*²¹⁵ Videre står det *«... dere skal få kraft i det Den Hellige Ånd kommer over dere. Og dere skal være mine vitner ...»*²¹⁶ Her er en vesentlig nyanse vi må få tak i. Dette handler om å komme inn i fylden av det himmelske riket. Skriften viser her at omvendelse og den Hellige Ånds dåp er to forskjellige opplevelser.

Da Paulus kom til Efesus fant han noen disipler der, *«og han spurte dem: Fikk dere den Hellige Ånd da dere kom til troen? De svarte ham: Vi har ikke engang hørt at det er noen Hellige Ånd. Han spurte:*

---

²¹³ Matt 3:2

²¹⁴ Matt 3:11

²¹⁵ Apg 1:5

²¹⁶ Apg 1:8

Hva ble dere da døpt med? De sa: Med Johannes' dåp. Da sa Paulus: Johannes døpte med omvendelsens dåp, og sa til folket at de skulle tro på den som kommer etter ham, det er på Jesus. Da de hørte dette, lot de seg døpe til Herren Jesu navn. Og da Paulus la hendene på dem, kom Den Hellige Ånd over dem, og de talte med tunger og profetiske ord.»²¹⁷

Etter at Paulus har beskrevet den legemlige svakheten i sitt brev til romerne fortsetter han: «Men dere er ikke i kjødet, dere er i Ånden, så sant Guds Ånd bor i dere. Men om noen ikke har Kristi Ånd, da hører han ikke Kristus til. Dersom Kristus bor i dere, da er nok legemet dødt på grunn av synd, men ånden er liv på grunn av rettferdighet. Men dersom hans Ånd som reiste Jesus opp fra de døde, bor i dere, da skal han som reiste Kristus opp fra de døde, også levendegjøre deres dødelige legemer ved sin Ånd, som bor i dere.»²¹⁸ Videre skriver Paulus til galaterne: «Men jeg sier: Vandre i Ånden! Så skal dere ikke fullføre kjødets lyst. For kjødet begjærer mot Ånden, og Ånden mot kjødet. De to står hverandre imot, for at dere ikke skal gjøre det dere vil.»²¹⁹ Videre setter Paulus opp lister i to forskjellige kategorier; kjødet og Ånden.

«Kjødets gjerninger er åpenbare. Det er slikt som utukt, urenhet, skamløshet, avgudsdyrkelse, trolldom, fiendskap, trette, avindsyke, sinne,

---

²¹⁷ Apg 19:2-6

²¹⁸ Ro 8:9-11

²¹⁹ Gal 5:16,17

ærgjerrighet, splittelse, partier, misunnelse, mord, drukkenskap, svirelag og annet slikt.»²²⁰

«Åndens frukt er kjærlighet, glede, fred, langmodighet, mildhet, godhet, trofasthet, saktmodighet, avholdenhet.»²²¹

Dermed ser vi at det er mulig å ha tatt til troen gjennom et budskap til omvendelse, men ikke ha mottatt den himmelske kraft som gir liv. Disiplene i Efesus hadde opplevd dette. Menigheten i Jerusalem var i samme situasjon. Jesu disippel, Peter, må ha vandret i en tilsvarende situasjon. Fra sin ånd talte han ut så mye, men da det ble prøvd hadde det ikke kraft. Han sa han ikke ville forråde Jesus, men gjorde det likevel.²²² Peter hadde åpenbaring om at Jesus var Guds Sønn, men motsa ham like etter.²²³

Apostlenes gjerninger er i enda større grad Åndens gjerninger. Gjerningene kom da Ånden hadde kommet over dem. Guds Ånd er himmelens kraft. Dette er den Ånd som var aktiv da alt ble

skapt. Det var i den Jesus vandret på jorden og gikk til korset. Det var den Ånden som reiste Jesus opp fra de døde. Det er også denne livets Ånd som

---

²²⁰ Gal 5:19-21

²²¹ Gal 5:22

²²² Matt 26:35

²²³ Matt 16

er gitt Guds folk som segl til forløsningens dag.²²⁴ Gjennom Paulus' mange brev lærer vi at Den hellige ånds aktivitet har mange kjennemerker. Sentralt er det at den virker med en himmelsk kraft, fullstendig ulikt det som er av verden og av kjødet.

Av det vi har lest blir det ganske klart at vi kan komme til omvendelse, men ikke bli fylt av Ånden, slik vitnesbyrdet fra Skriften viser oss. Dermed må vi erkjenne at potensialet for å være en kraftløs etterfølger av Jesus er tilstede. Når en er kraftløs blir håpet det sentrale, mens troen aldri får virke med kraft. Det er vondt å leve som kraftløs fordi en lengter etter noe en burde ha, men ikke besitter. Dermed blir ordspråket sant som sier: «*Langvarig venting gjør hjertet sykt, men et oppfylt ønske er et livets tre.*»²²⁵ Mange påtar seg dermed en identitet som finnes et fremtidig sted, ikke nå. Det føder frem en slags oppgitthet og resignasjon når det gjelder situasjonen en er i. Dermed får kjødet i stor grad råde videre og mange kommer under laster som Jesus ønsker å sette oss fri fra. Når Paulus så lister opp kjødets gjerninger må mange av oss erkjenne at vi på ingen måte er fri fra disse. Konsekvensen er at en skaper teologi som passer til kraftløs etterfølgelse av Jesus. Den er passiv, beskyttende og ofte fryktstyrt. Midt i dette kjenner mange på lengselen etter det livet som bevitnes av Skriften. Det som skulle være nå, har likevel visnet hen til et fjernt framtidshåp uten særlig konsekvens her og nå.

---

²²⁴ Ef 4:30, 2 Kor 1:22

²²⁵ Ordsp. 13:12

Det forvandlende som skjer når Den hellige ånd bor i oss, er at både vår ånd og våre dødelige legemer blir levendegjort.²²⁶ Det bærer synlig frukt og bevitnes gjennom utøvelse av gaver vi kan vokse i. Når Ånden tar bolig i oss er himmelens kraft i våre liv. Den seirer over det onde. Når vi vandrer i Ånden er kjødet korsfestet og har ingen makt. Da kan vi erfare Guds rike her og nå – «... *rettferdighet og fred og glede i Den Hellige Ånd.*»²²⁷ Det er i Ånden Paulus' ord til kolosserne blir virkelig: «*Han avvæpnet maktene og myndighetene og stilte dem åpenlyst til skue, da han viste seg som seierherre over dem på korset.*»²²⁸

Du og jeg ble skapt til å leve i denne kraften; Guds kraft til liv, her og nå. Det er alt gjort tilgjengelig for oss i Jesus Kristus. Så trenger vi alle å omvende oss og se at Den hellige ånd tar bolig i oss. Der er liv og kraft og oppfylte løfter. Da kjenner vi at Guds rike er her, nå. Dette livet blir et lys for alle folkeslag og et vitnesbyrd for Gud. Der kan vi erfare seier over kjødets urenheter hvor vi blir satt fri fra det som en gang hang ved oss. Da kan vi også bære vitne for andre om en Gud som virkelig setter fri. I Åndens kraft får troen en helt annen og aktiv rolle. Da kan vi tro bønnen «*Komme ditt rike. Skje din vilje, som i himmelen, så og på jorden.*»²²⁹ Når Den hellige ånd får virke, blir Apostlenes gjerninger en inspirasjon til etterfølgelse, ikke bare et historisk dokument. Da får den sentrale rollen til Guds menighet ny mening. Jesus kom til verden (kosmos)

---

²²⁶ Rom 8:11

²²⁷ Rom 14:17b

²²⁸ Kol 2:15

²²⁹ Matt 6:10

for at den skulle bli frelst (gjort hel). Ved Åndens kraft er helbredelsens kraft gjort tilgjengelig inntil forløsningens dag. Denne Ånden er også ilden som skal rense bort all urettferdighet på jorden og gjøre bruden klar til bryllup. Den hellige ånd er seierens Ånd, gjort tilgjengelig for oss i Jesus Kristus. Her og nå kan vi erfare det.

Med Den hellige ånd i våre liv lærer vi også å høre Guds stemme i det vi gjør. Når Gud sitter på tronen forventer vi at han vil lede oss på alle livets områder. Han er kjærlighetens kraft. Han er kilden til visdom, forstand, innsikt og åpenbaring. Ånden kan gi profetiske ord, kunnskapsord, bringe helbredelse, tale inn i alle situasjoner, gi drømmer og visjoner. Ånden kan gi oss løsninger på teknologiske utfordringer, helsemessige spørsmål eller i økonomiske saker. Den kan gi åpenbaring til å løse sjelelige og relasjonelle utfordringer. Det er ikke et sted hvor Gud gjennom Ånden ikke kan være vår kilde når vi bygger våre liv på ham. Også i prøvelser har vi løfter. *«For Den Hellige Ånd skal lære dere i samme stund hva som er rett å si.»*²³⁰

Guds Ånd blir dermed den som bor i oss. Jesus sa at han selv måtte forlate jorden slik at talsmannen, Den hellige ånd, kunne komme.²³¹ Ånden er den som knytter oss til Himlenes rike, gir oss kraft til daglig liv, fornyer oss og helliggjør oss. Uten Ånden har vi ikke liv.

Kjenner du en lengsel etter å bli fylt av Ånden, er den beste vei å vende deg til Gud. Det kan være at

---

²³⁰ Luk 12:12

²³¹ Joh 16:7

du trenger å omvende deg fra å forkaste Åndens virke, eller som disiplene i Efesus som aldri hadde hørt at det var en Hellig Ånd. Gud vil svare den oppriktige og vise veg.

Den hellige ånd vil virke i oss til fortsatt vekst. Når Ånden skinner i våre hjerter og sinn får vi ofte en overbevisning om urenheter eller synd. Dette skjer for at vi kan omvende oss og renses. Vekst handler om å forme dyrebare stener i Guds rike. Alt forandres ikke på en gang, men vi får vokse og bygge gjennom levde liv. Der får Ånden rense oss, styrke oss og fornye oss slik at vi stadig kan kjenne fred, glede og rettferdighet.

Så mye mer kan sies om Ånden, men må det bli noe som vekker deg opp til å søke og kjenne den mer. Gå inn i Skriften og oppdag hvem denne personen er. Det er en nøkkel til Guds hensikter i tiden vi lever i.

Kapittel 19

Guds folk

Skal vi forstå den rollen vi får når vi stiger inn i det nye livet som gis i frelsen må det settes i den store sammenhengen. Gjennom hele Skriften lærer vi at Gud skal gjenopprette skaperverket. Adam og Eva var Guds folk når de først vandret i Edens hage. Vi leser også gjennom Skriften at mange har vandret på en måte som var Gud til behag.²³² Hans opprinnelige hensikt var at alle mennesker skulle ha ham som sin eneste kilde. Alt, unntatt synden, var dermed en del av Guds plan. Det vi fødes inn i når vi blir frelst ved troen på Jesus er dermed denne himmelske visjonen om et gjenopprettet skaperverk i all sin herlighet.

La oss minnes visjonen Stefanus hadde da han ble steinet av de som forkastet evangeliet om Guds rike. «*Se, jeg ser himmelen åpnet, og Menneskesønnen stå ved Guds høyre hånd.*»²³³ Jesus har tatt sin plass på tronen i Guds rike. Han

---

²³² F.eks Noah, Enok, David, Samuel, Maria, Sakarias

²³³ Apg 7:56

har avvæpnet makter og myndigheter,²³⁴ og denne verdens fyrste er kastet ut.²³⁵ 2000 år tilbake forkynte Jesus: «*Tiden er fullkommet, og Guds rike er kommet nær. Omvend dere og tro på evangeliet!*»²³⁶ Kristus sitter nå ved Guds høyre hånd og regjerer i Guds rike.²³⁷ Han har en jobb å gjøre og det skal skje sammen med hans legeme, Guds folk. «*Deretter kommer enden, når han overgir riket til Gud og Faderen, etter at han har tilintetgjort all makt og all myndighet og velde. For han skal herske som konge til han får lagt sine fiender under sine føtter. Den siste fienden som blir tilintetgjort er døden. For alt har han lagt under hans føtter.*»²³⁸

Til dette oppdraget har han som er hodet, Jesus, sagt til sitt folk: «*Meg er gitt all makt i himmel og på jord! Mens dere går, gjør alle folkeslag til disipler, idet dere døper dem til Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn, og lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende!*»²³⁹

Mange oversettelser starter med «*Gå derfor ut ...*», men ser en på den opprinnelige greske teksten, er det mer korrekt at det oversettes «*Mens dere går ...*». Dette flytter mye av fokuset fra det å gå til å gjøre disipler. Det innebærer at vi selv lærer å kjenne Gud og hans veier. Kallet til å gå er allerede der, fordi Gud la det ned i begynnelsen av skaperverket.

---

²³⁴ Kol 2:15

²³⁵ Joh 12:31

²³⁶ Mark 1:15

²³⁷ Kol 3:1

²³⁸ 1 Kor 15:24-27a

²³⁹ Matt 28:18-20

Det var også med dette kallet han velsignet Abraham. Jesus, Paulus og andre har understreket det på ny.

Selv om vi i klartekst leser disse skriftstedene som viser oss at Gud ønsker å bringe mennesker inn i sitt rike, er det en annen dynamikk som gjennomsyrrer Skriften i enda større grad. Det primære er og blir vår relasjon til Gud. Jesus understreket dette når han svarte en lovlærd. «*Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand.*»²⁴⁰ Dette understrekes også i de ti budene som Moses fikk på Sinaifjellet. «*Du skal ikke ha andre guder enn meg.*»²⁴¹ Guds folk skal dermed merkes av å ha sitt primærfokus rettet mot Gud. Ser vi tilbake på historien til Israel var det klart at de hadde spesielle tider hvor de møttes som forsamling, eller menighet. Dette var ofte tider for tilbedelse og opplæring. Samtidig ble det de gjorde sammen noe som skulle være med dem når de spredte seg ut i landet igjen. Guds frykten skulle alltid være med dem. De skulle alltid vandre på Guds veier og følge hans bud. Alt Israels folk, alle stammene og alle deres livsuttrykk var ment å være under Guds lære.

Israel ble utvalgt av Gud til å være hans eiendomsfolk, et folk som var utskilt for å ha Yēhovah 'elohiyim som sin Gud. Det var deres tilbedelse og deres vandring som skulle skille dem fra de som tilbad alle andre slags avguder. Vi finner tre hovedelementer i deres vandring. Gud var satt

---

²⁴⁰ Matt 22:37

²⁴¹ 2 Mos 20:3

først, så kom deres liv som folk og gjennom det deres vitne for andre folkeslag. Vi ser dette reflektert i læren til Jesus, Paulus, Peter og Johannes. Det primære er å ha rett relasjon til Gud, men fordi det forandrer hele vårt liv vil det også forandre vår relasjon til verden vi lever i. Jesus ba en bønn før han gikk til korset hvor hans hjerte ropte ut til sin Far på vegne av de som var hans egne. Han ba om at kjærlighet og enhet skulle merke dem. «*Og den herlighet som du har gitt meg, har jeg gitt dem, for at de skal være ett, likesom vi er ett, jeg i dem og du i meg, for at de skal være fullkommet til ett, for at verden kan kjenne at du har utsendt meg og elsket dem, likesom du har elsket meg.*»²⁴²

Vår omvendelse og tro på Jesus gjør at han kan frelse oss. Frelsen er komplett og fullstendig. Vi blir tatt ut av mørkets rike og satt inn i lysets rike, Guds rike. Da får vi ny identitet som en ny skapning. Det kalles også å bli født på ny. Livet begynner igjen. I den greske grunnteksten brukes ordet *ekklesia* rundt 115 ganger når det snakkes om Guds folk. Det er sammensatt av ordene *ek* og *kaleo*. Det første ordet husker du kanskje betyr *ut av fra å være inne i*, mens *kaleo* betyr *kalt*, eller *ropt på*. Dermed får vi betydningen *kalt ut*, eller *utropt*, nærmest som et svar på ropet fra Gud da Adam forsvant. Da de hebraiske skriftene ble oversatt til gresk, ble ordet *ekklesia* brukt om Israel som menighet eller forsamling. Det handlet altså om hele folket.

---

²⁴² Joh 17:23

Ekklesia ble første gang brukt i den greske teksten av Jesus. Han snakket til Peter og sa «*Jeg sier at du er Peter,*²⁴³ *og på denne klippe*²⁴⁴ *vil jeg bygge min menighet [gr. ekklesia], og dødsrikets porter skal ikke få makt over den.*»²⁴⁵ Nyansene her er nok tydeligere på gresk. Jesus pekte på Peter som en byggestein i Guds menighet, mens klippen den skulle bygges på var den sannheten som ble forkynt like før, da Jesus spurte disiplene hvem han var. «*Da svarte Simon Peter og sa: Du er Messias, den levende Guds Sønn.*»²⁴⁶ Jesaja snakker også om Jesus som grunnsteinen, eller fundamentet. «*Se, jeg har lagt i Sion en grunnstein, en prøvet stein, en kostbar, fast hjørnestein.*»²⁴⁷ Peter gjentar dette i sitt brev.²⁴⁸ Han skriver også selv hvordan han har forstått det Jesus sa. «*Kom til ham, den levende stein, som vel ble vraket av mennesker, men utvalgt og dyrebar for Gud, og bli også selv oppbygd som levende steiner til et åndelig hus, til et hellig presteskap til å bære fram åndelige offer, slike som er Gud til behag ved Jesus Kristus.*»²⁴⁹

Paulus skriver til kolosserne at Jesus «... *er hodet for legemet, som er menigheten* [gr. ekklesia].»²⁵⁰ Her kan vi altså forstå at Jesu legeme er menigheten. Sammen med det Peter skriver viser det oss at det bygges et åndelig hus, hvor alle som er del av

---

²⁴³ Petros – en stein eller klippe

²⁴⁴ Petra – stor stein eller klippe

²⁴⁵ Matt 16:18

²⁴⁶ Matt 16:16

²⁴⁷ Jes 28:16

²⁴⁸ 1 Pet 2:6

²⁴⁹ 1 Pet 2:4,5

²⁵⁰ Kol 1:18

legemet, eller menigheten, også er byggesteiner. En stein må ha indre styrke for å være del av et byggverk, noe som peker på det Peter sier om å «... bli også selv oppbygd som levende steiner ...»²⁵¹ Her er vi ved en av menighetens hovedhensikter, nemlig å vokse i modenhet. Paulus skrev til efeserne: «*Han er den som gav noen til apostler, noen til profeter, noen til evangelister, noen til hyrder og lærere, for at de hellige kunne bli gjort i stand til tjenestegjerning, til oppbyggelse av Kristi legeme, inntil vi alle når fram til enhet i tro på Guds Sønn og i kjennskap til ham, til manns modenhet, til aldersmålet for Kristi fylde.*»²⁵² Du har kanskje lagt merke til at det brukes flere ord for å beskrive Guds folk; menigheten, legemet, de hellige, byggesteiner og barn, er noen av disse. Det viser oss også at der finnes en fylde som ikke beskrives med ett ord. Guds rike skal for oss være altomfattende!

Jesus talte ofte om et rike som ikke var av denne verden, men som likevel manifesterte seg her. Han kom for å forkynne Guds rike, et rike i våre hjerter. Når vi da snakker om menigheten eller legemet, må det også være klart at det snakkes om en åndelig entitet, ikke noen slags form eller institusjon i verden. Israel ble på mange måter en forsamling eller menighet i verden, men nå har vi fått en pakt som er bedre enn den Gud gjorde med Israel. Det er likevel viktig at vi ikke trekker inn gresk filosofi og utelukker verden når vi snakker om det som er åndelig. Jesus kom for å forlike og forløse hele skaperverket. Det handler om å gjenopprette Guds

---

²⁵¹ 1 Pet 2:5

²⁵² Ef 4:11-13

rike, også på jorden.²⁵³ Menigheten eller legemet, blir dermed som Guds agent å regne her på jord. Går vi tilbake til skapelsen finner vi at Gud satte mennesket til å råde på jorden. Dette ser vi igjen i Salmene hvor det står: *«Himmelen er Herrens himmel, men jorden har han gitt til menneskenes barn.»*²⁵⁴ Han virker altså sine gode hensikter gjennom sitt legeme.

En nøkkel til gjenoppbyggelse er oppbyggingen av selve legemet. *«For skapningen venter og lengter etter at Guds barn skal bli åpenbart.»*²⁵⁵ En av Skriftens hovedhensikter er å støtte denne istandsettelsen. Paulus skrev til Timoteus: *«Hele Skriften er inspirert av Gud og nyttig til lærdom, til overbevisning, til rettledning, til opptuktelse i rettferdighet, for at Guds menneske kan være fullkomment, satt i stand til all god gjerning.»*²⁵⁶

Paulus skrev til menigheten i Rom: *«Jeg formaner dere altså, brødre, ved Guds miskunn, at dere fremstiller deres legemer som et levende og hellig offer til Guds behag. Dette er deres åndelige gudstjeneste. Og skikk dere ikke lik denne verden, men bli forvandlet ved at deres sinn fornyes, så dere kan dømme om hva som er Guds vilje: det gode som han har behag i, det fullkomne.»*²⁵⁷ Peter bekrefter

---

²⁵³ Matt 6:10

²⁵⁴ Sal 115:16

²⁵⁵ Ro 8:19

²⁵⁶ 2 Tim 3:16,17

²⁵⁷ Ro 12:1,2

denne forvandlingen, eller helliggjørelsen som det også kalles.²⁵⁸

Oppbyggingen av Kristi legeme er en primæraktivitet. Paulus skriver: «*La oss derfor, mens vi har tid, gjøre det gode mot alle, men mest mot troens egne folk.*»²⁵⁹ Menigheten er Guds primærstrategi for å utbre sitt rike på jorden. Dermed blir det essensielt at menigheten kommer under Guds autoritet på alle vis. Dette innebærer å komme under Guds lære, slik Jesus fortalte det til disiplene etter han hadde mettet de store folkemengdene.²⁶⁰ Det er ganske klart at den læren Jesus kom med, ofte har blitt vannet ut av annen lære, akkurat som disiplene var under trusselen fra fariseernes og saddukeernes lære. Se bare hvor vanskelig det var for Peter og de andre disiplene å rive seg ut av sin kulturelle lære når Jesus kom med sine himmelske utsagn. Like etter at Jesus hadde hørt Peter si: «*Du er Messias, den levende Guds Sønn*» og Jesus fortalte dem hvordan han skulle bygge sin menighet, viste Peter hullene i sin forståelse; kulturelt tankesett. Jesus fortalte dem hva som skulle skje med ham og at han skulle bli slått i hjel. «*Da tok Peter ham til side og gav seg til å irettesette ham og sa: Gud fri deg, Herre! Dette må aldri skje deg!*»²⁶¹ Peter hadde altså en forståelse som var fullstendig motsatt av det Jesus sa.

Slik kom Jesu lære også inn i hans samtid preget av mengder av filosofier og andre lærer. Vi har lest

---

²⁵⁸ 2 Pet 1:5-8

²⁵⁹ Gal 6:10

²⁶⁰ Matt 16:12

²⁶¹ Matt 16:22

at Johannes sa: «*Hele verden ligger i det onde.*»²⁶² Det var først når Den hellige ånd fikk forklart det at Peter forsto paradigmeskiftet. Før den tid var han fanget i et festningsverk. Paulus forsvant fra det offentlige da han trakk seg tilbake og dro til Arabia, for så å komme tilbake tre år senere. Det er god grunn til å tro at denne tiden også ble brukt til å bli rensket fra gammel surdeig, eller lære.

Noahs sønn, Jafet, sin styrke har blitt vår svakhet. Gresk filosofi var sterk på Jesu tid. Saddukeerne var påvirket av hellenistisk tanke og var preget av mye av tankegodset vi kjenner igjen i dagens vestlige kultur. Når evangeliet om Guds rike ble forkynt, hørte Jesu samtidige det gjennom filteret av sitt eget livssyn eller verdensanskuelse. På samme vis ser vi at mange av de toneangivende menneskene siden den tid har tolket Jesu ord i lyset av andre rådende filosofier.

Gresk filosofi har ledet mange til å splitte opp skaperverket og dermed gjort noe *hellig* og noe *verdslig*. Konsekvensen blir at det som opptar Gud er det hellige og at dette er alt menigheten skal bry seg med. Det gjør igjen at Jesu etterfølgere får et splittet livssyn, hvor noe av livets lære kommer fra verden og noe fra Skriften, en slags synkretisme²⁶³ hvor ulike lære blandes sammen. Dette gjør at tanken om Gud som herre blir absurd fordi han da får råde over bare en brøkdel av livene våre, men han får ikke sitte på tronen i våre hjerter. «*Bevar ditt hjerte framfor alt du bevarer, for livet utgår fra*

---

²⁶² 1 Joh 5:19b

²⁶³ Sammenblanding

*det*²⁶⁴ leser vi i ordspråket. Det er klart at dersom gresk filosofi skal være et premiss for vår forståelse av evangeliet, så ender vi i realiteten opp med å forkaste Gud og hans lære. Da er det åndskraften bak den greske filosofien som er den faktiske herren. Dette er veldig alvorlig fordi vi da skaper egne filosofier for å forhindre at Gud skal få sin rette plass. Dermed blir vi som antikrister å regne.

Fordi forståelsen er så ulik, ender mange av Jesu etterfølgere dessverre opp med å motarbeide hverandre, fordi læren ikke er ren. Han sa klart til sine disipler at de skulle vokte seg for den lære som sto Guds rike imot. Har vi latt Skriften og Ånden skinne sitt lys inn i våre liv? Er vi fullt underlagt Guds autoritet, eller har vi underholdt kulturelt tankegods som ikke har sin opprinnelse i Gud? Dette er alvorlig fordi det vil prege det du gjør akkurat nå, hvordan du responderer og handler, dine holdninger, tanker og gjerninger.

Det skjer ofte en emosjonell forankring av verdier, tanker og holdninger vi har tatt til oss før vi utviklet evnen til å tenke på egen hånd. Det er mye som blir lagt ned i oss uten å være uttalt, men også mens vi enda er svært påvirkelige som barn. Slik var det også ment å være. Det bildet av verden som blir lagt ned i oss, former hvordan vi ser hele livet. Da bestemmes det om vi får et håpløst eller et håpefullt utgangspunkt. Da bestemmes det om vi ser på livet her som en flukt fra verden, eller som et engasjement for å gjøre noe med verden. Håp eller håpløshet vil være ankeret for vår tro. Det vi tror

---

²⁶⁴ Ordsp 4:23

preger det vi ser. Det gir oss visse preferanser i vår tenking. Troen går på et vis foran som en profet.

Da Jesus hadde stått opp fra de døde, leser vi blant annet om Tomas som åpenbart tvilte på det som hadde skjedd. Tvilen, eller vantroen, gikk foran ham og preget ham. Det var kun da beviset ble lagt fram og han fikk røre ved sårene at han trodde. Jesus sa: *«Fordi du har sett meg, tror du. Salige er de som ikke ser, men likevel tror.»*²⁶⁵ Troen skal gå foran og vise vei. Det er ofte slik at vi ser ting fordi vi tror, noe som igjen er bygget på tidligere vitnesbyrd og bevis. Du kan kanskje tenke på veldig daglige og praktiske ting hvor det du tror påvirker hva og hvordan du observerer. Tror du sannhet finnes, vil du også forvente å finne sannhet. Tror du alt er relativt, vil du forvente at alt er det. Vantro mennesker har ikke forankret sin sjel og vil dermed bli kastet rundt av omstendigheter. Dette er farlig og Jakob skriver om dette: *«For den som tviler, ligner en bølge på havet, som drives og kastes av vinden. Ikke må et slikt menneske vente å få noe av Herren.»*²⁶⁶

Hva tror du? Tror du at Gud har skapt alt med en hensikt? Tror du at Han skal forløse alt og gjøre det hele nytt? Tror du at Jesu frelse er fullstendig og tar deg ut av mørket og inn i lyset? Tror du Skriftens vitnesbyrd? Tror du at Gud virkelig er god? Tror du at du virkelig er en ny skapning i Jesus? Tror du at korsets kraft kan løse deg og andre fra all synd?

---

²⁶⁵ Joh 20:29

²⁶⁶ Jakob 1:6,7

Ofte er vi så bundet opp i kultur og relasjoner at vi ikke er villige til å overgi oss og tro på Jesus. Prisen blir høyere enn vi er villige til å betale. Jesus var kompromissløs i møte med slike. Han sa at vi må ta opp vårt eget kors. Det kreves en død, også for oss, for å komme inn til livet. Det gamle må dø for at det nye skal leve.

Når våre tanker er preget av lære som ikke er av Gud, vil det påvirke hvordan vi leser Skriften. Da gjør vi den ikke troverdig fordi vi tolker i lyset av dette andre. Sannheten står på egne ben og trenger ikke hjelp fra det usanne! Skal vi kaste oss på Jesus så må vi også gi slipp på det som før bandt oss. Hvor bortforklarer eller overser vi det Skriften sier? Da har vi allerede gjort oss selv til Guds dommer. Dette er noe helt annet enn å ha oppriktige spørsmål om ting vi ikke forstår.

«Jesus sa da til de jøder som var kommet til tro på ham: Dersom dere blir i mitt ord, da er dere i sannhet mine disipler. Og dere skal kjenne sannheten, og sannheten skal frigjøre dere.»²⁶⁷ De hadde sett Jesus, tatt til tro på ham og blitt frelst; Guds barn og innlemmet i Guds rike. Betingelsen for å forbli sanne disipler var å bli, vandre eller vedvare i hans ord. Det greske ordet *logos* er oversatt *ord*. Det er utgangspunktet for en grunnleggende forståelse av både *logikk* og *dialog*. Begge disse ordene har sin opprinnelse i *logos*. Vi kan altså trygt kaste bort alle andre filosofier og stå på sannhetens klippegrunn, Jesus.

---

²⁶⁷ Joh 8:31,32

Du må forvente at når du bryter med gammelt tankegods så vil du kjenne at følelsene dine kan velte seg. Du får rett og slett en reaksjon som er så sterk at den rører deg dypt i ditt indre. Dette er riktig, fordi vi er skapt som hele mennesker. Når et menneske går fra håpløshet til håpefullhet er det helt naturlig at det også preger følelsene. Går en fra lovløshet til å komme under kjærlighetens lov vil det også merkes. Tenk tilbake på skapelsen og hvordan Gud tydelig ønsket at vi skulle kjenne alt det gode dypt inn i våre følelser. Følelser er resultatet av det vi tenker i vårt indre.

Om vår overgivelse er fullstendig, vil vi også oppleve at Guds autoritet trenger gjennom til alle livets områder. Da får også Skriften den samme rekkevidden. Da handler det ikke om å splitte opp livet, men å bli hel. Vi blir gjennomsyret, som når noe syltes, og vi skal forvente at Guds surdeig skal prege hele vårt liv. Dermed er det viktig at vi blir gode studenter av Skriften, slik at vi med Den hellige ånds hjelp kan ta tak i det nye livet.

For at vi som barn og arvinger i Guds rike skal kunne vokse i modenhet, er det avgjørende at alt plasseres under Gud og hans lære. Om vi tror sannheten om at han skal gjøre alt nytt, og at han virker sine hensikter gjennom sitt legeme, de hellige, sitt folk og rette arvinger, finner vi oss i en situasjon fylt av glede og håp, men samtidig alvor.

«Søk da først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt dette i tillegg!»²⁶⁸ «Men vi har vårt hjemland i himmelen. Derfra venter vi også Herren

---

²⁶⁸ Matt 6:33

Jesus Kristus som frelser.»²⁶⁹ «Da Fariseerne spurte ham når Guds rike skulle komme, svarte han dem og sa: Guds rike kommer ikke på en slik måte at en kan se det med øynene. Heller ikke skal de si: Se her eller der er det. For se, Guds rike er inne i dere.»²⁷⁰ «For likesom den nye himmel og den nye jord som jeg skaper blir stående til evig tid for mitt åsyn, sier Herren, slik skal også deres ætt og det navn dere har bli stående til evig tid.»²⁷¹ Hva skal vi tro om slikt? Gud skapte himlene og jorden. Han skal gjøre det alt nytt. Mennesket kuttet av livets kilde og ble avskåret fra himlenes rike. Dette riket skal komme tilbake og erobre hele skaperverket nok en gang. Fra himmelen venter vi Jesus som skal råde som konge. Der har vi også vårt sanne hjem. Våger vi å se at det hele henger sammen? Skal han virkelig seire og legge alt under seg? Skal virkelig alle makter og myndigheter underlegges Jesus? Har vi virkelig en rolle å spille i Guds hensikter med skaperverket? Hvordan kan vi gripe denne sannheten?

Å være del av Guds familie er det vi er skapt for. Der er mulighetene uante og vi får være med på det aller mest meningsfulle.

---

²⁶⁹ Fil 3:20

²⁷⁰ Luk 17:20,21

²⁷¹ Jes 66:22

Kapittel 20

Tro

«Så la oss derfor, da vi har en så stor sky av vitner omkring oss, legge av alt som tynger, og synden som henger så fast ved oss, og løpe med tålmodighet i den kamp vi har foran oss, med blikket festet på Jesus, han som er troens opphavsmann og fullender. For å oppnå den glede som ventet ham, led han tålmodig korset, uten å akte vanæren, og har nå satt seg på høyre side av Guds trone.»²⁷²

Fra starten av boka har et premiss vært at vi er skapt for å vandre i tro. Skriften viser dette gjentatte ganger. Adam og Eva var de første til å vandre i vantro. Uten tro intet liv. *«Ved tro skjønner vi at verden er skapt ved Guds ord, så det en kan se, ikke er blitt til av det synlige.»²⁷³ «For på grunn av troen fikk de gamle godt vitnesbyrd.»²⁷⁴* Der står de listet, Abel, Enok, Noah, Abraham, Isak, Jakob, Sara, Josef, Moses, Gideon, Barak, Samson, Jefta, David, Samuel og profetene. De hadde full visshet

---

²⁷² Heb 12:1,2

²⁷³ Heb 11:3

²⁷⁴ Heb 11:2

om ting de håpet på, overbevisning om ting de ikke kunne se. I troen ligger det et element av tillit og overgivelse, men også noe uferdig eller uoppnådd. Brevet til hebreerne er skrevet til jødiske troende i tiden før Jerusalem ble ødelagt. De visste fra profetiene at byen og tempelet kom til å bli ødelagt og at stor forfølgelse skulle komme. Dette gjør brevet til desto sterkere lesning.

Om det var en ting Jesus pekte på i sin tjeneste så var det tro. Der det ikke fantes tro kunne han ikke utrette noe. Dette viser oss igjen at menneskene er Guds legeme på jorden. Uten at vi tror Gud kan

Troen er en aktiv respons på det vi er overbevist om. Tro er steg i tillit til Gud.

han gjøre svært lite. Vi har fått mandatet, privilegiet og ansvaret til å forvalte jorden. Hva sa Jesus om troen? Til sin sorg måtte han altfor ofte si: «Å du vantro og fordervede

slekt! Hvor lenge skal jeg være hos dere? Hvor lenge skal jeg tåle dere?»²⁷⁵ «Om dere har tro som et sennepsfrø, kan dere si til dette fjellet: Flytt deg herfra og dit! Og det skal flytte seg. Og ingen ting skal være umulig for dere.»²⁷⁶

---

²⁷⁵ Matt 17:17

²⁷⁶ Matt 17:20

Tro er en nøkkel til å se Guds vilje skje på jorden. Det er med troen som med gudsfrykten – det er troens objekt som er det forløsende. Det handler altså om å se til den rette kilden. Synd er det som handler om å bomme og se til feil kilde. Vi er skapt for å tro og når den rettes mot Jesus er alt mulig! Vi ser det da disiplene så Jesus gående på sjøen. Peter sa: *«Herre er det deg, da byd meg å komme til deg på vannet! Han sa: Kom! Og Peter steg ut av båten og gikk bortover vannet mot Jesus. Men da han så det veldige uværet, ble han redd, og begynte å synke. Da ropte han: Herre, frels meg! Jesus rakte straks hånden ut og grep tak i ham, og han sa til ham: Du lite troende! Hvorfor tvilte du?»*²⁷⁷ Hvilken beskrivelse av troens realitet! Det er så enkelt, men likevel så vanskelig. Han er kilden og kraften. Vil vi se på ham?

Jesus roste dem som hadde tro. De ble helbredet og satt fri. Mange, selv hedningene som han ikke var sendt til, fikk erfare Guds rike ved sin tro.²⁷⁸ Da Lazarus døde kom Jesus til søstrene hans, Marta og Maria. Jesus sa til Marta: *«Jeg er oppstandelsen og livet. Den som tror på meg, skal leve om han enn dør.»*²⁷⁹ Like før Lazarus ble kalt ut av graven sa Jesus: *«Sa jeg deg ikke at dersom du tror, skal du se Guds herlighet?»*²⁸⁰ Som hos Marta skal prøvelser være grobunn for troen. *«For dere vet at når troen blir prøvd, virker det tålmodighet. Men tålmodigheten må føre til fullkommen gjerning, så dere kan være*

---

²⁷⁷ Matt 14:28-30

²⁷⁸ Luk 8:48,50; Luk 7:50; Matt 9:22,29; Matt 15:28

²⁷⁹ Joh 11:25

²⁸⁰ Joh 11:40

*fullkomne og hele, og ikke komme til kort i noe.»*²⁸¹ Paulus skriver: «*For av nåde er dere frelst, ved tro. Og dette er ikke av dere selv, det er Guds gave. Det er ikke av gjerninger, for at ikke noen skal rose seg.*»²⁸² Troen, denne iboende kapasiteten blir noe vi må aktivere for å leve. Vi står ikke på Skriften om vi fraskriver oss dette ansvaret. Her ligger enormt potensiale uforløst. Er vi overgitt Gud og tror vi virkelig på ham? Hva med alle Guds løfter som Skriften vitner om? Her ligger en nøkkel til å se Guds rike komme.

Måten Jesus forholder seg til tro på, viser at det i selve begrepet ikke er plass til tvil. Tvilen blir som en motstander. Det er som med frykt og kjærlighet. De ekskluderer hverandre. Så også med tro og tvil. Skal vi forholde oss til det slik Jesus gjorde, så er det vi kaller tvil noe han ville kalt ulydighet mot troen, eller vantro.

Fra gresk er det ordet *pistis* som oversettes tro. I definisjonen ligger det en forståelse av noe som er sikkert og urokkelig. Når man er overbevist om noe, så skal det mye til å så tvil. Tror vi noe i den forstand Jesus brukte det så er vi overgitt til det. Ordet *pistis* er avledet fra ordet *peitho*, som kan oversettes overbevise, stole på, eller lydighet. Her snakker vi altså om noe som ligger til bunn for det som driver våre tanker og handlinger.

Hvorfor skriver Jakob i sitt brev at Abraham ble rettfærdiggjort av gjerninger?²⁸³ Lærer ikke Skriften

---

²⁸¹ Jak 1:3,4

²⁸² Ef 2:8,9

²⁸³ Jak 2:21

oss at vi er rettferdiggjort ved tro alene? Svaret finner vi i samme brev, og det understreker at tro ikke kan være passiv, men at den fungerer på så grunnleggende vis at den ikke er hel uten gjerninger. «*Hva gagner det om noen sier at han har tro, når han ikke har gjerninger? Kan vel troen frelse ham?*» Jakob fortsetter: «... troen, Dersom den ikke har gjerninger, er den død i seg selv.»²⁸⁴ «*Du ser at troen virket sammen med hans gjerninger, og at troen ble fullkommen ved gjerningene.*»²⁸⁵

Forfatteren av dette brevet er mest sannsynlig Jesu egen bror. Han ble ikke regnet blant de troende før etter Jesu oppstandelse fra de døde, så han har nok vært gjennom samme reise som de fleste av oss. Han måtte også omvende seg, endre sine tanker om Jesus og ta til tro. Han fikk erfare å bli født på ny og at dette ble noe som forvandlet ham.

Det er nødvendig for oss å erkjenne at tvil og vantro er motsetninger til tro. De har ikke noe i hverandre. Er vi svake i troen så er vi det Jakob kaller tvesinnede. Vi kan ikke lure oss til å tro at det er greit. Da er vi i samme situasjon som lignelsen om såmannen.²⁸⁶ Fienden kan da røve det som er sådd i hjertet.

Troen er som en muskel. Den må trenes. Overgivelsen er en livsstil, ikke noe vi gjør en gang. Målet er å bli tro-fast. Peter snakker om å vokse i tro.²⁸⁷ Legger vi 'troen' på hylla vil vi til slutt

---

²⁸⁴ Jak 2:17

²⁸⁵ Jak 2:22

²⁸⁶ Mat 13:18-23

²⁸⁷ 2. Pet 1:5-10

fornekte Jesus, fordi noe annet da får vokse frem i vårt hjerte. Tro på Jesus er overgivelse til en Herre. Tro er full overbevisning. Tro fører til lydighet og trofasthet. Det er et helt nytt liv!

Jesus var kompromissløs i møte med vantro. Det fantes ingen logisk grunn for å fornekte den gode Gud. Menneskene ville heller holde fast i mørket enn å ydmyke seg og omvende seg.

«Sannelig sier jeg dere at den som sier til dette fjellet: Løft deg og kast deg i havet – og ikke tviler i sitt hjerte, men tror at det han sier skal skje, for ham skal det skje.»²⁸⁸

La ikke verdens lære få vanne ut din forståelse av hva tro er. Gransk Skriften og stå på klippegrunn. Kjenner du deg utfordret kan det være tid for omvendelse. Grunnen er såre enkel. Bare Gud er god og han vil at du skal erfare denne godheten slik at den gjennomsyrer ditt liv. Han vil at du skal være fri. I Guds rike er det bare en Far. Om du er et barn eller en voksen i din tro, fortsett å vende deg til Ham i alt. Snubler du, så vend deg til ham, akkurat som Peter, og be om hjelp.

Løp *«,, med blikket festet på Jesus, han som er troens opphavsman og fullender.»²⁸⁹*

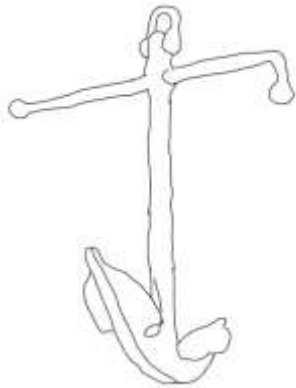
²⁸⁸ Mk 11:23

²⁸⁹ Heb 12:2a

Kapittel 21

Håp

Håpet er sjelens anker.²⁹⁰ Sammen med tro og kjærlighet blir også håpet stående. Håp handler om en lengsel. «*Langvarig venting (håp) gjør hjertet sykt, men et oppfylt ønske er et livets tre.*»²⁹¹ Håpet blir noe man kan hvile i, en trygghet. Tro er det som virker ut det vi håper på. Veldig mange av Jesu etterfølgere lever med mye håp, men vi har nok fremdeles stort potensiale når det gjelder vår vandring i tro. Her er en av nøklene til vekst. Håp er essensielt, men vi må også gå i tro. Hva er så vårt håp? Det handler om å male et bilde eller en visjon av noe. Guds løfte er at alt skal forløses. Det skal komme en dag der alt skal komme inn i sin fylde, en herlighet vi ikke kjenner,

Håp forankrer sjelen.

---

²⁹⁰ Heb 6:18,19

²⁹¹ Ordsp 13:12

men bare kan skimte og håpe på. Det innebærer også at det vi ser rundt oss i dag ikke er det som skal vedvare. Det skal gjennom en fødsel hvor det stiger inn i herlighet, som om gamle klær byttes ut med nye. *«Derfor, om noen er i Kristus, da er han en ny skapning, det gamle er forbi, se alt er blitt nytt.»*²⁹² *«Derfor mister vi ikke motet. Og selv om vårt ytre menneske går til grunne, så fornyes vårt indre dag for dag.»*²⁹³ *«Men bli fornyet i sinnets ånd. Og ikle dere det nye menneske som er skapt etter Gud i den rettferdighet og hellighet som er av sannheten.»*²⁹⁴

Hele skaperverket lengter etter å bli frigjort, og frigjørelsen henger sammen med Guds barns frigjørelse.²⁹⁵ Dette riket i våre hjerter skal vokse i sitt uttrykk og gjennomsyre alt. Hebraisk tanke har alltid forstått mennesket som helt, slik at tanke og handling alltid henger sammen. Paulus åpenbarer en hemmelighet og sier: *«Vi skal ikke alle sovne inn, men vi skal alle bli forvandlet, i ett nu, i et øyeblikk, ved den siste basun. For basunen skal lyde, og de døde skal oppstå uforgjengelige, og vi skal bli forvandlet. For dette forgjengelige må bli ikledd uforgjengelighet, og dette dødelige må bli ikledd udødelighet. Men når dette forgjengelige er blitt ikledd uforgjengelighet, og dette døde er blitt ikledd udødelighet, da blir det ord oppfylt som står skrevet: Døden er oppslukt til seier.»*²⁹⁶

---

²⁹² 2 Kor 5:17

²⁹³ 2 Kor 4:16

²⁹⁴ Ef 4:23,24

²⁹⁵ Ro 8:19-23

²⁹⁶ 1 Kor 15: 51-54

I håpet vårt ligger det at dette himmelske riket, Guds rike skal komme og invadere jorden. I dag fødes det fram ved at vi vandrer i tro til Gud i alt vi gjør. Det handler altså om å løfte opp Gud og hans ord slik at det får gjennomsyre våre liv og vår gjerning. Himmelen skal huse Jesus *«inntil de tider da alt blir gjenopprettet som Gud har talt om ved sine hellige profeters munn fra eldgamle dager av.»*²⁹⁷

Dermed er vår nåværende situasjon en hvor Guds rike både er og vokser frem. Jesus gikk gjennom smerten og var utholdende for å oppnå den gleden som ventet ham.²⁹⁸ Han sitter på sin trone i himmelen. I ham har vi alle et håp: Kristus i oss, håpet om herlighet.²⁹⁹ Denne fylden er det som skal være alt i alle ting og gjenopprette hele skaperverket. Vi har bare sett glimt av det som skal komme. Vi vet at døden ikke er mer og at det er gitt nye løfter for det forløste. Her må vi alle inn og granske Skriften. I sin nåde har Gud inspirert og virket i mennesker gjennom århundrer for å gi oss denne beretningen som Skriften er. Den bærer vitne om en som er god og viser oss veien. Alt skal bli nytt og han skal være kongen som regjerer i våre hjerter. Da får kjærligheten råde og vi skal se vår himmelske Far i sin fylde. Barmhjertig, langmodig, sannferdig, nådig og rik på miskunn – den evige Gud som har åpenbart seg gjennom sine tjenere.

---

²⁹⁷ Apg 3:21 Ordet 'gjenopprettet' [apokatastasis] kan forstås som å bringe noe tilbake til sitt opprinnelige utgangspunkt, eller å renovere.

²⁹⁸ Heb 12:2

²⁹⁹ Kol 1:27

Noe som fremkommer gjennom Skriften er et samspill mellom det håpet føder fram gjennom troen. Kall, gaver, talent, relasjoner, etnisk tilhørighet og det Gud har gitt oss å forvalte av åndelige, sosiale og materielle verdier forløses. Leser vi Skriften i sin helhet forstår vi at det Gud har gitt oss ikke skal tas tilbake, men heller finne sin rette plass. Gud legger stor vekt på det unike med hvert menneske. Alt vi er utrustet med kan brukes til å gi Gud ære. Når vi nå skal se litt på Skriftens sentrale rolle blir det utgangspunktet for å trekke trådene fra Guds vesen og inn i den verden vi lever i. Det handler om et rike som skal stå til evig tid!

Kapittel 22

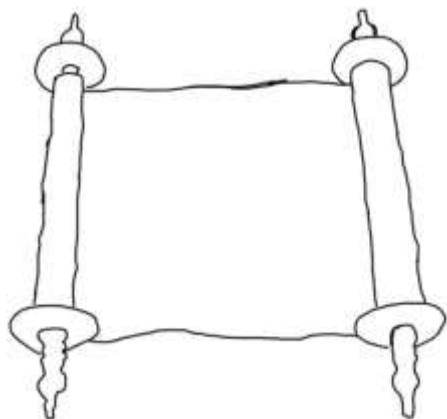
Skriften

Jesus svarte en gang noen saddukeere som ville diskutere lærespørsmål: *«Dere farer vill fordi dere ikke kjenner Skriftene og heller ikke Guds kraft.»*³⁰⁰ Etter hans ord kan vi forstå at det som står nedskrevet er gitt som et vern rundt Guds hensikter og skal vokte oss fra villfarelse. Når vi leser gjennom Skriften ser vi at mye av det som står skrevet er samlinger av fortellinger, eller vitnesbyrd om hva som har skjedd. Gjennom Skriften lærer vi om skapelsen, de første menneskene, at synd kom inn i verden, at ondskaper har herjet gjennom historien, at Gud valgte seg ut et folk for å gjøre dem til en velsignelse for hele verden. Vi lærer å kjenne mange menneskers vandring med Gud, deres fall og oppreisning. Vi får formidlet historier fra kriger med seire og tap, vold og brutalitet. Det er ekte liv som presenteres gjennom Skriften. Sammen med alt dette finner vi profetiske skrifter hvor Gud taler gjennom sine tjenere.

---

³⁰⁰ Matt 22:29

Jesus refererte til Skriften som noe troverdig og sannferdig. Det er viktig å merke seg at når han snakket om Skriftene var ikke de greske verkene nedskrevet. Han refererte til jødernes skrifter som kalles *Tanakh*. Dette er en samling av 24 bøker, hvor ordet TaNaKh er et akronym sammensatt av Torah (undervisning), Nevi'im (profetene) og Ketuvim (skrifter). Det var også en muntlig tradisjon som fulgte disse skriftene og hørte med til overleveringen. Vitnesbyrdet var dermed bare

komplett når alt ble overført i en relasjonell sammenheng. Dette handler ikke om å redusere verdien til de greske tekstene som kom senere, men hva som på den tid ble forstått som Skriften.

Da Jesus ble tatt ut i ødemarken for å fristes av djevelen ser vi at Skriften stod sentralt i den åndelige krigføringen. Her stod alt på spill og Jesus brukte Skriften som våpen. Like før dette hadde Jesus blitt døpt og Guds Ånd hadde kommet over ham. Den hellige ånd er en lærer som åpner opp Skriftene. Legg uansett merke til hvor viktig det nedskrevne ordet var i Jesu liv. Det får en rolle som grunnlovsdokument, referanse og veikart. Jesus vitnet om at Skriftene peker mot ham.³⁰¹ Vi ser også at det er mulig å lese Skriftene både med og uten

---

³⁰¹ Luk 24:27

forståelse. Jesus åpnet Skriftene for to av disiplene på vegen til Emmaus.³⁰² Han sa også at Skriften ikke kan gjøres ugyldig.³⁰³ Vi kan lese at Skriften forutsa mye som skulle skje og videre at Jesus stadfestet dette med sitt liv.³⁰⁴

Paulus brukte Skriftene til å samtale med jødene og fremlegge bevisene for at Jesus var den lovede Messias. Det sies om jødene i Berøa at *«de var av et edlere sinn enn de i Tessalonika. Det tok i mot ordet med all godvilje, og gransket hver dag i Skriftene om det forholdt seg slik som det ble sagt. Mange av dem kom da til troen...»*³⁰⁵ Paulus skrev også i sitt brev til Timoteus: *«... bli i det du har lært og er blitt overbevist om. Du vet jo hvem du har lært det av, og helt fra barndommen av kjenner du de Hellige Skrifter, som kan gjøre deg vis til frelse ved troen på Kristus Jesus. Hele Skriften er inspirert av Gud og nyttig til lærdom, til overbevisning, til rettleiding, til opptuktelse i rettferdighet, for at Guds menneske kan være fullkomment, satt i stand til all god gjerning.»*³⁰⁶

Overleveringen av Skriftene var viktig i den jødiske kulturen. De brukte mye tid til å lese og feste det til minnet. Samtidig ser vi fra fariseernes og saddukeernes liv, at det å kunne Skriftene ikke er det samme som å forstå dem.

---

³⁰² Luk 24:32

³⁰³ Joh 10:35b

³⁰⁴ Joh 19:28, 36, 37

³⁰⁵ Apg 17:11,12a

³⁰⁶ 2 Tim 3:14b-17

Jødernes skrifter formet alle livets uttrykk. Her ser vi litt av kjernen i Guds rike. Det finnes en iboende substans, hvor Gud er fundamentet. Ut fra dette skapes det i en relasjonell sammenheng. Mennesket er skapt som et relasjonelt vesen og fungerer nettopp som en skaper sammen med Gud. Når Gud er fundamentet vil det som skapes være godt. Israel ble kalt til å være et vitnesbyrd eller en misjonær til alle andre nasjoner. Gud gav dem pakten og han lærte dem sine veier. Han er livets første premiss. Dermed blir de premissene Gud selv legger, en konsekvens av den han selv er. Når vi bygger på disse premissene har vi uttrykk for Guds rike, det gode. Her er et eksempel fra fortellingen om Josia.

«Josia var åtte år gammel da han ble konge, og han regjerte trettien år i Jerusalem ... Josia gjorde det som var rett i Herrens øyne.»³⁰⁷ Josia «stod på forhøyningen og sluttet den pakt for Herrens åsyn at de skulle følge Herren og holde hans bud og hans vitnesbyrd og hans forskrifter av hele sitt hjerte og av hele sin sjel – at de skulle holde denne paktens ord, de som var skrevet i denne boken. Og hele folket trådte inn i pakten. Så befalte kongen at ypperstepresten Hilkia og de prestene som var nest etter ham og vokterne ved dørterskelen, skulle føre ut av Herrens tempel alle de redskaper som var laget til Ba'al og Astarte og til hele himmelens hær. Og han brente dem opp utenfor Jerusalem på Kedron-markene og lot støvet av dem føre til Betel. Han avsatte de prestene som Judas konger hadde innsatt og som brente røkelse for Ba'al, for solen og månen og dyrekretsens stjernebilder og hele

---

³⁰⁷ 2 Kong 22:1,2

himmelens hær. Han tok Astarte-bildet ut av Herrens hus og førte det utenfor Jerusalem til Kedron-dalen. Han brente det opp i Kedron-dalen og knuste det til støv, og han kastet støvet på folkets gravplass. Han rev ned husene hvor de som drev tempelutukt holdt til, de lå like ved Herrens hus. Her var også kvinnene som vevde telt for Astarte.»³⁰⁸

Selv om ikke alt beskrives her, er det ingen tvil om at når samfunnet bygges på et livssyn med Gud som fundament vil det prege alle samfunnsuttrykk. Her får vi et glimt inn i de uttrykkene som var nær deres tilbedelse, men begynner også å ane at de orienterte livet sosialt og forretningsmessig rundt sin tilbedelse. Tempelutukt og veving av telt til Astarte viser noen av disse samfunnsuttrykkene. Når Gud gjeninnsettes som konge vil det prege alt!

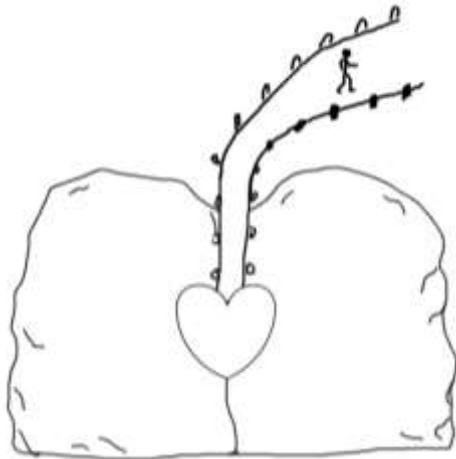
Vi husker kanskje at sammen med pakten, de ti ordene som Moses fikk på fjellet, bød Herren ham å lære dem lover og bud de skulle leve etter i landet de skulle dra over til og ta i eie.³⁰⁹ Paulus forteller Timoteus at Skriften fremdeles er nyttig til lærdom slik at vi kan være istandsatt til å gjøre all god gjerning. Når Jesus sa til sine disipler at de skulle gjøre alle folkeslag til disipler og lære dem alt han hadde befalt dem, så må det være utenfor all tvil at Skriften har lagt fundamentet for alle samfunnsuttrykk. Israel ble modellen vi alle kan lære fra, ikke for å kopiere, men for å finne Jesus uttrykt i og gjennom våre unike nasjoner.

---

³⁰⁸ 2 Kong 23:3-7

³⁰⁹ 5 Mos 4:14

Som med pakten finnes det også en *lærens bokstav* som er kjødelig. Vi ser at en kan lese Skriften uten forståelse, som etter bokstaven eller kjødet. Her er en vesentlig nøkkel til å forstå hvordan Skriftens lære skal tilegnes. Jesus er en bedre pakt enn loven

Guds lov har en bokstav (ytre) og en ånd (indre). Guds Ånd hjelper oss å vandre etter loven skrevet i hjertet.

fordi han har gitt oss Åndens lys, selve livet. «*Dette er den pakt jeg vil opprette med dem etter disse dager – så sier Herren: Jeg vil gi mine lover i deres hjerter og skrive dem i deres sinn.*»³¹⁰

Noe av det første vi merker oss ved de ti bud er at de er negativt formulert. De setter altså ytterrammene når de sier *du skal ikke*. Bare to ganger er de positive i den forstand at de gir retning (hold hviledagen og hedre din far og din mor). Derfor holder Guds frykten loven, fordi det er snakk om yttergrensene, etter kjødet. «*For loven har bare en skygge av de goder som skulle komme, ikke tingenes virkelige skikkelse.*»³¹¹ Jesus sa: «*Dere må ikke tro at jeg er kommet for å oppheve loven eller profetene! Jeg er ikke kommet for å oppheve, men for*

³¹⁰ Heb 10:16

³¹¹ Heb 10:1

å oppfylle.»³¹² Så viser han hvordan loven var en skygge av den faktiske standarden. Å slå i hjel var lovens standard, mens Jesus nå forkynte at «*Den som uten grunn harmes på sin bror, skal være skyldig for domstolen.*»³¹³ Han kom for å sette fanger fri fra synd! Da blir Guds lov en Åndens lov i hjerte og sinn, ikke bokstavens lov. Menneskene hadde et karakterproblem. De elsket synden mer enn noe annet. Beskyttelsen Gud kunne gi dem før Ånden hadde kommet var en lov etter kjødet, bare en skygge av det som skulle komme.

Jesus sa til disiplene sine: «*Dersom dere elsker meg, da holder dere mine bud. Og jeg vil be Faderen, og han skal gi dere en annen talsmann, for at han skal være hos dere for evig, sannhetens Ånd, som verden ikke kan få, for den ser ham ikke og kjenner ham ikke. Dere kjenner ham, for han skal bli hos dere og skal være i dere.*»³¹⁴ Dermed har vi nøkkelen til Guds lov. Det er Guds Ånd i oss. Han er den som åpenbarer og forklarer og viser oss Guds vei. Paulus skrev: «*Jeg ber om at vår Herre Jesu Kristi Gud, herlighetens Far, må gi dere visdoms og åpenbarings ånd til kunnskap om seg.*»³¹⁵ Her skal vi ikke prøve å ta Skriften ut av sammenheng, for det handler alt om å kjenne Gud i sin fylde. Da kjenner vi ham i vårt personlige liv, men også i vårt liv i fellesskap. Dette er kjernen vi skal bygge alt på.

Dermed kan vi, som jødene i Berøa, granske Skriftene og få Åndens forklaring til tilegnelse i

---

³¹² Matt 5:17

³¹³ Matt 5:22a

³¹⁴ Joh 14:16,17

³¹⁵ Ef 1:17

konkrete situasjoner. Loven har en Ånd, et liv, ja det sanne livet. Skaperverket skal fødes inn i sin herlighet sammen med alle de hellige. Der regjerer Gud som konge gjennom denne Åndens lov. Der har nasjonene fremdeles en plass. I dag er vi kalt til å styrke Jesu legeme, proklamere de gode nyhetene om Guds rike og gjøre disipler av nasjonene. Vi må inn i Skriften og granske dem med Åndens åpenbaring. Samtidig må vi ha tro for at Skriften kan tilegnes i alle livets og samfunnets uttrykk. Rekkevidden må være altomfattende fordi det skal alt settes fri. Når nasjonene kommer under Åndens og Skriftens lære vil de bli satt fri. Vi skal forkynne hele Guds råd og se Guds rike komme på jorden. Jesus sitter i dag på tronen. Gjennom vårt virke som hans legeme skal det skje som Jesaja sa: *«Så skal herredømmet bli stort og freden bli uten ende over Davids trone og over hans kongerike. Det skal bli gjort fast og holdt oppe ved rett og rettferdighet, fra nå av og til evig tid. Herrens hærskares Guds nidkjærhet skal gjøre dette.»*³¹⁶ Videre sier han: *«For ingen skal gjøre noe ondt og ingen ødelegge noe på hele mitt hellige berg. For jorden er full av Herrens kunnskap, likesom vannet dekker havets bunn.»*³¹⁷ Profeten Habakkuk bekrefter dette når han sier: *«For jorden skal fylles med kunnskap om Herrens herlighet, likesom vannet som dekker havets bunn.»*³¹⁸

Om vi til slutt prøver å knytte noen tråder, så er det klart at vi lever i en tid hvor mye av kampen

---

³¹⁶ Jes 9:7

³¹⁷ Jes 11:9

³¹⁸ Hab 2:14

handler om å få menigheten til å forstå sin rolle og sanne identitet. Gud har gjennom tidene sagt at synd og urettferdighet skal utryddes, at hans rike skal råde. Skaperverket er underlagt forgjengelighet, men skal kles i nye klær – ja alt skal bli nytt. Jesus kom og gjorde opp med syndens makt. Han avvæpnet åndskreftene og satte fri dem som omvender seg og tror på ham. Gjennom Israel har vi fått læren som Ånden vil forklare og blåse liv i, slik at vi kan gjøre disipler av alle nasjoner. Jesus råder i dag fra sin trone og han skal gjøre det til han får lagt alle makter og myndigheter under seg. Vi, som hans etterfølgere, er legemet dette skal virkes gjennom. I samfunnet med Gud skal vi vokse i tro og bli utrustet med sannhet og kraft. «*For Guds rike består ikke i ord, men i kraft.*»³¹⁹ Gud ønsker å reise opp mennesker slik han har gjort gjennom tidene, men vi er preget av vantro og uvitenhet. Ofte er det beste vi gjør å håpe, men uten tro. Dette fører bare til mismot. Vi trenger å lære troens vandring i samfunnet med Gud og kjenne hvor han leder. Om vi ikke blir utrustet til å bære evangeliet om Guds rike ut til nasjonene med sine samfunnsuttrykk, vil de fremdeles være i fangenskap. Er det mulig å fremskynde gjenoppbyggelsens dag ved å omvende oss og rope ut etter Guds fylde der han har kalt oss? Vi vet at han er nådig, villig og mer enn i stand til å gjøre det. Nå venter han på oss og samtidig skjer rystelsen over alt for å vekke opp alle til det som skal komme. Gud er desperat etter å få være den gode for alle, kilden til Livet! Han skal igjen gjøre hele skaperverket til et hjem. Der hører vi alle til.

---

³¹⁹ 1 Kor 4:20

Kapittel 23

Herren velsigne

Yĕhovah talte til Moses, som skulle instruere Aron og prestene til å fremsi det følgende som en velsignelse over Israels barn:

Yĕhovah velsigne deg, og vokte deg

וַיִּשְׁמְרֶךָ, יְהוָה יְבָרְכֶךָ

Yevhārēkh-khā Yahuah (Adhōnāy) veyishmerēkhā ...

Yĕhovah la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig

וַיִּחַנֶּךָ, אֱלֹהֵיךָ פָּנָיו יְהוָה יֵאָר

Yā'ēr Yahuah (Adhōnāy) pānāw ēlekhā viḥunnékkā ...

Yĕhovah løfte sitt ansikt over deg og gi deg fred

שְׁלֹמֶךָ לְךָ וְיָשָׁם, אֱלֹהֵיךָ פָּנָיו יְהוָה יִשָּׂא

Yissā Yahuah (Adhōnāy) pānāw ēlekhā viyāsēm lekhā shālōm.

Så sa Han: «*Slik skal de legge mitt navn på Israels barn, og så vil jeg velsigne dem.*»³²⁰ Realiteten i disse ordene er like virkelig i dag. Jesu ord var at

---

³²⁰ 4 Mos 6:27

nasjonene skal døpes i navnet til Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd. La oss samtidig benytte anledningen til å søke å forstå denne velsignelsens dybde litt bedre. Mye går tapt når hebraisk oversettes til andre språk. Når vi begynner å kjenne litt av fylden i de hebraiske ordene, skjønner vi bedre verdien av å meditere og dvele på ordene, som Salme 1 oppmuntrer oss til. Her er velsignelsen utlagt med litt flere ord:

Yēhovah velsigne deg ...

Må Yēhovah (den evig eksisterende) KNELE FORAN DEG med GAVER

og vokte deg ...

VOKTE DEG med en HEKK av TORNER til din beskyttelse som vil hindre Satan og alle dine fiender fra å skade deg. Må HAN beskytte din sjel, ditt sinn, din ånd, de du har kjær og alle dine eiendeler.

Yēhovah la sitt ansikt lyse over deg ...

Må Yēhovah (den evig eksisterende) skinne HELHETEN av SITT VESEN mot deg og konstant skape ORDEN, så du kan oppfylle ditt Gudgitte kall og din hensikt.

og være deg nådig ...

Må HAN gi deg PERFEKT KJÆRLIGHET og SAMFUNN (aldri forlate deg) og gi deg NÆRING (forsørgelse) og VENNSKAP.

Yēhovah løfte sitt ansikt over deg ...

Må Yēhovah (den evig eksisterende) LØFTE OPP og BÆRE FYLDEN av sitt vesen til deg (gi deg alt som Han er til DIN hjelp – og støtte DEG med HELE sitt VESEN.)

og gi deg fred ...

Og må Yehovah gi deg alt du trenger for å være HEL og KOMPLETT så du kan vandre i seier, hele tiden, i den Hellige Ånds kraft. Må HAN gi deg overnaturlig helse, fred, velferd, sikkerhet, soliditet, ro, velstand, fullkommenhet, hvile, harmoni, så vel som fravær av agitasjon og splid.

Yēhovshuva` kom for å åpenbare dette himmelske vesen for verden. Vi ser den samme ydmykheten i Ham da Han vasket disiplenes føtter.³²¹ Guds rike er fullstendig annerledes fra det verden har vist oss.

Må dette nærværet til den evige Gud være vår stadige søken og må vi hele tiden finne våre liv i Ham.

---

³²¹ Joh 13:4,5

Etterord

Vi skal ikke ta lett på dette med bevisføring. Alle har vi en unik livsreise og erfaringer som peker både den ene og den andre veien. Vår personlige reise og opplevelsene kan ingen ta fra oss. Noen ganger blir vi så opptatt på et sidespor at hele livet dreier seg om dette på godt og vondt. For alt for mange er tempoet på livet satt så høyt at de blir drevet av omstendigheter. Vi skal ikke være redde for å sette ned farten og finne ut hva vi bygger på. Alle vet at der finnes spørsmål som krever svar og til slutt er vi selv ansvarlige for veien vi valgte å gå.

Du vet i ditt indre hvor du har disse uavklarte spørsmålene. La ikke omstendigheter bli en diktator for deg. Din verdi er altfor høy til at ditt liv skal skusles bort. Du har også en arv i Guds rike som er tiltenkt deg. Guds egen Sønn kom til verden for å gjøre en vei tilbake til Faderen. Du trenger ikke leve som farløs. Han ønsker mer enn noe at du skal være del av Guds store familie. Må du også bli utsatt for overveldende vitnesbyrd av Guds godhet, den som driver mennesker til omvendelse.

Når du begynner å ta steg i tro; la det bygges noe solid. Kommer det prøvelser så forvent at du skal få nåde og kraft til å holde ut og seire. La din ånd og sjel få næring slik at du i stadig større grad bygger på sannhet. Hold deg borte fra det som skaper mistillit og leder til vantro. Du vil også ha et vitnesbyrd i ditt indre når du er knyttet til livets sanne kilde.

Du har et løp å løpe. Vær utholdende! Når du kjemper, rop ut til Gud. Han er din sanne hjelper. Av og til vil du kjenne hans eget nærvær, andre ganger får du erfare hans omsorg gjennom hans folk, Skriften eller andre personlige erfaringer. Atter andre ganger, får du kjenne at troen vokser når du rett og slett bare har tillit til han, selv uten å erfare noe.

La sannheten fylle deg og finn det nye livet. Vandre i tro og fall ikke under annen lære som vil ta deg til fange!

Det er bare en som er god!

Veien videre ...

Vi lever i en tid med nærmest uendelig tilgang til råd, strategier, svar og løsninger på alt mulig. Mengden er så stor at en kan bli overveldet. Ofte får vi så mange strømmer med informasjon at vi ikke gjør noe praktisk med det.

Når alt kommer til alt må vi ta ansvar for våre egne liv. Ingen kan ta over dette ansvaret for den gjennomsnittlige borger. Du må selv velge hvem du vil følge. Vitnesbyrdet fra denne boken er at det finnes bare en som er verdt å følge. Det er Skaperen og opprinnelsen til alt det gode. Han er også Skriftens Gud, noe som gjør at vi alle må gjøre Skriften til vårt eget grunnlovsdokument. Dette er en uvurderlig referanse.

Videre har vi også anledning til å engasjere oss selv og utvikle rammeverk som er bygget på Skriften. Det finnes mengder av visdom inn mot alle livets områder. Hovedkriteriet må være at det bygger på Skriften. Det finnes ingen bok eller verk som fullstendig beskriver og avdekker alle livets hemmeligheter og realiteter. Vi kan lære noe fra alle. Som en neste byggestein i forhold til denne boken kan du skaffe deg *LivsKART-serien*, som går dypere inn i konsekvensen av det livssynet du finner skissen av i *En som er god*. Mange finner det nyttig å ha starthjelp til å formulere sitt personlige rammeverk og forstå seg selv i den store sammenhengen. *LivsKART-serien* har som hensikt å være en slik hjelp. Her vil du finne premiss og prinsipp, grunntanker som kan hjelpe deg videre.

Du kan finne mer informasjon om LivsKART og andre ressurser på <http://www.engage-now.org>.

Livskart 1 - GRUNNSKISSE

Bli med og tenk gjennom hva Skriften sier om vår eksistens og dens hensikt. Her får du anledning til å gi din tro ytterligere substans gjennom å se en stor Gud som er aktivt engasjert på alle livets områder. Du får også bli kjent med Livskart-illustrasjonen som et

nyttig verktøy.

Livskart 2 - STRATEGI

Bygg videre på grunnskissen ved å lære veier og innhold som kan brukes til å gjøre disipler av nasjonene. Her får du nyttige verktøy til eget bruk, men også et rammeverk til å engasjere deg i alle samfunnets sfærer med forståelse utfra Skriften.

Livskart 3 – VANDRING OG VEKST

La det bli personlig. Her må du engasjere deg ellers blir mange av sidene tomme, kanskje også når historien skrives. Dette er din mulighet til aktivt å stige inn i det Gud har for deg. Arbeidsboken inneholder en rekke verktøy for å oppdage deg selv og Guds hensikt

for ditt liv.

engage **now**

